

PLANUL DE ACȚIUNE AL ȘCOLII PENTRU 2021-2025

PLANUL DE ACȚIUNE AL ȘCOLII
pentru 2021-2025

Actualizat în anul școlar 2024-2025

STRUCTURA PLANULUI DE ACTIUNE AL SCOLII

Pentru perioada 2021 – 2025

Partea a 1-a CONTEXTUL

- 1.1 Formularea Viziunii/Misiunii
- 1.2 Profilul prezent al școlii (scurtă introducere despre școală)
- 1.3 Succesele obținute pe parcursul anului școlar trecut
- 1.4 Contextul național România acum și în viitor
- 1.5 Obiective și priorități la nivel regional și local

Partea a 2-a ANALIZĂNEVOILOR

- 2.1 Analiza mediului extern
 - Analiza profilului economic
 - Analiza pieței muncii
 - Date demografice
 - Cerintele pieței muncii și nevoile utilizatorilor finali, concluzii
- 2.2 Analiza mediului intern
 - Predarea și învățarea
 - Resurse umane și materiale
 - Rezultatele elevilor
 - Calificări și curriculum
- 2.3 Analiza SWOT
- 2.4. Rezumatul principalelor aspecte care necesită dezvoltare – prioritățile școlii

Partea a 3-a PLANUL OPERATIONAL

- 3.1 Plan operational – priorități, obiective și ținte 2024-2025
- 3.2 Planul de parteneriat al școlii
- 3.3 Planul de dezvoltare a resurselor umane

Partea a 4-a CONSULTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

- 4.1 Rezumat privind modul de organizare a procesului de consultare în vederea elaborării planului
- 4.2 Rezumat privind modul de organizare a activităților de monitorizare și revizuire a planului

COLECTIVUL DE ELABORARE

GLOSAR

Partea a 1-a Contextul

„ Educația înseamnă putere, știința reprezintă libertate”

Misiunea

Colegiul Tehnic “Raluca Ripan” din Cluj-Napoca urmărește formarea profesională a tuturor elevilor, indiferent de nivelul de studiu ales - liceu tehnologic, învățământ profesional și învățământ postliceal - îmbunătățind permanent calitatea educației furnizate de școală, prin centrarea învățării pe elev, urmărind un învățământ echitabil, cu șanse de acces și reușita pentru toți, sprijinind fiecare elev în dezvoltarea competențelor generale și specifice conform Standardelor de pregătire profesională adaptate la cerințele europene.

Viziunea

Colegiul Tehnic „ Raluca Ripan” își propune să pregătească specialiști în domeniile industriei alimentare și a turismului și alimentației la standarde europene, printr-o educație orientată spre valori democratice, care oferă șanse egale fiecărui elev și cadru didactic de a atinge propria performanță într-un mediu pro activ, într-o societate competitivă și dinamică. Elevii vor fi îndrumați în spiritul egalității șanselor, a responsabilității față de propria formare, a învățării pe tot parcursul vieții, a toleranței și a devenirii unor cetățeni europeni.

1.2 Profilul actual al școlii

COORDONATELE ȘCOLII

Tip de școală: COLEGIU

Filiera: TEHNOLOGICĂ

Profil: RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI
TURISM ȘI SERVICII

Limbă de predare: ROMANĂ

Coordonare: MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CLUJ

Adresa: CLUJ-NAPOCA

Str. BISTRIȚEI nr. 21

Telefon: 0264 – 544486

Fax: 0264 –442512

E-mail: colegiulralucaripan@yahoo.com

colegiulripancluj@gmail.com

Web: <http://www.colegiulralucaripan.ro>

Conducerea școlii:

Director: prof. Tarța Adriana Lucia – Prof. ing. Industrie alimentara, grad I

Administrator financiar: ec. Rodica Butur

SCURT ISTORIC

COLEGIUL TEHNIC “RALUCA RIPAN” este amplasat în Cluj Napoca aproape de centrul municipiului.

Acest lucru face ca elevii școlii să fie racordați permanent la valorile culturale, naționale și locale – muzee, teatre, săli de cinema, parcuri și alte obiective.

A luat ființă în anul 1948 și s-a numit Școala Tehnică Alimentară pentru Industria Produselor Lactate.

Evoluția de-a lungul anilor a numelui școlii

1948-1949 Școala Tehnică Alimentară pentru Industria Produselor Lactate

1949-1955 Școala Medie Tehnică pentru Industrii Alimentare

1955-1957 Școala Tehnică, Tehnică de Maiștri și Profesională de Ucenici în Industria Alimentară

1963-1966 Centrul Școlar Profesional și Tehnic de Maiștri

1966-1970 Grupul Școlar Profesional Tehnic și Tehnic de Maiștri

1971-1977 Liceul Industrial pentru Industria Alimentară

1977-1990 Liceul Industrial nr. 5

1991-2001 Grupul Școlar de Industrie Alimentară

2001-prezent Colegiul Tehnic “Raluca Ripan”

Aceste schimbări de nume n-au dus la modificarea profilului școlii sau la coborârea ștachetei nivelului de pregătire al elevilor. Atunci, ca și acum, școala pregătește elevi pentru meserii și specializări oriunde și oricând căutate.

În cadrul priorităților strategice s-a urmărit cu precădere creșterea calității întregii activități din școală, descentralizarea activității în toate compartimentele ei și crearea de oportunități pentru persoanele cu nevoi speciale în vederea integrării acestora pe piața muncii. Astfel în formarea și dezvoltarea personală a elevilor, prin activități curriculare și extracurriculare, s-a urmărit: creșterea nivelului de cunoștințe, formarea competențelor cheie, dezvoltarea abilităților și a capacităților de relaționare și de transfer, educarea în spiritul valorilor reale ale societății românești și ale Uniunii Europene.

S-a pornit de la principiul că realizarea unei calități sporite în educație se poate realiza dacă elevul se află în centrul tuturor activităților, toate demersurile pornesc de la elevi și se finalizează tot aici prin măsurarea impactului și stabilirea modalităților de reglare-remediere.

În perioada analizată se au în vedere următoarele ținte strategice:

- practicarea unui management performant și de calitate
- creșterea calității predării-învățării- evaluării, a competențelor cadrelor didactice de manageri de curriculum și de manageri ai colectivelor de elevi
- realizarea de proiecte și programe extracurriculare și extrașcolare care să sprijine dezvoltarea și formarea elevilor
- dezvoltarea infrastructurii
- asigurarea facilităților necesare elevilor

SUCCESELE ÎNREGISTRATE DE ȘCOALĂ

ANUL ȘCOLAR 2020-2021

a debutat pentru școală noastră cu un număr de 458 elevi, distribuiți astfel:

Numărul total de elevi înscriși la începutul anului școlar

la -invatamantul liceal: 197

- învățământul postliceal -50

- învățământul profesional-211

Nivel	2020-2021
Liceal IX-X	82 (3 clase)
Liceal XI-XII	67 (3 clase)
TOTAL	149 (6 Clase)
Învățământ seral XI –XIII	48 (2 clase)
Învățământ Profesional 3ani	211 (8clase)
Învățământ Postliceal	50 (2 clase)
Total general	458 (16 clase)

Învățământul liceal (clasele IX-XIII)

Nivel	Profil/ Domeniu	Nr. clase	Specializare
Clasa a IX-a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa a X-a	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa a XI-a	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa a XII- a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentara
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie

Clasa a XI-a seral	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
Clasa a XIII-a seral	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară

Învățământul profesional

Domeniul de pregătire	de	Calificarea profesională	Nr. de clase	Clasa	Nivel calificare
Industria alimentară		Preparator produse din lapte/preparator produse din carne si peste	1	a- IX-a	3
Turism și alimentație	și	Bucătar	1	a- IX-a	3
Industria alimentară		Brutar-patiser-preparator produse făinoase	1	a- X-a	3
Turism și alimentație	și	Bucătar	1	a- X-a	3
Turism și alimentație	și	Cofetar-patiser	1	a- X-a	3
Industria alimentară		Brutar-patiser-preparator produse făinoase/preparator produse din carne si peste	1	a- XI-a	3
Turism și alimentație	și	Bucătar	1	a- XI-a	3
Turism și alimentație	și	Cofetar-patiser	1	a- XI-a	3

Învățământ postliceal

Nivel	Profil	Nr. clase	Specializare
An I-II	Industria alimentară	2	Tehnician dietetician

Activități educative 2020-2021

La 5.10.2020 sub îndrumarea d-nei profesor Tirla Felicia a avut loc activitatea „Omagiu dăcălului meu” dedicată Zilei Educației, participanții fiind elevii liceului.

Ziua comemorării Holocaustului în România s-a desfășurat în 9 octombrie 2020 cu elevii claselor IX A și X B sub îndrumarea profesorului Ristoiu Georgeta

Programul Național „Școala de bani” a fost implementat în format online în perioada 7-18 decembrie 2020, au participat 98 elevi ai școlii; activitățile fiind organizate de prof. Ristoiu Georgeta.

„Împreună să redescoperim valorile poporului nostru” a fost un proiect implementat de către elevii claselor IX-XI coordonați de doamna profesor Cotîrlă Dana, sub egida căruia în perioada

octombrie 2020-ianuarie 2021 s-au desfășurat activități dedicate aniversarii Zilei Armatei române, Zilei Naționale a Românilor și valorificării patrimoniului cultural în perioada sărbătorilor de iarnă.

Ziua internațională a drepturilor copilului a fost marcată printr-o dezbatere on-line la care au participat elevii claselor IX P2, IX P1 și IX A. Activitatea a fost organizată de prof. Ristoiu Georgeta la 20 noiembrie 2020.

Ziua Europei, a fost marcată prin organizarea unei dezbateri cu elevii claselor XIIB și XII A în data de 8 mai 2021 sub îndrumarea profesorului Ristoiu Georgeta

Ziua Eroilor a fost marcată în data de 10 iunie 2021 de către elevii clasei IXA și XA sub îndrumarea profesorului Ristoiu Georgeta prin realizarea de pliante și vizionarea unui film documentar.

Dintre proiectele derulate în școală amintim:

Mobilități europene pentru competențe profesionale în industria gastronomiei (Erasmus+); Școala Încrederii- proiect dezvoltat de Wellbeing Institute și Mind Education în parteneriat cu Transylvania College prin care urmărim transformarea școlii într-o comunitate a încrederii, contribuției și vitalității.

Eu și ceilalți; Spune NU violenței domestice- proiecte derulate de d-na psiholog Nadia Gligan Acțiuni pentru prevenirea și eliminarea bullying-ului/ cyberbullying-ului, derulate de cadrele didactice și elevii colegiului proiectului Inocență fără violență

Asociația Preventis împreună cu cadrele didactice și elevii colegiului au derulat activități de prevenție antidrog în cadrul proiectului Viața îți aparține

Realizările anului școlar 2020-2021 sunt:

- promovabilitatea în anul trecut a fost astfel- 94.82%
- promovarea examenului de bacalaureat într-un procent de 62,50%
- promovarea examenelor de certificare a competențelor profesionale, nivel 3,4 în procent de 100%
- Completarea dotării salii de servire.

Procesul instructiv-educativ se desfășoară într-un singur schimb în două clădiri .Instruirea practica se desfășoară în laboratoare, ateliere și la agenții economici în două schimburi.

ANUL ȘCOLAR 2021-2022

a debutat pentru școală noastră cu un număr de 392 elevi, distribuiți astfel:

Numărul total de elevi înscriși la începutul anului școlar

la -invatamantul liceal: 166

- învățământul postliceal -51

- învățământul profesional-175

Nivel	2021-2022
Liceal IX-X	91 (4 clase)
Liceal XI-XII	55 (2 clase)
TOTAL	147 (6 clase)
Învățământ seral XI –XIII	19 (1 clasă)
Învățământ Profesional 3 ani	175 (7 clase)
Învățământ Postliceal	51 (2 clase)
Total general	392 (17 clase)

Învățământul liceal (clasele IX-XIII)

Nivel	Profil/ Domeniu	Nr. clase	Specializare
Clasa A IX-a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa A X-a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie

Clasa a XI-a	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa a XII-a	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasă a XII-a seral	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară

Învățământul profesional

Domeniul de pregătire	Calificarea profesională	Nr. de clase	Clasa	Nivel calificare
Industria alimentară Turism și alimentație	Cofetar-patiser	1	a- IX-a	3
	Bucătar	1	a- IX-a	3
Industria alimentară Turism și alimentație	Preparator produse din lapte/preparator produse din carne si peste	1	a- X-a	3
	Bucătar	1	a- X-a	3
Industria alimentară	Brutar-patiser	1	a- XI-a	3
Turism și alimentație	Bucătar	1	a- XI-a	3
Turism și alimentație	Cofetar-patiser	1	a- XI-a	3

Învățământ postliceal

Nivel	Profil	Nr. clase	Specializare
An I-II	Industria alimentară	2	Tehnician dietetician

Activități educative 2021-2022

La 04.10.2021 sub îndrumarea cadrelor didactice a avut loc activitatea „Omagiu dacălului meu” dedicată Zilei Educației, participanții fiind elevii liceului.

Ziua comemorării Holocaustului în România s-a desfășurat în 12 octombrie 2021 cu elevii claselor X A și X B sub îndrumarea profesorului Ristoiu Georgeta

Programul Național „Educație Financiară” a fost implementat în format fizic în perioada aprilie-mai 2022 și au participat 250 elevi ai școlii; activitățile fiind organizate de prof. Marciuc Bianca și Mogonea Lavinia.

„ Impreună să redescoperim valorile poporului nostru” a fost un proiect implementat de către elevii claselor IX-XI coordonați de doamna profesor Cotîrlă Dana, sub egida căruia în perioada octombrie 2021-ianuarie 2022 s-au desfășurat activități dedicate aniversării Zilei Armatei române, Zilei Naționale a Românilor și valorificării patrimoniului cultural în perioada sărbătorilor de iarnă.

Ziua internațională a drepturilor copilului a fost marcată printr-o dezbatere la care au participat elevii claselor XI P2, XB și XA. Activitatea a fost organizată de psihologul școlar Gligan Nadia la 19 noiembrie 2021.

Ziua Europei, a fost marcată prin organizarea unei dezbateri cu elevii clasei XII A în data de 9 mai 2022 sub îndrumarea profesorului Ristoiu Georgeta

Ziua Eroilor a fost marcată în data de 2 iunie 2022 de către elevii clasei IXA și XA sub îndrumarea profesorului Ristoiu Georgeta prin realizarea de pliante și vizionarea unui film documentar.

Dintre proiectele derulate în școală amintim:

Stagii de practică și consiliere profesională implementat de SADC Expert Consulting, POCU/633/6/14/130628;

Mobilități europene pentru competențe profesionale în industria gastronomiei (Erasmus+);

Școala Încrederii- proiect dezvoltat de Wellbeing Institute și Mind Education în parteneriat cu Transylvania College prin care urmărim transformarea școlii într-o comunitate a încrederii, contribuției și vitalității;

Eu și ceilalți; Spune NU violenței domestice- proiecte derulate de d-na psiholog Nadia Gligan Acțiuni pentru prevenirea și eliminarea bullying-ului/ cyberbullying-ului, derulate de cadrele didactice și elevii colegiului proiectului Inocență fără violență

Campania 19 zile de activism pentru prevenirea abuzului și a violenței asupra copiilor și tinerilor desfășurată în perioada 1 – 20 noiembrie 2021

PROTECT(ie) Prevenirea Riscurilor prin servicii de specialitate oferite la Timp Elevilor, Copiilor și Tinerilor, aflați în risc de separare de familie în municipiul Cluj-Napoca” implementat de Direcția de Asistență Socială și Medicală (DASM), POCU/476/4/18/ 130413 Trăiește-ți viața, Campanie de conștientizare cu privire la consumul de droguri, desfășurată împreună cu CPECA Cluj

ANUL ȘCOLAR 2022-2023

a debutat pentru școală noastră cu un număr de 382 elevi, distribuiți astfel:

Numărul total de elevi înscriși la începutul anului școlar

la -invatamantul liceal: 178

- învățământul postliceal -49

- învățământul profesional-155

Nivel	2022-2023
Liceal IX-X	89 (4 clase)
Liceal XI-XII	74 (3 clase)
TOTAL	163 (7 clase)
Învățământ seral XIII	15 (1 clasă)
Învățământ Profesional 3 ani	155 (7 clase)
Învățământ Postliceal	49 (2 clase)
Total general	382 (17 clase)

Învățământul liceal (clasele IX-XIII)

Nivel	Profil/ Domeniu	Nr. clase	Specializare
-------	-----------------	-----------	--------------

Clasa A IX-a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa A X-a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa a XI-a	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa a XII-a	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasă a XIII-a seral	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară

Învățământul profesional

Domeniul de pregătire	de	Calificarea profesională	Nr. de clase	Clasa	Nivel calificare
Industria alimentară		Brutar-patiser-preparator produse fainoase	1	a- IX-a	3
Turism și alimentație		Bucătar	1	a- IX-a	3
Industria alimentară		Cofetar-patiser	1	a- X-a	3
Turism și alimentație		Bucătar	1	a- X-a	3
Industria alimentară		Cofetar-patiser	1	a- XI-a	3
Turism și alimentație		Preparator produse din lapte	1	a- XI-a	3
Turism și alimentație		Bucătar	1	a- XI-a	3

Învățământ postliceal

Nivel	Profil	Nr. clase	Specializare
An I-II	Industria alimentară	2	Tehnician dietetician

ANUL ȘCOLAR 2023-2024

a debutat pentru școală noastră cu un număr de 472 elevi, distribuiți astfel:
Numărul total de elevi înscriși la începutul anului școlar

la -invatamantul liceal: 252

- învățământul postliceal -40
- învățământul profesional-190

Nivel	2023-2024
Liceal IX-X	118 (5 clase)
Liceal XI-XII	95 (4 clase)
TOTAL	213 (9 clase)
Învatământ seral XI	29 (1 clasă)
Învatământ Profesional 3 ani	190 (9 clase)
Învatământ Postliceal	40 (2 clase)
Total general	572 (21 clase)

Învățământul liceal (clasele IX-XII)

Nivel	Profil/ Domeniu	Nr. clase	Specializare
Clasa A IX-a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
	Profil servicii/Turism și servicii	2	Tehnician în gastronomie
Clasa A X-a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa a XI-a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasa a XII-a	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară
	Profil servicii/Turism și servicii	1	Tehnician în gastronomie
Clasă a XI-a seral	Profil resurse naturale si protectia mediului/industria alimentara	1	Tehnician în industria alimentară

Învățământul profesional

Domeniul pregătire	de	Calificarea profesională	Nr. de clase	Clasa	Nivel calificare
--------------------	----	--------------------------	--------------	-------	------------------

Turism și alimentație	Bucătar	2	a- IX-a	3
Turism și alimentație	Cofetar-patiser	2	a- IX-a	3
Industrie alimentară	Brutar-patiser-preparator produse fainoase	1	a- X-a	3
Turism și alimentație	Bucătar	1	a- X-a	3
Industrie alimentară	Cofetar-patiser	1	a- XI-a	3
Turism și alimentație	Cofetar-patiser	1	a- XI-a	3
Turism și alimentație	Bucătar	1	a- XI-a	3

Învățământ postliceal

Nivel	Profil	Nr. clase	Specializare
An I-II	Industrie alimentară	2	Tehnician dietetician

Activități educative 2021-2022

- ✓ La 04.10.2022 sub îndrumarea cadrelor didactice a avut loc activitatea dedicată Zilei Educației, participanții fiind elevii liceului.
- ✓ **Ziua comemorării Holocaustului în România s-a desfășurat în 9 octombrie 2022 cu elevii claselor XI A și XI B sub îndrumarea profesorului Ristoiu Georgeta**
- ✓ La 15 octombrie 2022 s-au desfășurat activități care vizează **siguranța alimentară și sănătatea individului, dedicate Zilei Mondiale a Alimentației**
- ✓ **Festivalul toamnei a fost organizat sub forma unui târg de produse de patiserie preparate în atelierele școlii de elevii claselor XI B și XI P2, în perioada 14-15 octombrie 2023**
- ✓ **„Impreună să redescoperim valorile poporului nostru”** a fost un proiect implementat de către elevii claselor IX-XI coordonați de doamna profesor Ristoiu Georgeta, sub egida căruia în perioada octombrie 2022-ianuarie 2023 s-au desfășurat activități dedicate aniversării Zilei Armatei române, Zilei Naționale a Românilor și valorificării patrimoniului cultural în perioada sărbătorilor de iarnă.

- ✓ **Ziua internațională a drepturilor copilului** a fost marcată printr-o dezbatere la care au participat elevii claselor IX P1, IX P3 și XA. Activitatea a fost organizată de psihologul școlar Gligan Nadia la 21 noiembrie 2022.
- ✓ La 29 noiembrie 2022, școala noastră a purtat haine de sărbătoare cu ocazia manifestărilor dedicate **Zilei Naționale a României**
- ✓ Într-o atmosferă de sărbătoare și bună dispoziție, catedra tehnică a școlii a oferit tuturor elevilor dulciuri tradiționale de Crăciun
- ✓ Ziua de naștere a poetului național Mihai Eminescu a fost marcată printr-o activitate organizată sub denumirea „ **Eminescu, veșnic tânăr** ” de prof. Cotîrlă Dana și prof. Crișan Ligia și la care au participat elevii claselor a IX-a A și a X-a B.
- ✓ **Ziua Europei**, a fost marcată prin organizarea unei debateri cu elevii claselor IX P2, IXP3, XA, XIA în data de 9 mai 2023 sub îndrumarea profesorului Ristoiu Georgeta
- ✓ „**Rețetele bunicii**” a fost un proiect inclus în CAEJ și coordonat de doamna profesor Stoica Ioana. Concursul s-a desfășurat în 17 mai 2023 iar participanții s-au întrecut în arta bucătăritului, gătind produse tradiționale. La final, satisfacția lucrului bine făcut: o binemeritată degustare și premierea elevilor
- ✓ **Excursia premianților 2023**, oferită celor mai harnici elevi ne-a adus în Maramureș: Săpânța, Sighetu Marmației, Ocna Șugatag, Bârsana.

Dintre proiectele derulate în școală amintim:

- ✓ **Școala Încrăderii**- proiect dezvoltat de Wellbeing Institute și Mind Education în parteneriat cu Transylvania College prin care urmărim transformarea școlii într-o comunitate a încrederii, contribuției și vitalității;
- ✓ **Antidot pentru violență**, proiect prevenirea și eliminarea violenței școlare-
- ✓ Acțiuni pentru prevenirea și eliminarea bullying-ului/ cyberbullying-ului, derulate de cadrele didactice și elevii colegiului proiectului **Stop Bullying**
- ✓ Prevenirea abandonului școlar prin activități derulate în cadrul proiectului **Educația este șansa ta**
- ✓ Elevii cu părinți plecați în străinătate au beneficiat de servicii de suport educațional și psihologic în cadrul proiectului **Singur acasă**
- ✓ **Girls Go Circular 2022** implementat de prof. Mogonea Lavinia și Ristoiu Georgeta, proiect care a avut drept obiectiv dezvoltarea competențelor digitale și antreprenoriale pentru o economie circulară
- ✓ **JobsLand**, proiect implementat la clasa a XI-a A prin care s-a urmărit motivarea tinerilor de a nu părăsi timpuriu școala, prin acces la o educație de calitate și

orientare în carieră.

- ✓ **Împreună pentru sănătate** este un proiect care prin activitățile sale a promovat activitatea fizică în rândul elevilor,
- ✓ îmbunătățirea nivelului de cunoaștere și respectare a normelor rutiere, de către elevi, precum și conștientizarea pericolelor la care se expun cei care încalcă regulile de circulație au fost obiectivele specifice ale proiectului **Educație Rutieră**

Realizările anului școlar 2022-2023 sunt:

- promovabilitatea în anul trecut a fost astfel- 91,01%
- promovarea examenului de bacalaureat într-un procent de 100%
- promovarea examenelor de certificare a competențelor profesionale, nivel 3,4 în procent de 100%

Realizările anului școlar 2023-2024 sunt:

- promovabilitatea în anul trecut a fost astfel- 92,03%
- promovarea examenului de bacalaureat într-un procent de 89.59%
- promovarea examenelor de certificare a competențelor profesionale, nivel 3,4 în procent de 100%

Obiective și priorități regionale și locale

Planul de dezvoltare regională (PDR) este principalul document de planificare elaborat la nivel regional și reflectă politicile de dezvoltare relevante la nivel național în raport cu nevoile specifice la nivel de regiune, dar și cu direcțiile strategice de politică ale celorlalți principali finanțatori ai programelor de dezvoltare aferente regiunii respective. Documentul poate reprezenta baza strategică pentru fundamentarea proiectelor inițiate la nivelul regiunii și poate să fie luat în considerare de autoritățile naționale pentru fundamentarea programelor de finanțare pentru următoarea perioadă de programare.

PDR Nord-Vest este, de asemenea, un document cu caracter general, cu principii directoare, care vor ghida programele prin intermediul cărora se vor finanța proiecte în regiunea Nord-Vest, în perioada 2021-2027. PDR urmărește creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei regionale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților intra și inter-regionale dar și creșterea standardului de viață. Orice programe fundamentate pe PDR 2021-2027, respectiv proiectele finanțate prin intermediul acestor programe, vor fi în deplină convergență cu obiectivul strategic al asigurării unei creșteri sustenabile a economiei regionale, punând accentul pe protejarea resurselor naturale ale regiunii, pe reducerea impactului asupra mediului și pe un impact aproape de zero în ariile naturale protejate.

Planificarea are în vedere atât fondurile externe (europene) cât și interne (naționale/guvernamentale, regionale, locale). PDR a fost realizat în conformitate cu orientările metodologice elaborate de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA) ce vizează atât conținutul Planurilor de Dezvoltare Regională cât și cadrul partenerial de elaborare, consultare și aprobare al acestora.

Prin activitatea de planificare ADR Nord-Vest își propune să contribuie la realizarea celor trei obiective de bază ale politicii de dezvoltare regională în România, stipulate în Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională: diminuarea dezechilibrelor regionale existente, corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor și stimularea cooperării inter-regionale, interne și internaționale, transfrontaliere.

PDR 2021-2027 pornește de la analiza cantitativă și calitativă a condițiilor existente și a tendințelor înregistrate în perioada de programare trecută (2014-2020) la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Vest (Transilvania Nord) în domenii legate de: resursele naturale, sistemul de așezări, structura sociodemografică a populației, infrastructura, mediul, economia, turismul, agricultura și dezvoltarea rurală și administrația și buna guvernare. Analiza situației existente se încheie cu evidențierea potențialului și a nevoilor specifice regiunii, prin intermediul analizei punctelor tari și slabe, oportunităților și amenințărilor (SWOT)

Pe baza acestor informații, a viziunii de dezvoltare pe termen lung, precum și a contextului de planificare și programare de la nivel național și european privind politica de coeziune pentru perioada 2021-2027, au fost formulate obiective, priorități și acțiuni specifice de dezvoltare ale regiunii pentru exercițiul financiar 2021-2027.

Ultima parte a documentului oferă informații privind cadrul în care ar trebui să se realizeze procesul de monitorizare și evaluare a PDR pe parcursul perioadei 2021-2027. Aceste activități sunt importante deoarece perioada actuală de programare pune un accent mai mare pe obținerea de rezultate care să conducă la un impact real mai mare, dar și pentru a putea realiza rapoartele strategice privind implementarea planului în 2023, 2025 și 2027.

În cadrul PDR se realizează o analiză detaliată a tuturor sectoarelor de dezvoltare a regiunii Nord-Vest, un capitol aparte reprezintă Educația, care cuprinde informații relevante atât pentru învățământul profesional și tehnic, cât și pentru învățământul superior.

În continuare sunt prezentate prioritățile identificate în cadrul STRATEGIEI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ, din care am preluat prioritățile și obiectivele specifice.

OBIECTIVUL GENERAL

Creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei regionale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților intra- și interregionale și creșterea standardului de viață

Obiectivul specific 1: Economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare

Obiectivul specific 2: Capital uman și social dezvoltat

Obiectivul specific 3: Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv

Obiectivul specific 4: Mediu natural valorificat responsabil

Obiectivul specific 5: Conectivitate fizică și digitală ridicată

Obiectivul specific 1: Economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- 1.1. Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial și creșterea competitivității mediului de afaceri
- 1.2. Sprijinirea ecosistemului de inovare și a activităților economice în domeniile de specializare inteligentă
- 1.3. Stimularea CDI și adoptării tehnologiilor avansate, în mediul public și privat
- 1.4. Promovarea și dezvoltarea tehnologiilor digitale

Obiectivul specific 2: Capital uman și social dezvoltat

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- 2.1. Sprijinirea inserției pe piața muncii și corelarea competențelor profesionale cu dinamica și cerințele viitoare ale pieței
- 2.2. Stimularea participării la procesele de educație și formare continuă , bazate pe o infrastructură modernă și pe digitalizare
- 2.3. Modernizarea, digitalizarea și dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de sănătate, promovarea prevenției și a unui mod de viață sănătos
- 2.4. Sprijinirea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
- 2.5. Cultivarea spiritului civic și a implicării comunității în procesele de dezvoltare locală

Obiectivul specific 3: Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- 3.1. Dezvoltarea integrată și sustenabilă a zonelor urbane funcționale, a municipiilor și orașelor
- 3.2. Dezvoltarea zonelor rurale și creșterea calității vieții în mediul rural, prin echiparea cu infrastructură și dotări
- 3.3. Dezvoltarea infrastructurii și susținerea evenimentelor culturale, sportive și de agrement
- 3.4. Digitalizarea serviciilor publice dedicate comunității, vizitatorilor și actorilor economici
- 3.5. Protejarea și valorificarea patrimoniului antropic
- 3.6. Dezvoltarea și val

Obiectivul specific 4: Mediu natural valorificat responsabil

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- 4.1. Protejarea și valorificarea patrimoniului natural, a biodiversității și dezvoltarea infrastructurii verzi
- 4.2. Creșterea rezilienței la hazarduri naturale și schimbări climatice
- 4.3. Reducerea poluării, ameliorarea și monitorizarea calității factorilor de mediu
- 4.4. Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă
- 4.5. Modernizarea și dezvoltarea sistemelor de management al apelor, apelor uzate și deșeurilor

4.6. Sprijinirea economiei circulare în vederea eliminării deșeurilor și (re)utilizării continue a resurselor

Obiectivul specific 5: Conectivitate fizică și digitală ridicată

DIRECȚII DE ACȚIUNE

5.1. Dezvoltarea infrastructurii de transport în lungul rețelei TEN-T

5.2. Creșterea conectivității locale feroviare și rutiere la rețeaua TEN-T

5.3. Sprijinirea mobilității durabile intra-regionale, inclusiv cu scop turistic și de agrement

5.4. Sprijinirea mobilității durabile în cadrul zonelor urbane funcționale, municipiilor și orașelor

5.5. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor digitale

Fiecare județ al regiunii Nord-Vest a elaborat Strategia de dezvoltare a județului; acestea se află pe site-urile Consiliilor județene, după cum urmează:

Strategia de dezvoltare teritorială a județului Cluj – vizează ca până în anul 2050, județul Cluj să aibă cel mai ridicat nivel al calității vieții la nivelul național, precum și cea mai atractivă destinație pentru talente, antreprenori și investitori din teritoriul delimitat de principalele capitale central și sud-est-europene: Budapesta, Belgrad, Sofia, București și Kiev. Aceasta are o serie de ținte intermediare pentru anul 2030:

- PIB/locuitor egal cu media UE 27
- zero depășiri ale pragurilor maxime de poluare
- acces în maxim 3 ore la toate Statele Membre UE
- sub 1% din populația rezidentă în comunități urbane și rurale marginalizate
- 80% grad de urbanizare
- 3 miliarde de Euro absorbție de fonduri europene

3. Aspecte demografice

3.1. Evoluții și situația actuală

Județul Cluj este situat în partea de nord-vest a României, fiind capitala regiunii de dezvoltare Nord-Vest (Transilvania de Nord) și aflându-se la granița cu regiunea de dezvoltare Centru.

Vecinii săi sunt:

- la nord-est - județele Maramureș și Bistrița-Năsăud
- la est - județul Mureș
- la sud - județul Alba
- la vest - județul Bihor
- la nord - județul Sălaj.

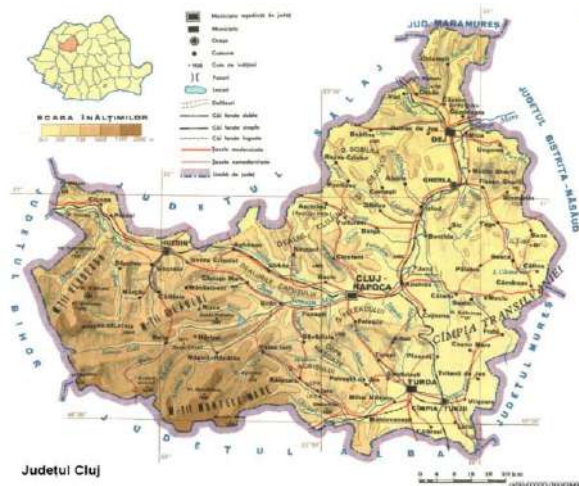
Poziția geografică oferă județului un avantaj competitiv deosebit, având în vedere faptul că județul Cluj se află relativ în apropierea granițelor cu Ungaria și Ucraina, precum și într-o zonă de convergență a mai multor culoare de dezvoltare: Coridorul Oradea-Cluj-Brașov- București, care va lega coridoarele paneuropene 5 și 9, permițând conectarea României cu axele de comunicații din Europa Centrală; Coridorul Suceava-Cluj, principală axă de comunicație est-vest din țară, precum și mai multe axe tradiționale de comunicație către centrul țării.

Județul Cluj are o suprafață de 6.674,4 km² (2,8% din suprafața României) situându-se pe locul 12 între județe ca și mărime. Din această suprafață, 63,8% este acoperită de terenuri agricole, 25,1% de păduri și alte vegetații forestiere, 2,9% este ocupată cu construcții, 1,8% căi de comunicații și căi ferate, iar 5% îl reprezintă terenurile degradate și neproductive.(Fig.3)

Județul Cluj are o rețea de localități formată din:

- un municipiu de rang 1: Cluj-Napoca – care are cel mai puternic efect de polarizare, concentrând 66,8% din populația județului, exercitând efecte negative asupra dezvoltării celorlalte centre urbane din județ.
- 4 municipii de rang 2: Turda, Dej, Câmpia Turzii și Gherla;
- un oraș de rang 3: Huedin;
- 75 comune, având 420 de sate.

Fig.nr.3

Sursa: Strategia de Dezvoltare a Județului Cluj pentru perioada 2021-2027

3.1.1. Evoluții demografice anterioare și situația curentă

Populația rezidentă a Regiunii Nord-Vest este, conform datelor INS din anul 2018, de 2.560.822 de locuitori, situându-se pe locul 3 între regiunile României (după Nord-Est și Sud-Muntenia). Procentual, populația rezidentă a regiunii reprezintă 13,11% din populația României (19.530.631 de locuitori). Peste 27% din populația regiunii se regăsește în județul Cluj, în timp ce în județul Sălaj se înregistrează 8,3% din total. Conform datelor INS 2018, județul Cluj se situează pe locul 4 la nivel național, cu o populație de 704.759 locuitori, după Municipiul București (1.827.810), județul Iași (791.210) și județul Prahova (cu 725.609 de locuitori).

Datele INS 2018 indică o scădere în timp a populației la nivel regional, cifrele din 2018 indicând un total de 98,53% din populația în anului 2012. Procentual, cea mai drastică scădere se înregistrează în județul Sălaj, de 4,3%, în timp ce în județul Cluj populația a crescut cu 1,6%.

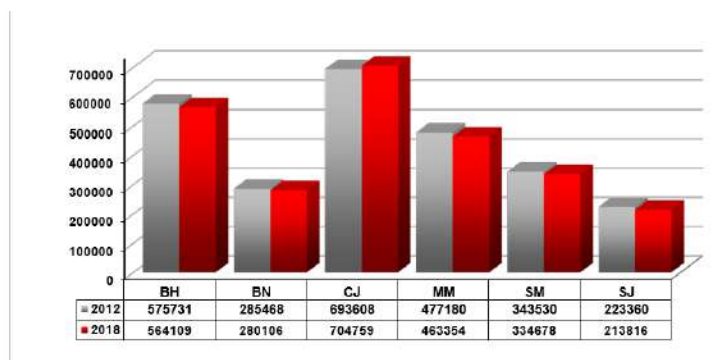

Figura 9. Populație rezidentă la nivel județean, în 2012 și 2018 (nr. persoane)

Sursa: INS – baza de date Tempo Online

Analizând dinamica populației după domiciliu, în perioada 2012-2020, se poate observa tendința de creștere a localităților din jurul centrelor urbane. Cea mai mare creștere a populației s-a înregistrat în comunele Florești de lângă Cluj-Napoca (138%) și Sântandrei de lângă Oradea (51%). Cel mai accentuat declin al populației este vizibil în comunele și orașele din zonele montane cu o accesibilitate mai redusă dar și în a doua coroană de localități din jurul municipiului Cluj-Napoca.

3.1.2. Structura pe grupe de vârstă

Structura populației pe grupe de vârstă, la nivelul anului 2018, indică faptul că populația cu vârsta cuprinsă între 15 și 59 de ani reprezintă segmentul majoritar în regiune, procentual atingând 60,46% din total, puțin peste media națională de 59,27%. Procentul tinerilor, cei cu vârste cuprinse între 0 și 14 ani, este de 15,87%, mai ridicat în mediul rural, unde se atinge 16,94%. Procentul vârstnicilor, cei peste 60 de ani, este de 23,66%, mai ridicat în mediul rural, unde se atinge 24,94%. Procentul vârstnicilor la nivel regional se situează sub media națională (25,09%).

Este de remarcat că județul Sălaj are procentul cel mai redus de populație activă (16-64 ani) (63,76%), având cel mai mare procent de vârstnici raportat la populația județului (26,08%). La polul opus se situează județul Cluj, unde este procentul cel mai ridicat de populație activă (68,42%), în timp ce cel mai mic procent de vârstnici raportat la populația județului (22,19%) se înregistrează în Județul Satu Mare, care are și cea mai redusă speranță de viață a populației din țară. Județul Bistrița-Năsăud are cel mai ridicat procent de populație sub 15 ani (17,88%), ceea ce era de așteptat, având în vedere rata pozitivă a sporului natural în acest județ.

Durata medie de viață la nou născuți în regiune este sub media națională, pe tot intervalul analizat (2012-2017). Comparativ, durata medie de viață a înregistrat o creștere continuă pe intervalul studiat, în anul 2017 fiind de 75,2 ani, puțin sub media națională (75,3 ani).

Pe sexe, femeile au o durată de viață net superioară, în regiune atingând 78,60 ani (79,10 în România), raportat la doar 71,9 ani (71,7 în România) bărbații (date la nivelul anului 2017)

Fig.nr.5

Sursa: Sursa: calculat pe baza datelor INS, Anuarul Statistic 2022

Din analiza grupelor de vârstă ale populației, relevante pentru învățământul profesional și tehnic (grupele: 10-14 ani, 15-19 ani, 20-24 ani), în perioada 2018-2023, situația se prezintă astfel:

- Grupa de vârstă 10-14 ani
Asistăm la o creștere la nivelul județului Cluj cu 3311 de persoane, în 2023, comparativ cu 2018.

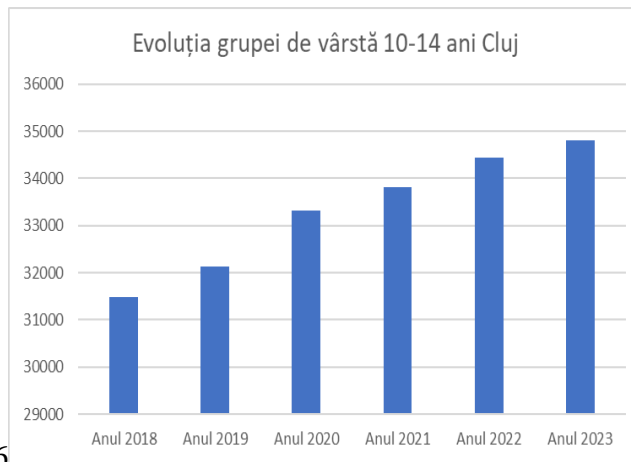

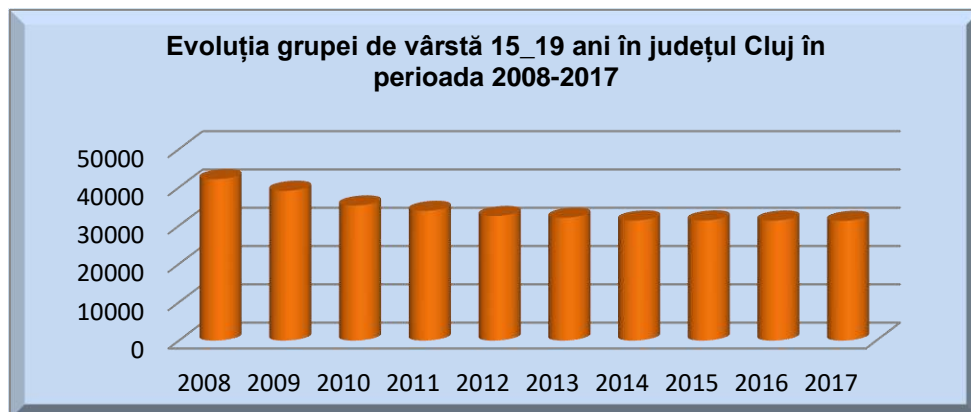
Fig.nr.6

Sursa: INS , Baza de tate TEMPO, 2023

- Grupa de vârstă 15-19 ani

Județul Cluj înregistrează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă 15-19 ani, (-25,81%), adică 10878 de persoane în perioada 2008-2017. Toate județele regiunii au înregistrat scăderi semnificative ale numărului de persoane din categoria de vârstă 15-19 ani, dar cea mai mare scădere a fost în județul Cluj.

Fig.nr.7

Sursa: INS , Baza de tate TEMPO, 2018

- Grupa de vârstă 20-24 ani

La nivelul grupei de vârstă 20-24 de ani scăderea înregistrată în perioada 2008-2017 a fost de (-32,68%) adică de 16303 persoane, la nivelul județului Cluj, cea mai accentuată din cadrul regiunii, urmat de județul Maramureș cu (-25,32%). Celelalte județe înregistrează scăderi mai mici, trendul fiind descrescător.

Fig.nr.8

Sursa: INS , Baza de tate TEMPO, 2018

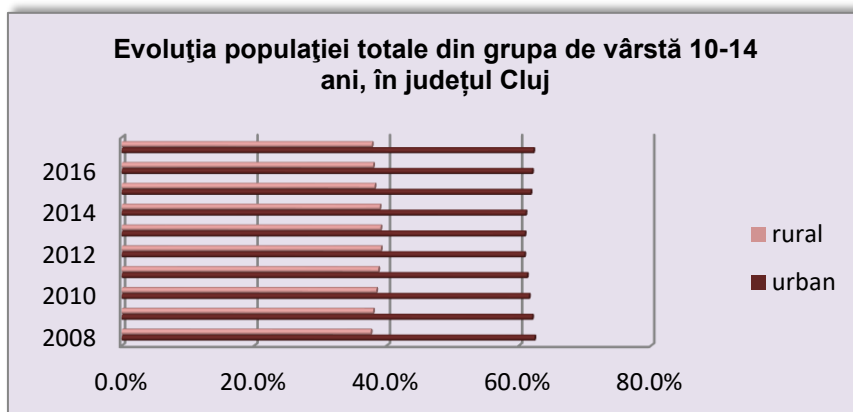
3.1.3. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)

Structura populației pe medii de rezidență la nivelul anului 2018 înregistrează 1.341.966 locuitori în mediul urban (52,4% din populația regiunii), sub rata națională de 53,77%. În mediul rural se regăsesc 1.218.856 de locuitori (47,5% din populația regiunii), peste rata națională de 46,22%. Județul Cluj este de departe cel mai urbanizat (cu 65,16% din populație trăind în mediul urban), iar gradul cel mai redus de urbanizare se înregistrează în județul Sălaj (39,73%). În ceea ce privește dinamica populației pe medii de rezidență, în perioada 2012-2018 se observă o scădere a ponderii populației din mediul urban la nivelul întregii regiuni, de la 52,67% la 52,4%. În județul Bistrița-Năsăud populația în mediul urban a crescut (diferența înregistrată fiind de 2.295 de locuitori), în timp ce în restul județelor au fost înregistrate scăderi ale populației urbane în perioada studiată.

Analizând grupele de vârstă relevante pentru învățământul profesional și tehnic în contextul mediului rezidențial se constată diferențe majore la comparația făcută între grupe:

- grupa de vârstă 10-14 ani - majoritatea persoanelor aparținând acestei grupe de vârstă trăiesc în mediul urban, în medie 62% față de 38% în mediul rural. Diferențele numerice între cele două medii rezidențiale se mențin aceleași în perioada analizată (2008-2017);

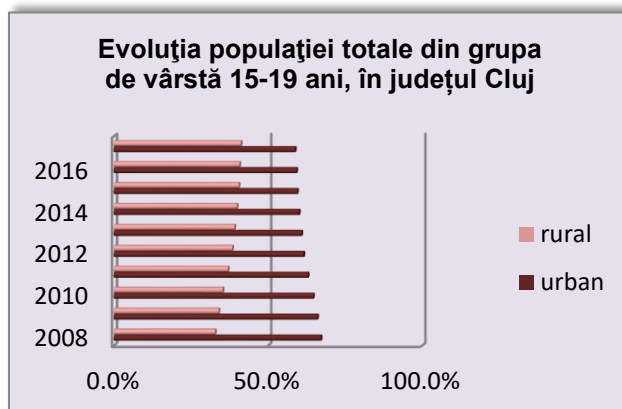
Fig.nr.9

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, 2018

- grupa de vârstă 15-19 ani - scăderea populației din mediul urban și rural în județul Cluj a fost semnificativă în perioada monitorizată ea situându-se la 8,4%. Scăderea în mediul urban a fost de 9926 de persoane, iar în mediul rural de 952 persoane. Populația din mediul urban este în descreștere, iar în mediul rural trendul este crescător.

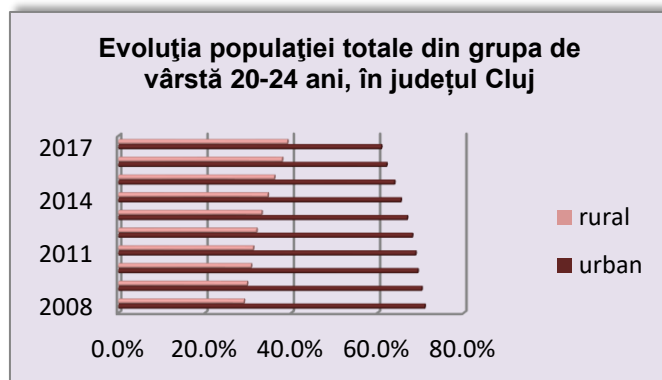
Fig.nr.10

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, 2018

- grupa de vârstă 20-24 ani - în perioada supusă analizei se constată că majoritatea populației din grupa de vârstă locuiește în mediul urban, situația fiind aceeași pe toată perioada analizată.; scăderea populației din mediul urban în perioada 2008-2017 a fost de 42% de la 35377 persoane la 20435 persoane în mediul urban, iar în mediul rural a fost mult mai redusă, de 10% în perioada monitorizată. Pentru populația din mediul rural trendul este crescător.

Fig.nr.11

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, 2018

Ponderea populației din mediul urban pentru toate grupele de vârstă este superioară celei din mediul rural, având în vedere că județul Cluj este cel mai urbanizat județ al regiunii.

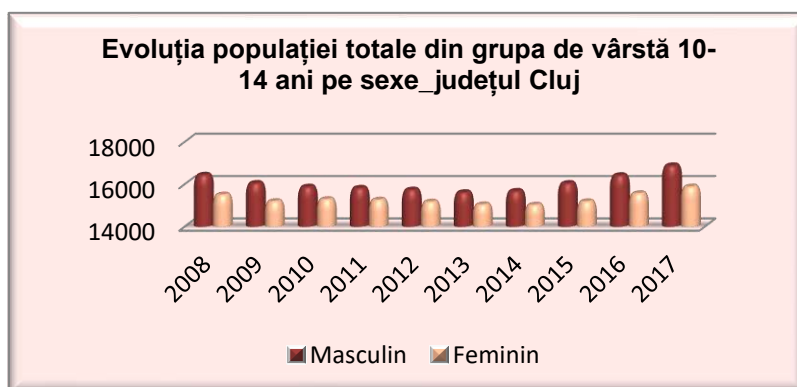
3.1.4. Distribuția pe sexe

Structura populației pe sexe, la nivelul anului 2018, indică o populație feminină în procent de 51.15% din totalul regional, similar cu procentul național, în concordanță și cu ponderea ușor mai crescută a femeilor în totalul populației de la nivelul Uniunii Europene. Județul cu cel mai ridicat procent de femei este Cluj (51,78%), județul cu cel mai mic procent este Bistrița-Năsăud (50,17%), în toate județele populația de sex feminin depășind numeric populația de sex masculin. Populația urbană la nivel regional este preponderent feminină (52,16%), la fel și în mediul rural (50,05%), situație întâlnită în toate cele 6 județe ale regiunii.

Din analiza populației din grupele de vârstă relevante pentru învățământul profesional și tehnic, la nivelul județului Cluj, se constată că populația masculină din categoria de vârstă 10-14 ani este semnificativ mai mare decât cea feminină.

Pentru grupa de vârstă 10-14 ani a fost înregistrată o creștere numerică în perioada 2008-2017, de la 16434 la 16878, iar pentru populația feminină de la 15449 la 15876. Ponderile între cele două sexe rămânând aproximativ constante: 51,5%, respectiv 51,5% pentru populația de sex masculin și 48,5% respectiv 48,5% pentru populația de sex feminin la începutul și sfârșitul intervalului analizat.

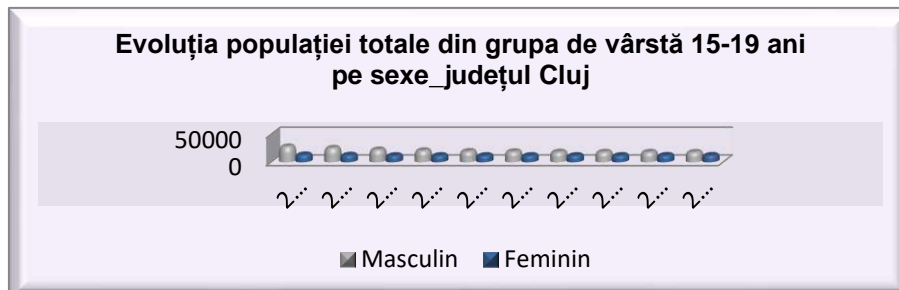
Fig.nr.12

(Sursa: INS , Baza de date TEMPO, 2018

Pentru grupa de vârstă 15-19 ani diferența dintre cele două sexe se menține aceeași în fiecare an al perioadei analizate, populația de sex masculin s-a redus cu 5540 de persoane în perioada analizată, iar cea de sex feminin cu 5338 persoane. Trendul grupei de vârstă este descrescător pentru ambele sexe.

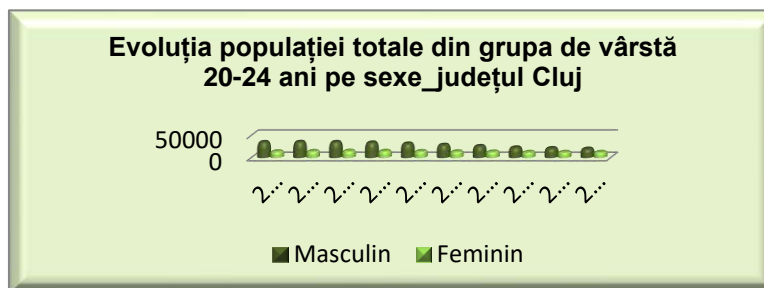
Fig.nr.13

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, 2018

Pentru grupa de vârstă 20-24 de ani perioada 2008- 2011, se caracterizează printr-o evoluție relativ constantă a numărului de persoane pentru ambele sexe, urmând ca în perioada 2012-2017 scăderea să fie semnificativă pentru ambele sexe. Populația de sex masculin a scăzut cu 8304 persoane, iar populația de sex feminin a scăzut cu 7999 de persoane, în perioada analizată.

Fig.nr.14

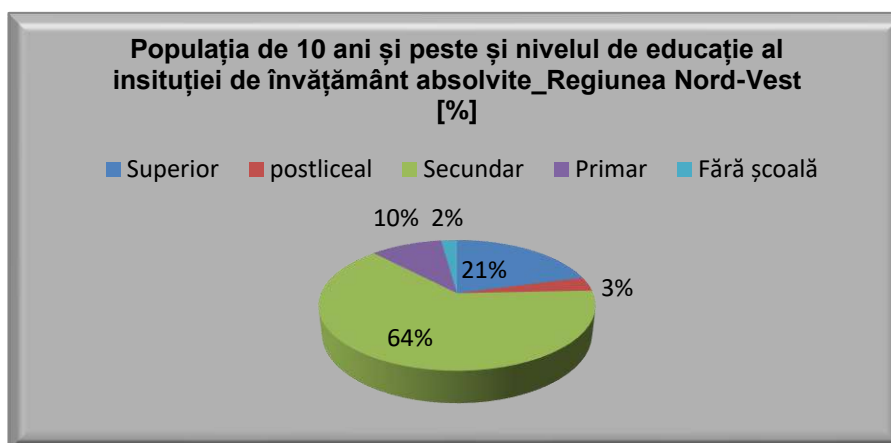
Sursa: INS , Baza de date TEMPO, 2018

3.1.5. Structura etnică

Distribuția populației după etnie arată că ponderea populației de etniei română este majoritară în toate județele, fiind de 70,99% din totalul regiunii. Populația de etnie maghiară se ridică la 17,37% la nivel regional și deține ponderi ridicate în județele Satu Mare (32,69%), Bihor (24,02%) și Sălaj (22,36%). Procentul locuitorilor de etnie romă din regiune este ușor mai ridicat față de media națională (3,1%), ajungând la 4,37% din totalul regional. Romii se întâlnesc într-o proporție relativ mai mare în județele Sălaj (6,69%), Bihor (6,02%) și Satu Mare (5,05%). Persoanele de etnie germană din regiune reprezintă 0,31% din populația regiunii și se regăsesc într-o proporție relativ mai mare în județul Satu Mare (1,45%). De asemenea, există o comunitate importantă de ucraineni (1,25% din totalul populației), concentrată în județul Maramureș (6,43%).

Analiza la nivelul județului Cluj legată de structura etnică și nivelul de educație pentru populația de 10 ani și peste, a scos în evidență faptul că 64% din populația județului a absolvit studiile de nivel secundar (gimnazial și liceal), 21% din populație are studii superioare, 10% studii de nivel primar, 3% nivel postliceal și un procent de 2% nu au absolvit nici o școală.

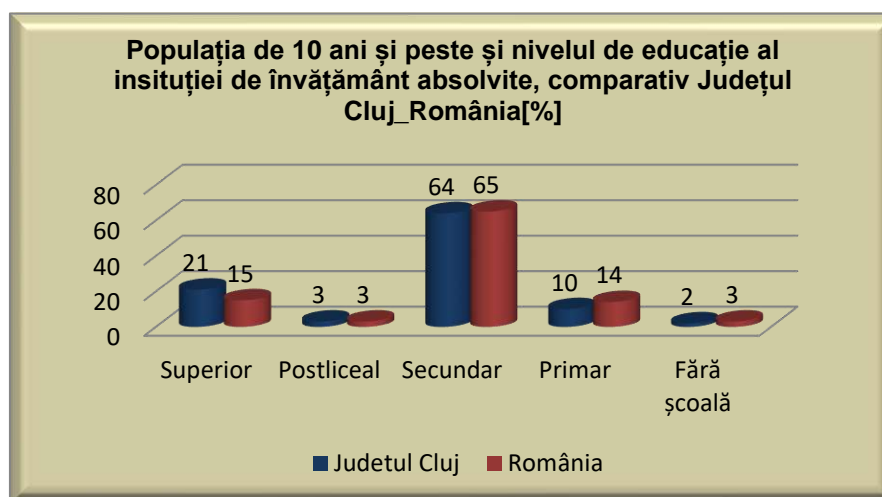
Fig.nr.16

Sursa datelor: INS Statistica Recensământului populației 2011

Comparativ, situația la nivelul județului Cluj este asemănătoare cu cea la nivel național. În județul Cluj populația cu studii superioare este cu 6% mai mare ca la nivel național, iar cei fără școală reprezintă 2% comparativ cu nivelul național unde reprezintă 3%.

Fig.nr.17

Sursa datelor: INS Statistica Recensământului populației 2011

Situația etniei rome

În ceea ce privește nivelul de educație, ca unul din principalii indicatori de incluziune socială, conform studiului realizat în cadrul proiectului EU Inclusive, 25% dintre adulții romi de peste 16 ani declară că nu știu să scrie și să citească, femeile fiind mai afectate în acest sens (diferență de 10% între ele și bărbați). 23% dintre romi nu a absolvit nici o școală, 26% au terminat primele patru clase și 34% doar gimnaziul. Grupa de vârstă cu cele mai multe persoane care declară că nu știu să scrie și să citească sunt cei între 25 și 34 de ani, urmați de grupa de vârstă 35-44 de ani, deci cei care ar trebui să fie cei mai activi pe piața muncii. Numai 17% urmează un liceu sau un nivel superior de educație. Analfabetismul afectează în special persoanele adulte, din mediul rural, mai cu seamă romii din comunitățile compacte, segregate.⁽⁸⁾

Situația etniei rome la nivelul județului Cluj este exemplificată în figura 18. Comparativ cu județele regiunii, județul Cluj se regăsește pe locul al doi-lea după județul Maramureș privind ponderea persoanelor aparținând etniei rome care au finalizat nivelul de educație superior, postliceal, secundar și primar. În urma datelor culese la recensământul din 2011, s-a evidențiat faptul că cel mai mare procent de persoane analfabete se înregistrează în județul Bihor 20,3%, urmat de județul Sălaj cu 17,1%. Cel mai mic procent de persoane

analfabete aparținând etniei rome se înregistrează în județul Maramureș, de 6,8%. În județul Cluj ponderea persoanelor de etnie romă analfabete reprezintă 10,8%.

Fig.nr.18

JU D	ETN IA	NIVELUL DE EDUCATIE AL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE									
		Superior			Secundar					Fara scoala ab	
		din care:			Superior					din care:	
		Su pe rio r To tal 1	Unive rsitar de licent a	Postli ceal si de maist ri	Tot al	Lic eal	Profes ional si de ucenic i	Infer ior (gim nazi al)	Prim ar	Total Fara scoala absolv ita	Pers oane analf abet e ²
CJ	Romi	1.0 %	1.0%	0.3%	49. 2%	6.6 %	5.9%	36.7 %	32.8 %	16.7%	10.8 %

Sursa datelor: INS Statistica Recensământului populației 2011

3.1.6. Mișcarea migratorie

Soldul schimbărilor de domiciliu situează Regiunea Nord-Vest între cele 4 regiuni cu migrație netă pozitivă, numărul celor stabiliți în regiune (44.431) în anul 2018 depășind numărul celor care au părăsit regiunea (41.309), cu 3.122 persoane. Migrație pozitivă se înregistrează în toate cele 6 județe ale regiunii Nord-Vest. Soldul schimbărilor de domiciliu pe medii relevă tendința de stabilire în mediul rural, care se păstrează pe întregul interval analizat 2012-2018.

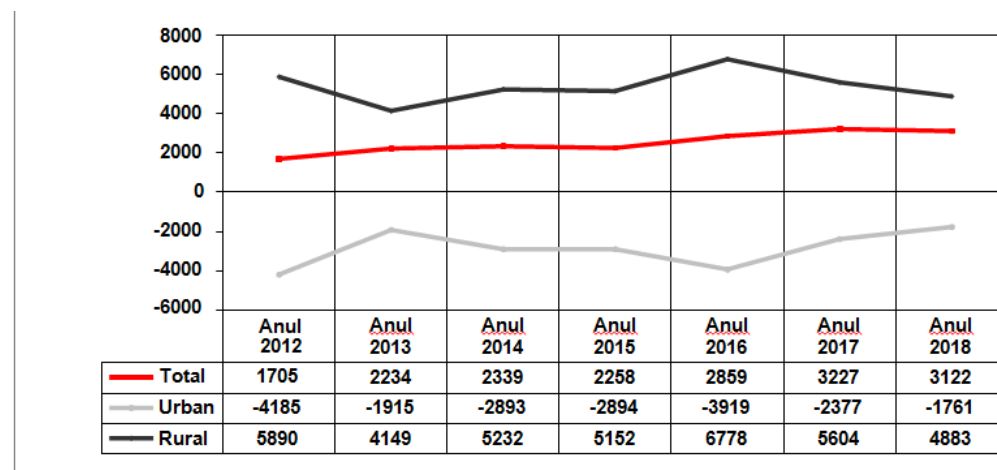

Figura 12. Evoluția soldului schimbărilor de domiciliu în Regiunea Nord-Vest în perioada 2012-2018

Sursa: INS Tempo Online POP303B

Analiza emigrației și imigrației în plan regional confirmă tendința națională, respectiv emigrația (2.896 emigranți) depășește imigrația (1.541 imigranți). În anul 2015, Regiunea Nord-Vest era pe locul 4 în clasamentul național în privința emigrației și pe locul 6 în ceea ce privește imigrația.

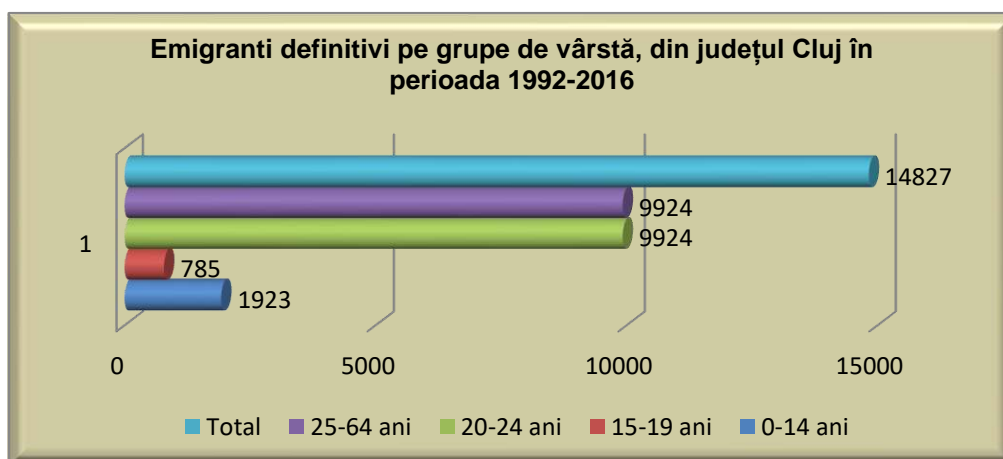
Fenomenul emigrației temporare a populației către alte state în căutarea unui loc de muncă a fost intensificat în Regiunea Nord-Vest atât pentru populația din mediul rural cât și pentru cea din mediul urban. În anul 2012, emigrau un număr de 11.303 persoane din mediul urban în alte state în căutarea unui loc de muncă mai bun, atingând în anul 2017 o valoare de 16.244, iar la finalul anului 2019 înregistrând o valoare de 14.389 de persoane, în ușoară descreștere. În

mediul rural, în anul 2012 se înregistra o valoare de 10.766 de persoane, în timp ce în anul 2019, a ajuns la o valoare de 15.469 de persoane.

Analiza datelor INS referitoare la emigranții definitiv înregistrați în perioada 1992 -2016 se constată că regiunea a pierdut 53554 de locuitori, cea mai mare pierdere înregistrându-se în **județul Cluj**, de 14827 locuitori.

Analiza numărului de emigranți definitiv pe grupe de vârstă, în perioada 2012-2016, la nivelul județului Cluj, a scos în evidență faptul că grupa de vârstă 25-64 de ani înregistrează cel mai mare număr de emigranți definitiv, adică 9924 persoane, în contextul în care grupa respectivă reprezintă populația aptă de muncă.

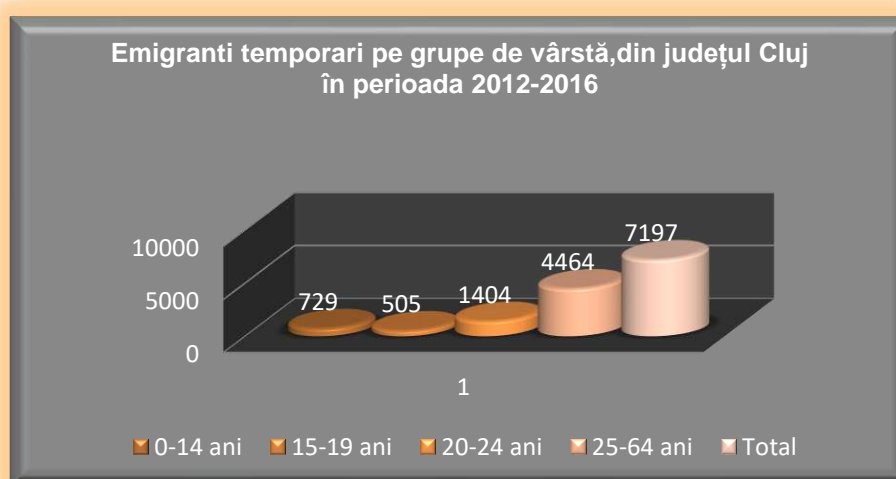
Fig.nr.19

Sursa: INS , Baza de date TEMPO

La nivelul județelor regiunii, județul Cluj înregistrează cel mai mare număr de emigranți temporari (7197 de persoane), în perioada 2012-2016. Cel mai mic număr de emigranți temporari îl înregistrează județul Sălaj, cu 2115 de persoane.

Fig.nr.20

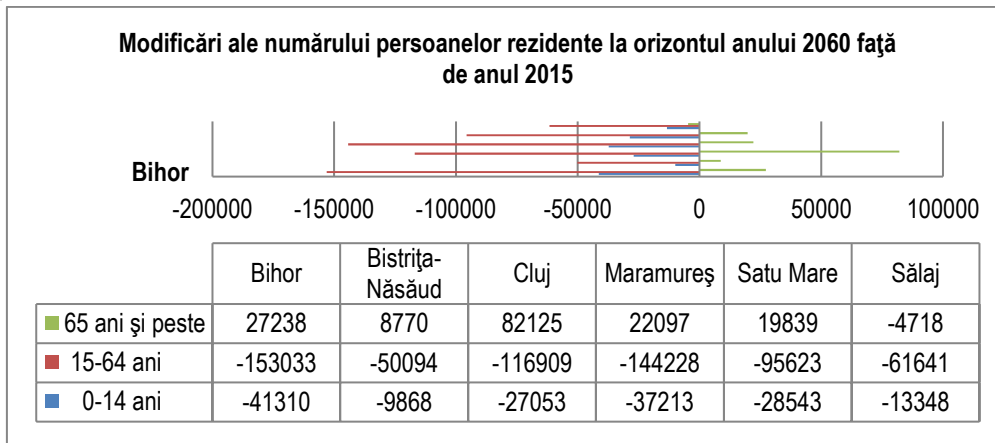
Sursa: INS , Baza de date TEMPO, iunie 2018

Grupele de vârstă relevante pentru învățământul profesional și tehnic din regiune, înregistrează valori mult mai mici. Dintre județe, Clujul înregistrează cel mai mare număr de emigranți din grupele de vârstă relevante pentru IPT, adică 1909 de persoane.

3.2. Proiecții demografice la orizontul anului 2060

Populația județului Cluj proiectată la nivelul anului 2060 comparativ cu anul 2015, va înregistra o creștere a grupei de vârstă peste 65 de ani, și scăderi importante la populația cu vârste cuprinse între 15-64 de ani și 0-14 ani, conform figurii nr.21

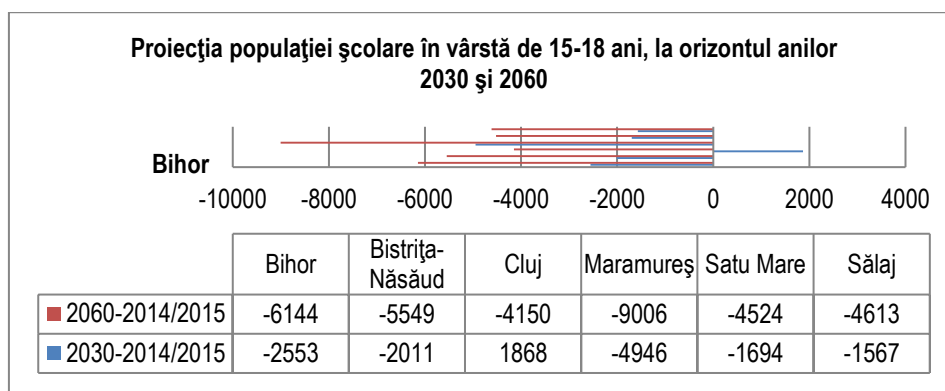
Fig.nr.21

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, iunie 2018

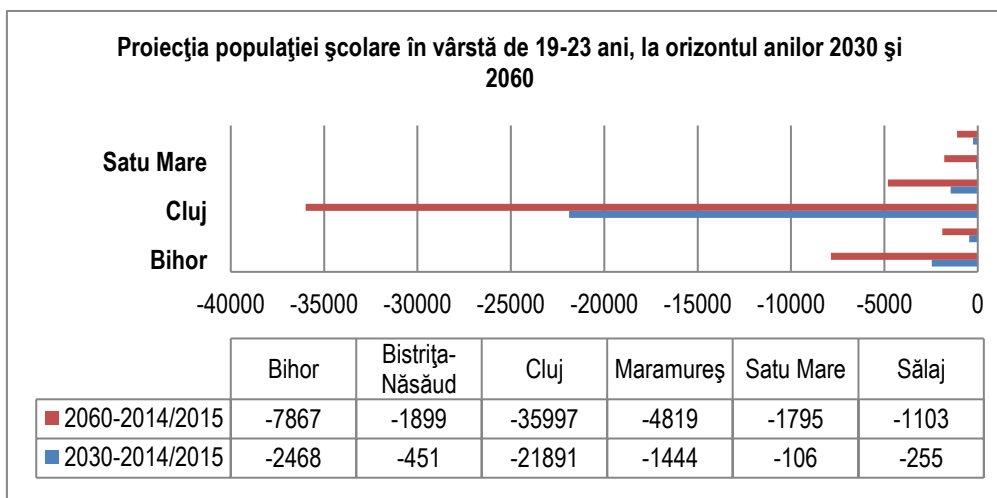
Pentru grupele de vârstă importante pentru învățământul profesional și tehnic situația este reprezentată în fișurile de mai jos.

Fig.22

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, iunie 2018

Fig.23

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, iunie 2018

3.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru IPT

Declinul demografic general va continua, în mod accentuat pentru populația tânără. De aici, nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.

La nivelul județului Cluj reducerea naturală prognozată a populației tinere va fi agravată de migrația externă, în perioada 1992 -2016 se constată că regiunea a pierdut 53554 de locuitori, cea mai mare pierdere înregistrându-se în județul Cluj, de 14827 locuitori.

Se desprinde nevoia de: racordare realistă la piața europeană, națională și regională a muncii a activităților de informare, orientare și consiliere în scopul realizării unei oferte de școlarizare cât mai aproape de cererea de pe piața muncii.

Din analiza grupelor de vârstă ale populației, relevante pentru învățământul profesional și tehnic (grupele: 10-14 ani, 15-19 ani, 20-24 ani), în perioada 2008-2016, situația se prezintă astfel:

- Asistăm la o ușoară creștere la nivelul județului Cluj cu 2,50%, adică 821 de persoane, comparativ cu 2008. În perioada mai sus menționată în județul Cluj a avut loc o scădere accentuată până în anul 2013, când grupa de vârstă a înregistrat cel mai mic număr de persoane, 28684. În perioada 2014-2016 creșterea a fost semnificativă depășind în 2016, numărul de persoane din 2008.
- La nivelul grupei de vârstă 15-19 ani scăderea populației din mediul urban și rural în județul Cluj a fost semnificativă în perioada monitorizată ea situându-se la 8,4%. Scăderea în mediul urban a fost de 9926 de persoane, iar în mediul rural de 952 persoane. Populația din mediul urban este în descreștere, iar în mediul rural trendul este crescător.
- La nivelul grupei de vârstă 20-24 de ani în perioada supusă analizei se constată că majoritatea populației din grupa de vârstă locuiește în mediul urban, situația fiind aceeași pe toată perioada analizată.; scăderea populației din mediul urban în perioada 2008-2017 a fost de 42% de la 35377 persoane la 20435 persoane în mediul urban, iar în mediul rural a fost mult mai redusă, de 10% în perioada monitorizată. Pentru populația din mediul rural trendul este crescător.

Populația județului Cluj proiectată la nivelul anului 2060 comparativ cu anul 2015, va înregistra o creștere a grupei de vârstă peste 65 de ani, și scăderi importante la populația cu vârste cuprinse între 15-64 de ani și 0-14 ani.

Față de aceste constatări, se recomandă:

Măsuri la nivelul rețelei școlare:

- optimizarea alocării resurselor, prin: concentrarea pregătirii în școli viabile;
- rezolvarea problemelor de acces; funcționarea rețelelor de școli, care împreună să realizeze: o ofertă cuprinzătoare și diversificată; eliminarea paralelismelor nejustificate;
- colaborare pentru acoperire teritorială optimă;
- diversificarea grupurilor țintă (programe pentru adulți);
- implicarea activă a școlilor ca furnizori de programe de formare pentru adulți .

Fenomenul de îmbătrânire demografică (populația în vârstă de peste 65 de ani va reprezenta 19,7% până în 2030, din populația totală) conduce la:

- nevoi sporite de personal calificat - asistență socială și medicală;
- nevoi educaționale specifice (educație non-formală).

Județul Cluj este de departe cel mai urbanizat județ al regiunii, cu 66,32% din populație trăind în mediul urban și 33,68% în mediul rural.

Analiza pe medii rezidențiale și sexe a relevat faptul că în județul Cluj populația de sex feminin este majoritară atât în mediul urban 52,53%, cât și în mediul rural 50,58%.

Pondere semnificativă a populației feminine reclamă următoarele activități: din partea ofertei de pregătire - calificările dorite de populația feminină; programe de sprijin (facilități) pentru participarea la educație (ex. pentru mamele care participă la cursuri de formare continuă: îngrijirea copiilor în cadrul școlii pe parcursul orelor de curs).

Sistemul de educație și formare profesională este chemat să contribuie prin măsuri specifice vizând: ofertă de pregătire adecvată și asigurarea condițiilor de învățare în unitățile de învățământ din mediul rural, pentru a atrage elevii să rămână cât mai aproape de domiciliu; educație în sprijinul conservării și valorizării patrimoniului cultural specific și resurselor naturale din mediul rural; îmbunătățirea condițiilor de studiu în mediul rural prin dotarea corespunzătoare a atelierelor și laboratoarelor unde se realizează pregătire de specialitate. Distribuția populației după etnie arată că ponderea populației de etnie română este majoritară, fiind de 75,37% din totalul populației județului.

În ceea ce privește nivelul de educație, ca unul din principalii indicatori de incluziune socială, în județul Cluj ponderea persoanelor de etnie romă analfabete reprezintă 10,8%, Clujul situându-se pe locul al doilea în regiune după județul Maramureș cu cele mai puține persoane de etnie romă analfabete.

Diversitatea etnică prezentă în regiunea Nord-Vest și implicit în județul Cluj, recomandă o serie de măsuri, cum ar fi: educație multiculturală; soluții pentru asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor; programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate. Conform datelor Eurostat, ponderea populației totale aflate în risc de sărăcie și excluziune socială este în scădere în Regiunea Nord-Vest și sub media națională. Rămâne ridicată ponderea populației aflată în situație de sărăcie (materială) severă¹⁰, prin comparație cu valoarea indicatorului la nivel european. Aproximativ 24% din totalul populației regiunii se confruntă cu acest risc în 2011, față de 8% la nivelul UE; deși sunt mai puțini decât media pe țară, care este de aproximativ 30%.

Conform raportului „Tendințe sociale” al INS din 2011, Regiunea Nord-Vest este pe locul 3 la nivel național între cele mai puțin sărace regiuni, după București-Ilfov și Vest, rata sărăciei scăzând de la 15,8% la 14,4%¹².

4. Profilul economic local

4.1. Evoluții și situația actuală. Principalii indicatori economici

Județul Cluj este situat în partea de nord-vest a României, fiind capitala regiunii de dezvoltare Nord-Vest și aflându-se la granița cu regiunea de dezvoltare Centru.

Poziția geografică oferă județului un avantaj competitiv deosebit, având în vedere faptul că județul Cluj se află relativ în apropierea granițelor cu Ungaria și Ucraina, precum și într-o zonă de convergență a mai multor culoare de dezvoltare: Coridorul Oradea-Cluj-Brașov-București, care va lega coridoarele paneuropene 5 și 9, permițând conectarea României cu axele de comunicații din Europa Centrală; Coridorul Suceava-Cluj, principală axă de comunicație est-vest din țară, precum și mai multe axe tradiționale de comunicație către centrul țării.

4.1.1. Evoluția produsul intern brut (PIB) și a valorii adăugate brute (VAB)

Aprecierea dezvoltării economiei se face prin intermediul indicatorilor macroeconomici compilați prin agregare pe baza datelor din conturile naționale. Cei mai utilizați dintre aceștia în statistica internațională sunt **produsul intern brut (PIB) și Valoarea adăugată brută (VAB)**. **Produsul intern brut pe locuitor calculat pe baza parității puterii de cumpărare- PIB** reprezintă valoarea bunurilor și serviciilor produse și prestate într-o economie națională într-o perioadă determinată, de regulă un an și destinate consumului final.

PIB-ul/locuitor este unul din indicatorii relevanți, destinat să ofere o imagine generală asupra competitivității și productivității economiei naționale/regionale, cu atât mai mult cu cât nu este influențat de diferențele existente între populațiile regiunilor.

În intervalul de analiză 2012-2017, în termeni nominali, **PIB-ul Regiunii Nord-Vest** a crescut cu 67,41%, cu o creștere medie anuală de 8,22%, trecând valoarea de 10% în anul 2017, urmând în general dinamica PIB-ului național. În termeni reali, între anii 2012 și 2017, PIB-ul Regiunii NV a înregistrat o creștere anuală medie de 7,95%, cu un ecart-apogeu de 10.21% în anul 2017.

Reprezentând 14,3 % din teritoriul țării și 13,11% din populația totală (creștere de la 12,92% în 2012), Regiunea Nord-Vest a contribuit cu 12,23 % la formarea PIB-ului național în anul 2017, ocupând locul 2 la nivel național, cu o valoare de 104.848,90 milioane lei (23.043,00 milioane euro), în creștere cu 36.8% față de nivelul anului 2014.

În interiorul regiunii, județul Cluj contribuie în proporția cea mai mare la formarea PIB-ului regional (cu o medie de aproape 39%), urmat de județele Bihor (peste 19,6%) și Maramureș (cca 14.4%) .

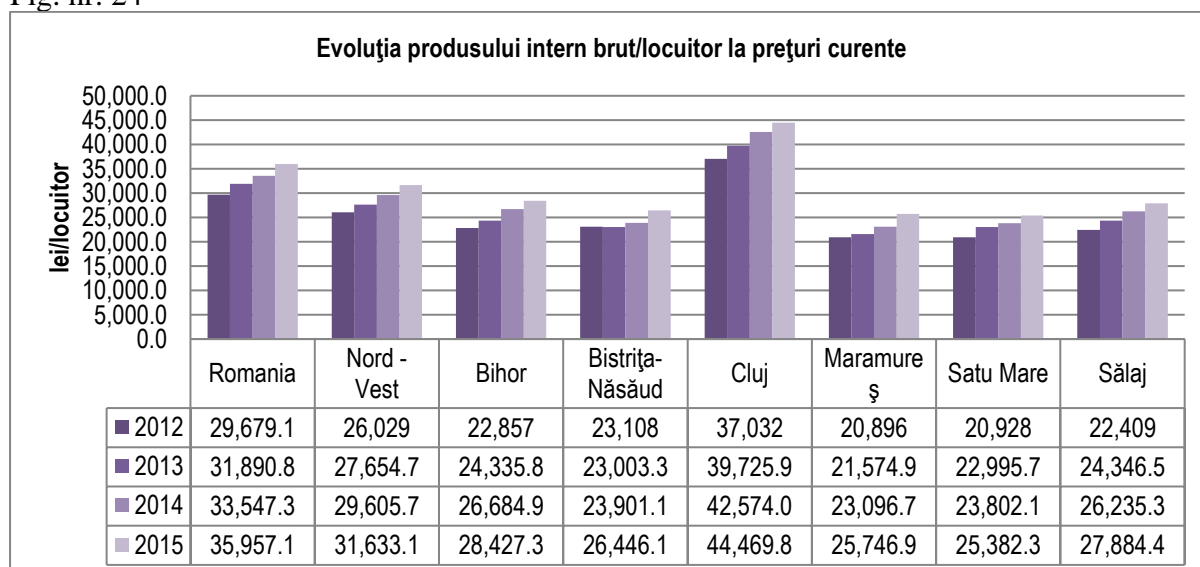
PIB-ul regional pe cap de locuitor, calculat în termeni nominali, a înregistrat o creștere de 48.34% în intervalul 2012-2017, ajungând la o valoare de 8.622,00 euro în 2017, care reprezenta 28,71% din media europeană și 90,06% a mediei naționale (9.572,9 euro). În ceea ce privește creșterea PIB/locuitor în valori reale pe județe, în perioada 2012-2016 (ultimul an pentru care există valori la nivel de județ) cea mai mare creștere a fost înregistrată în județul Cluj (37,7%), fiind urmat de județele Bihor, Sălaj și Maramureș, cu creșteri de 35,3; 33,5; respectiv 28,8%. Pe ultimele locuri găsim județele Maramureș (28,8%) și Bistrița Năsăud (25,5%).

Indicatorul care reflectă însă la modul unitar situații comparative între state este **PIB-ul regional pe cap de locuitor, exprimat în paritatea puterii de cumpărare standard (PPS sau PPC)**. Acesta, de asemenea, a crescut cu peste 30% în intervalul analizat, ajungând în anul 2017 să reprezinte 56% din media UE-28, cu o valoare de 16.900 Euro. Aflat în anul 2017 cu 12.26% sub media națională, acest indicator poziționează Regiunea Nord-Vest pe locul 4 la nivel național, după București-Ilfov, Vest și Centru (ierarhie menținută din anul 2010). La nivel regional, pe fondul creșterii disparităților interjudețene, județul Cluj obține performanțe economice semnificative, cu 32% peste media națională, urmat de Județul Bihor

În anul 2016, Regiunea Nord-Vest a contribuit cu 11,78% la formarea **Valorii Adăugate Brute (VAB)** totală produsă în România, respectiv cu 90.116,7 milioane de lei, ocupând locul 3 în ierarhia națională.

Economia regiunii se bazează în special pe sectorul terțiar, care contribuie cu 61,60% la formarea VAB regionale în 2010 (în creștere de la 49,49 în 2010) și pe industrie, cu o contribuție de 26,99% (în scădere de la 33,7 în 2010)

Fig. nr. 24

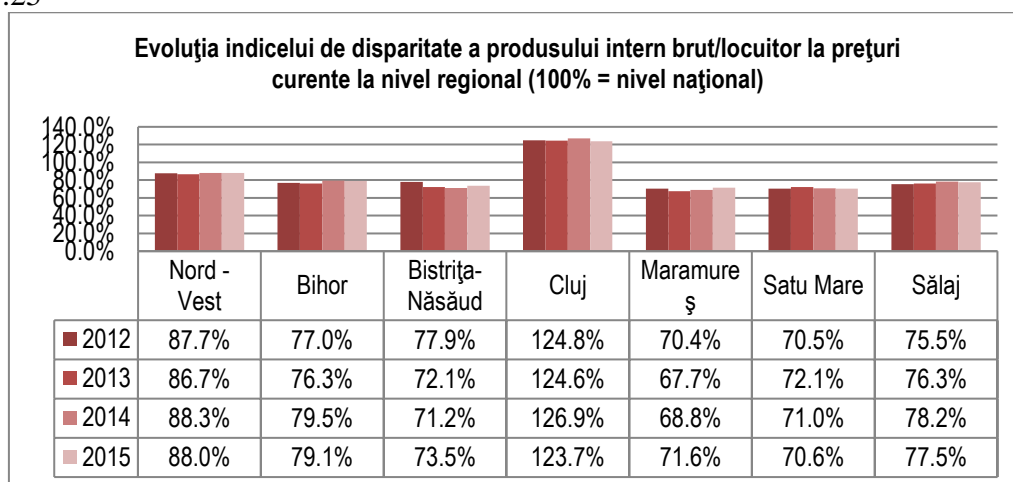

Sursa datelor: INS Conturi nationale regionale 2014-2015; Conturi nationale regionale 2010-2014

Indicele de disparitate analizat în intervalul 2012-2015, a avut în toată perioada , analizată un trend ascendent în județul Cluj, cu valori cuprinse în intervalul 124,8%-123,7 % , cu mult

peste media națională și regională, județul Cluj situându-se pe locul întâi la nivel regional, urmat de județul Bihor.

Fig. nr.25

Sursa datelor: INS

Pentru evoluția **produsului intern brut pe locuitor calculat pe baza puterii de cumpărare**, nu există date actualizate, evoluția este analizată până în anul 2011 și arată că în județul Cluj trendul a fost ascendent în perioada analizată, atingând valoarea de 15.300 în anul 2011, cu mult peste media națională și regională și la distanță față de celelalte județe ale regiunii.

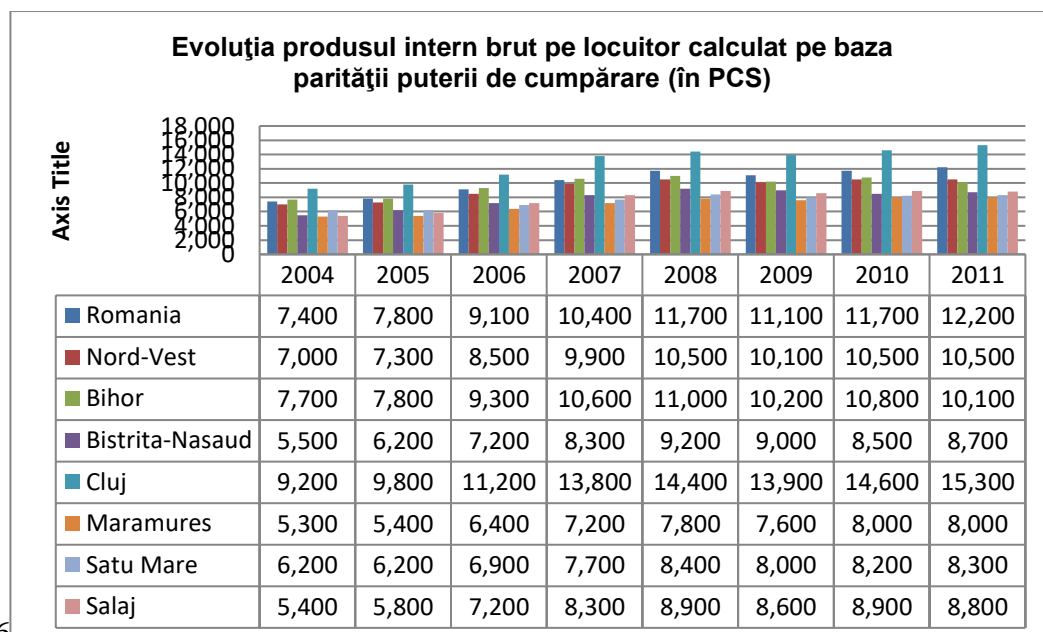

Fig. nr.26

Sursa datelor: Eurostat

Valoarea adăugată brută (VAB) reprezintă valoarea nou creată, rezultată din valoarea noilor produse și servicii create minus valoarea consumului intermediar pentru producerea acestora.

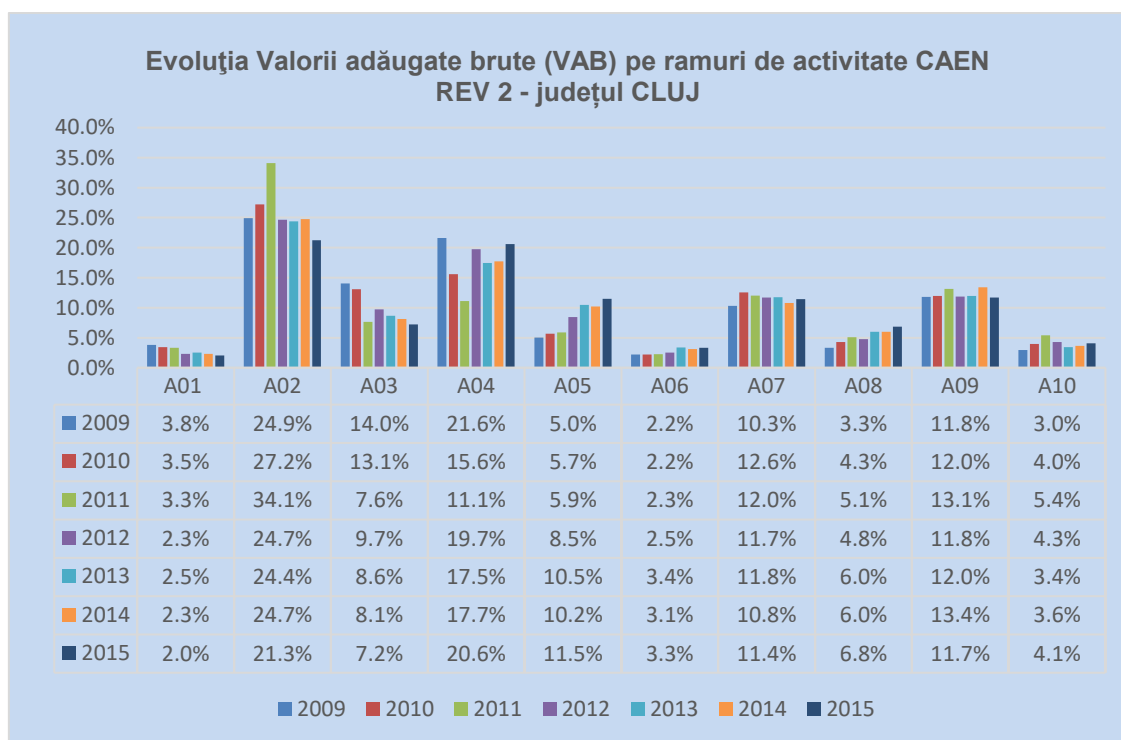
Analizând evoluția contribuției regiunilor la formarea VAB națională, se observă că regiunea Nord-Vest are o pondere de contribuție la formarea VAB, aproape constantă în perioada analizată, cu puțin peste 11-11,5%, comparabilă cu regiunea Centru (Anexa 01), sub regiunea București-Ilfov și Sud Muntenia.

Activitățile economice existente în județ au avut o contribuție diferită la formarea VAB. Datele oficiale ilustrează faptul că procentul cel mai mare de contribuție l-a avut sectorul **industrie**

(A02) (inclusiv energie electrică și termică, gaze și apă, salubritate, gestionarea deșeurilor), cu peste 25% pe întreaga perioadă 2009-2015. Maximul de contribuție a fost atins de acest sector economic în anul 2011, când a înregistrat un procent de 34,1 % din total. Pe locul doi se situează activitatea **A04-Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor, motocicletelor și a bunurilor personale și de uz gospodăresc, hoteluri și restaurante, transporturi, depozitare**, urmată de activitatea de **administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială (A09), de tranzacții imobiliare (A07) și construcții (A03)**.

De remarcat este faptul că **agricultura (A01)** se situează la un nivel scăzut de contribuție regională la VAB (sub 4% pe întreaga perioadă), cea mai mică contribuție fiind în anul 2015, de 2%, acest lucru se datorează nivelului scăzut de productivitate și al practicării în mare măsură a agriculturii de subsistență, în județul Cluj înregistrându-se cel mai mic procent dintre toate județele regiunii.

Fig. nr.27

Sursa datelor: INS Conturi nationale regionale 2014-2015; Conturi nationale regionale 2010-2014

4.1.2. Dinamica generală a firmelor - unități locale active¹

Unități locale active și personalul acestora

Informațiile furnizate de INS pentru perioada 2008-2016, oferă o imagine de ansamblu asupra evoluției firmelor din județul Cluj.

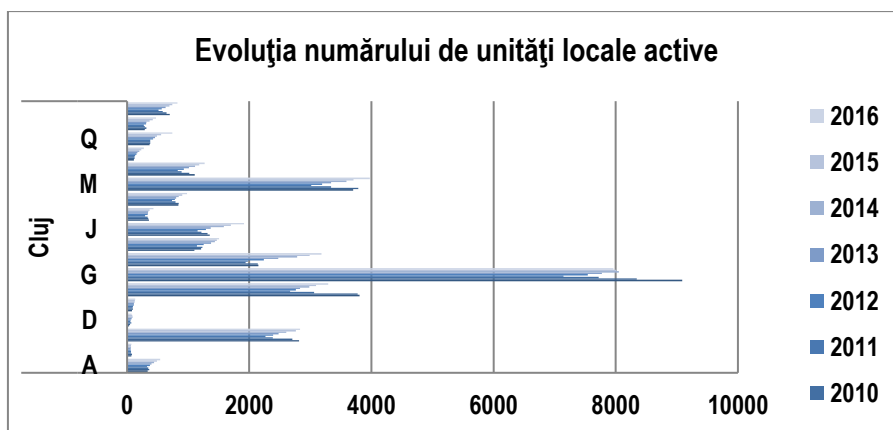
La sfârșitul anului 2008, erau înregistrate, la nivelul județului, un număr de 28302 unități locale active, număr care a început să scadă în anii următori, ajungând la 23063 unități locale în anul 2011, datorită crizei economice care a afectat și țara noastră. Începând cu anul 2012 sirtuația începe să se redreseze, ajungând în 2015 la 28890 unități locale active, în anul 2016 numărul acestora este de 30468, depășind cu aproape 2000 numărul de firme din 2008. Aceeași tendință s-a manifestat și la nivel regional, cu mențiunea că în nici un județ nu s-a atins numărul de firme din 2008, cu excepția Clujului.

¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „02 ECONOMIE”

Analiza pe sectoare ale economiei naționale în perioada 2008-2016, relevă faptul că numărul cel mai mare de firme din județ s-a menținut în sectorul **comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (G)** (chiar dacă a scăzut constant până în anul 2013), urmat de **Activități profesionale, științifice și tehnice (M)**, **distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, construcții (E)**, **industria prelucrătoare (C)** (Anexa 02).

În anul 2016 se observă o creștere a numărului de unități locale active la nivelul majorității sectoarelor economice din județ. Situația este comparabilă cu cea la nivel regional și din celelalte județe ale regiunii.

Fig. nr. 28

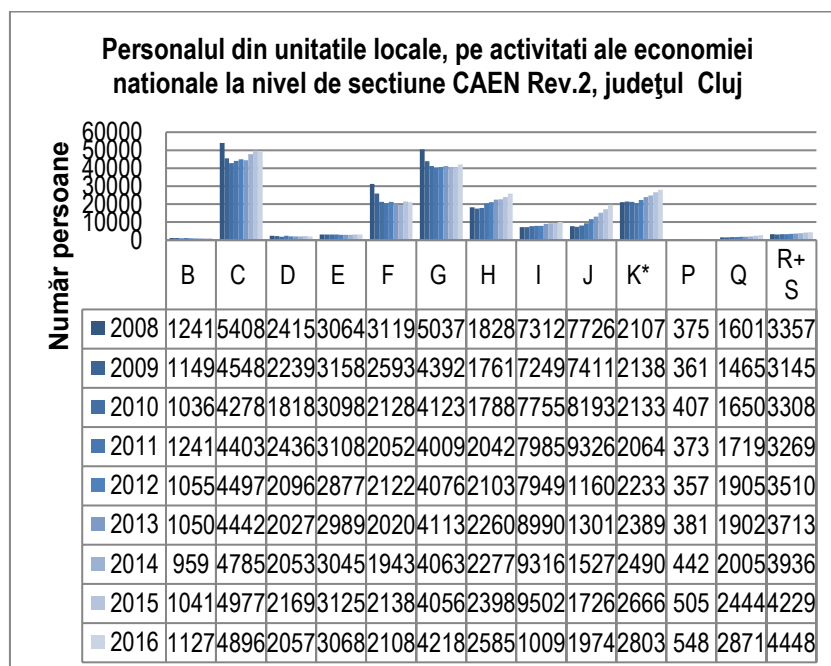

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO ONLINE

Numărul total de personal al firmelor din județ a avut o evoluție similară cu cea de la nivel regional și național, respectiv o scădere în perioada 2008-2010, urmată de o ușoară creștere în anii 2011-2012. Pentru perioada 2013-2016 nu sunt date disponibile la nivel regional și județean.

Pe activități economice, datele oficiale sunt disponibile în perioada 2008-2016. Conform acestora, personalul cel mai numeros este în **industria prelucrătoare –C**, urmat de cel din **comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor –G**, din **construcții –F**, din **tranzacții imobiliare K**, din **transport și depozitare H**. Evoluția acestora în intervalul 2008-2016 este ilustrată în figura de mai jos.

Fig. nr.29

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO ONLINE

Același trend este și la nivel regional, iar județele regiunii urmăresc în mare măsură trendul regional.

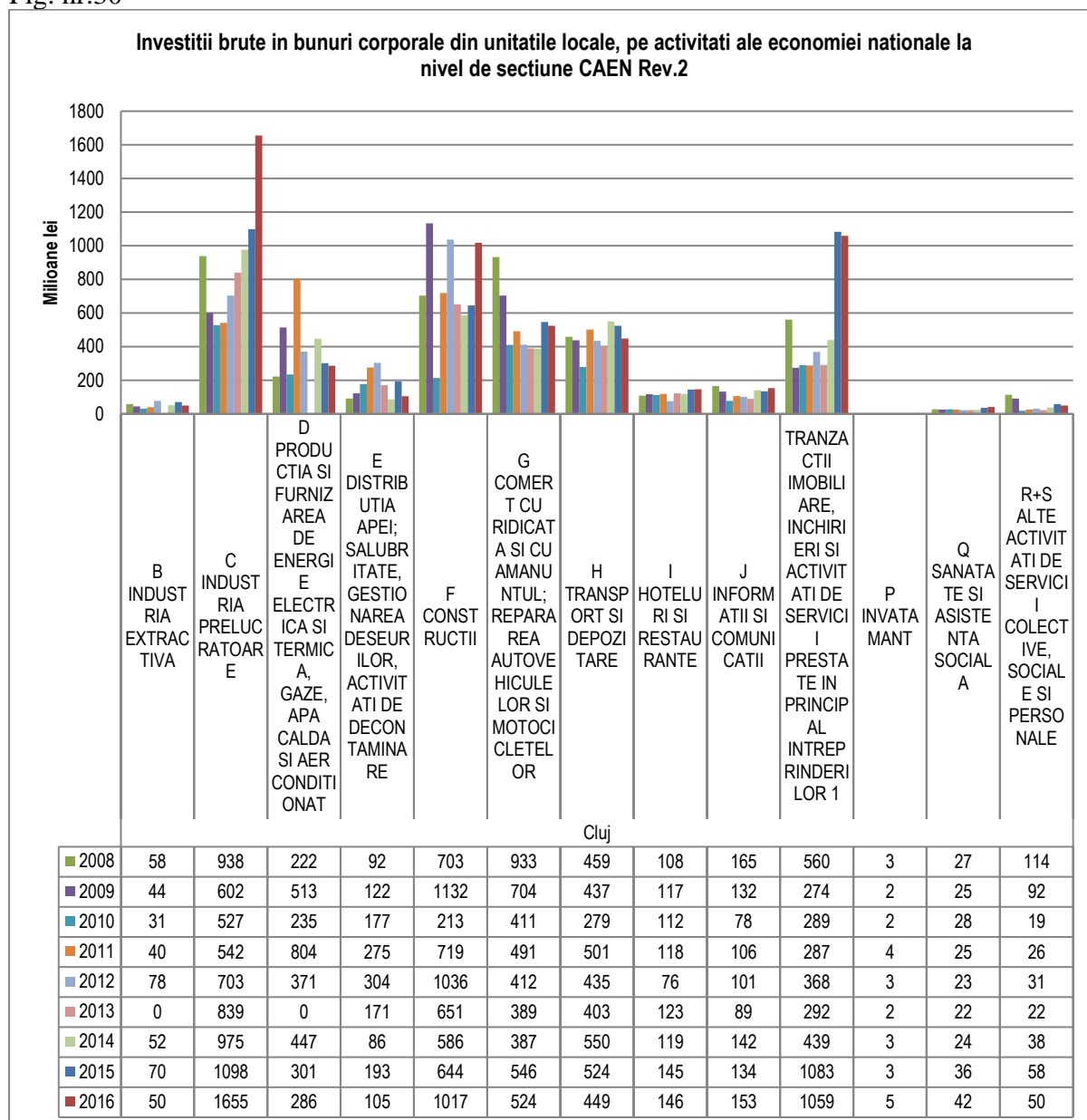
4.1.3. Dinamica generală a firmelor din județ – investiții²

Analiza investițiilor brute totale regionale în bunuri corporale pentru anii 2008-2016, pentru care există date oficiale, arată că acestea au cunoscut o scădere în această perioadă (de la 12337 mil lei în 2008, la 9639 mil lei în 2012, pentru care există date oficiale (Anexa 03).

Pentru investițiile brute în bunuri corporale din unitățile locale pe activități ale economiei naționale la nivel regional și județean există date disponibile pe perioada 2008-2016. Pe activități ale economiei naționale, evoluția investițiilor brute, este diferită pe perioada analizată.

La nivelul anului 2016 cel mai ridicat al investițiilor brute este în **industria prelucrătoare (C)**, urmată **tranzacții imobiliare și închirieri (K)**, de **construcții (F)**, **de comerț cu ridicata și cu amănuntul (G)** și **transport și depozitare (H)**. Investițiile brute în învățământ s-au menținut la nivel foarte mic de-a lungul perioadei 2008-2016, înregistrând o creștere ușoară în

Fig. nr.30

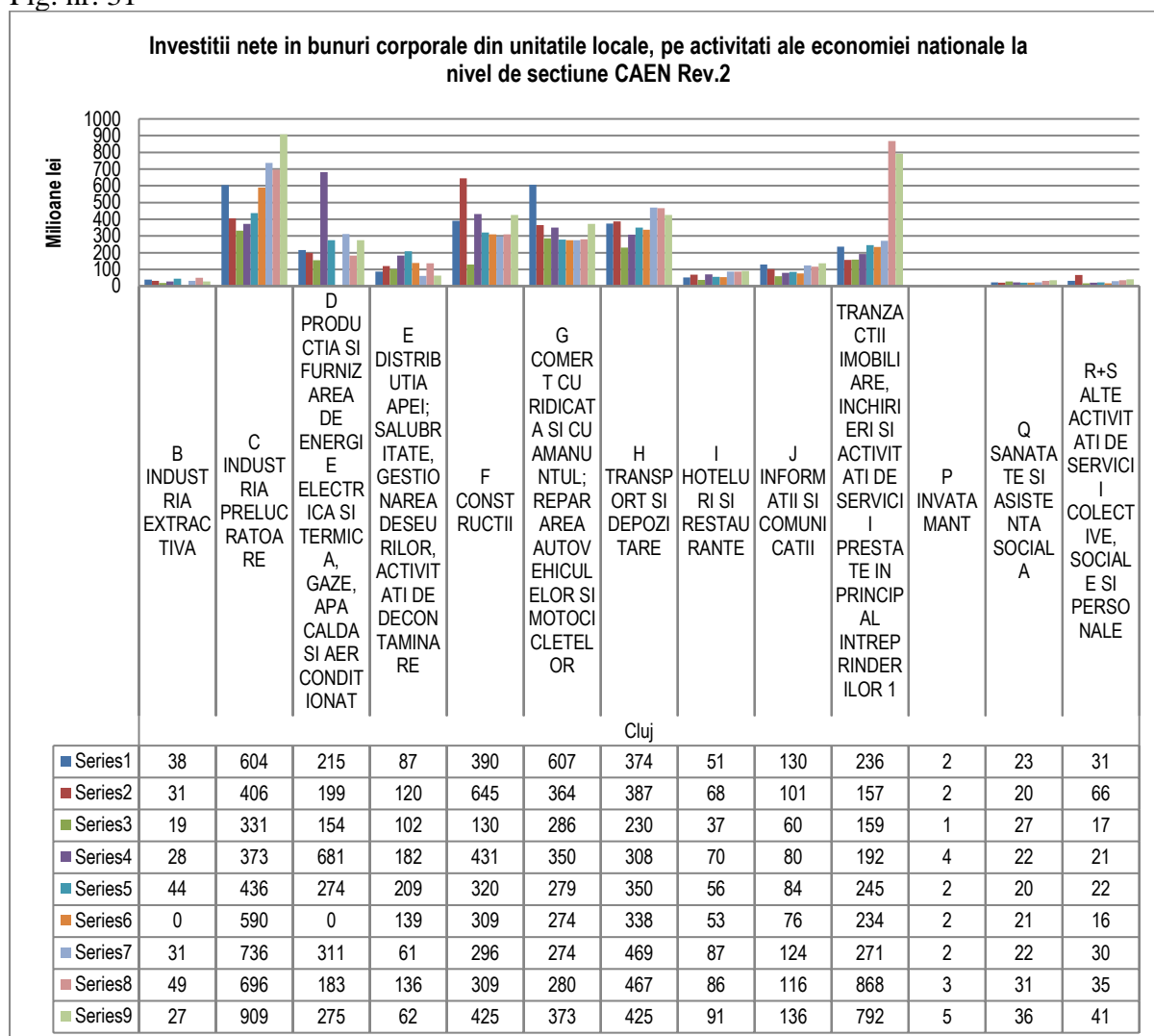
² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „03 ECONOMIE”

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO ONLINE

Trendurile privind investițiile brute se mențin în mare și în județele regiunii, industria prelucrătoare, comerțul, construcțiile și furnizarea de energie electrică fiind la cele mai mari niveluri.

Investițiile nete în perioada 2008-2016 urmăresc același trend cu cel al investițiilor brute, atât la nivel regional, cât și la nivelul județului. Se remarcă același trend descrescător în perioada 2008-2012 și un trend crescător până în 2016. În ceea ce privește investițiile pe sectoare evoluția investițiilor nete este similară cu cea a investițiilor brute în județ, conform figurii de mai jos.

Fig. nr. 31

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO ONLINE

4.1.4. Demografia întreprinderilor - întreprinderilor active nou create³

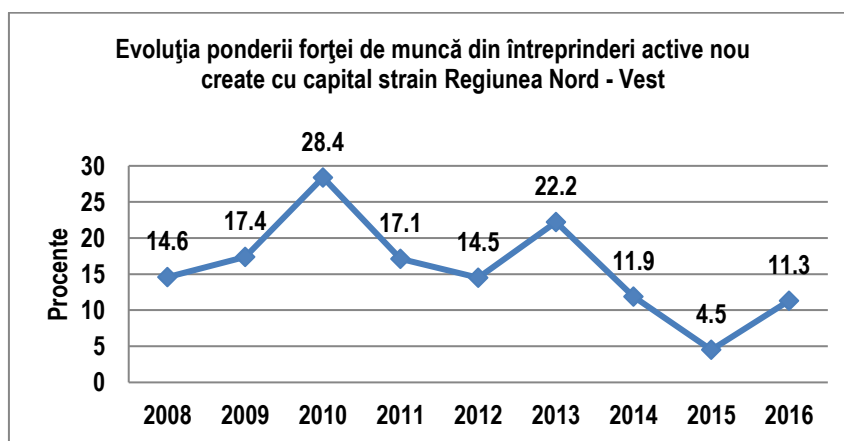
Pentru evoluția ponderii forței de muncă din întreprinderile active nou înființate cu capital străin în perioada 2008-2016 nu există date la nivelul județului, datele sunt agregate la nivel regional și național.

La nivelul regiunii Nord-Vest ponderea forței de muncă din întreprinderi nou create a avut o evoluție ascendentă în perioada 2008-2010 (de la 14,6% în anul 2008 la 28,4% în 2010). A urmat o perioadă de scădere în intervalul 2010-2012, urmată de o creștere în anul 2013 la

³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „04 ECONOMIE”

22,2%, în 2014 ponderea forței de muncă ajungând la 11,9%, cu scădere semnificativă în anul 2015, respectiv la 4,5%, urmată de o creștere semnificativă în anul 2016 la 11,3%. Aceste fluctuații au fost determinate și de situația de criză economică, ce a avut repercursiuni negative directe în activitatea firmelor.

Fig. nr.32

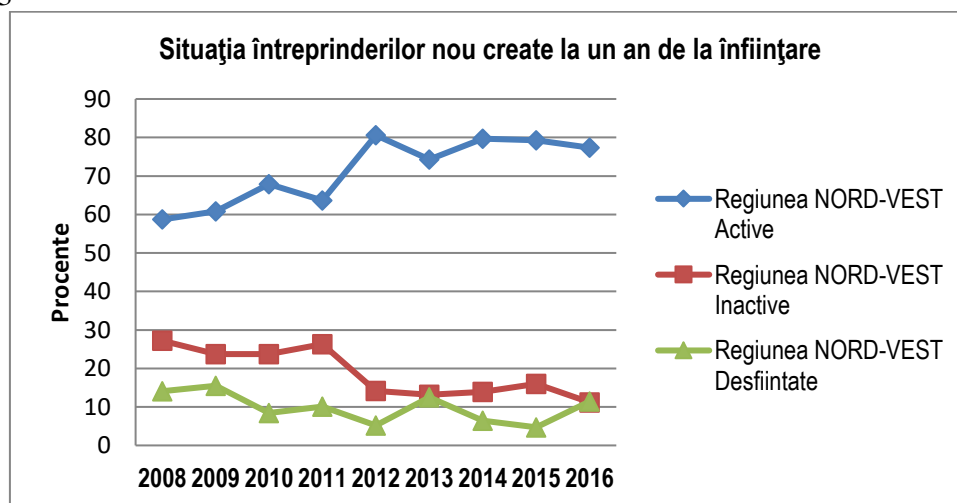

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO On line - Demografia întreprinderilor - INT 111V
 În ceea ce privește **profilul educațional al întreprinzătorilor** (nivel regional), din analiza datelor oficiale disponibile pentru anul 2016, cele mai multe întreprinderi noi, la nivelul regiunii Nord-Vest (ca și la nivel național), au fost înființate la inițiativa absolvenților de învățământ liceal și universitar (63,4%), în creștere față de anul 2015 (61,8%). Un procent de 27,5% din noii întreprinzători sunt absolvenți de gimnaziu 8,3 % de învățământ vocațional și 0,8% de învățământ primar în anul 2016.

Analizând **situația întreprinderilor nou create la un an de la înființare** (nivel regional), se constată că numărul întreprinderilor active a avut creșteri în perioadele 2008-2010, 2011-2012 (cea mai mare creștere) și 2013-2016. În perioada 2012-2013 se constată o scădere în activitatea întreprinderilor noi. Procentul de întreprinderi desființate a avut un maxim în anul 2009 și 2013, în restul perioadei de analiză fiind în scădere; în perioada 2014-2016 se constată un trend descrescător.

Ca o constatare generală, în perioada 2013-2016 a crescut numărul întreprinderilor active la nivelul tuturor regiunilor.

Fig. nr.33

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO On line - Demografia întreprinderilor - INT 111V

4.2. Proiecția principalilor indicatori economici ⁴

⁴Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „05 Prognoza_profil_teritorial_mai_2016”

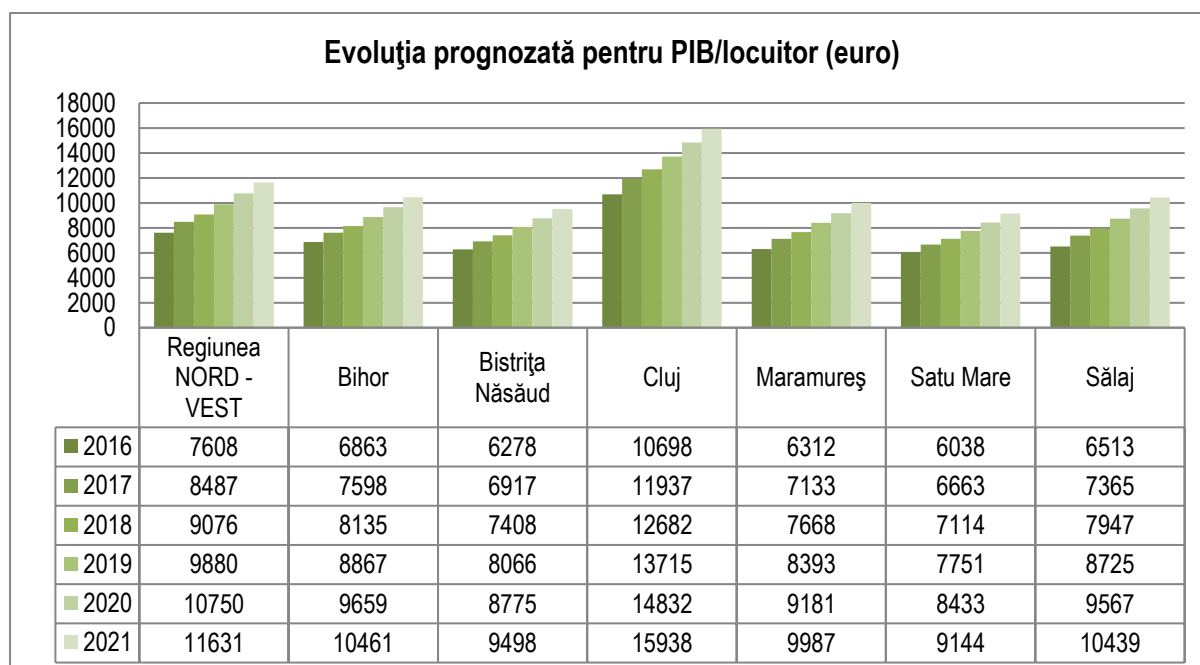
Comisia Națională de Prognoză elaborează periodic o proiecție a principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial, aceasta având ca atribuție principală elaborarea de prognoze privind dezvoltarea economico-socială a României pe termen scurt, mediu și lung pe baza tendințelor din economia națională și cea mondială, Cea mai recentă lucrare (mai 2108) furnizează informații referitoare la acești indicatori în perspectiva anului 2021. Prognoza în profil teritorial s-a realizat pe baza prognozei pe termen mediu 2016 – 2021, varianta de primăvară 2018, pentru Programul de Convergență.

Conform acestui document, evoluția prognozată a PIB/locuitor la nivelul regiunii Nord-Vest se preconizează o creștere cu 34% a PIB față de 2016.

Evoluția previzionată pentru PIB și PIB/locuitor

Prognoza PIB pe județe urmărește evoluția regională. Județul Cluj va avea cea mai mare valoare a PIB în anul 2021, de 15938 euro/locuitor, față de 10968 euro/locuitor în anul 2016, mult peste PIB-ul realizat de celelalte județe din regiune și peste valoarea regională.

Fig. nr.34

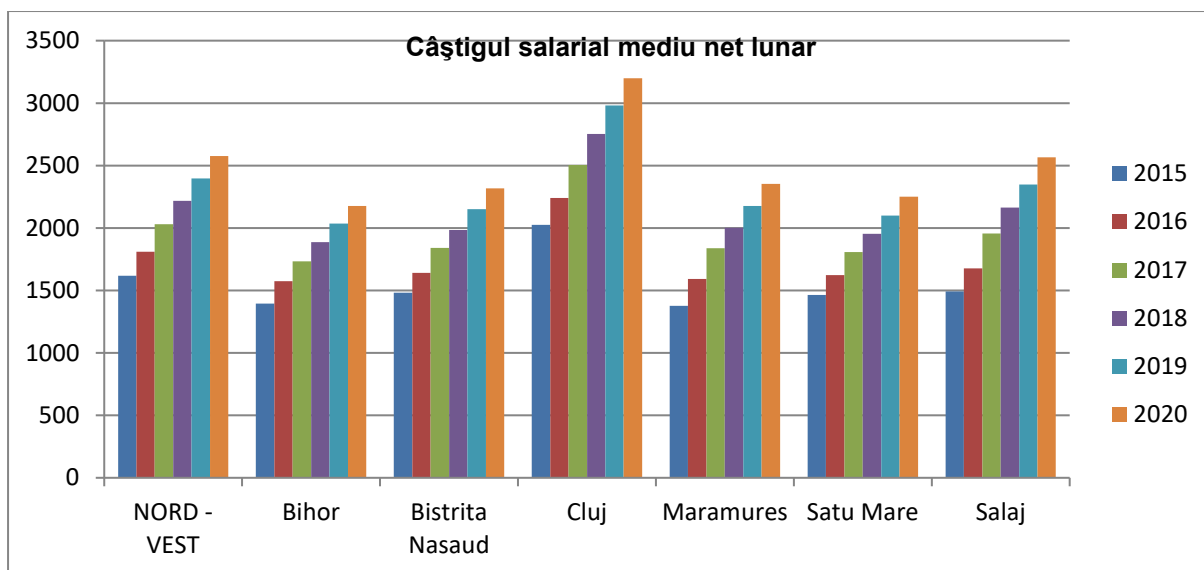

Sursa datelor: Comisia Națională de Strategie și Prognoză - Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial, până în 2021

Câștigul salarial mediu net lunar la nivelul Regiunii Nord-Vest va fi în creștere de la valoarea de 1618 lei/salariat în 2015 la 2576 lei/salariat în 2020, valoare sub media națională care se preconizează a fi 2864 lei/salariat.

În județul Cluj câștigul salarial net lunar va crește de la 2025 lei/salariat în anul 2015 la 3198 lei/salariat în anul 2020.

Fig. nr. 35

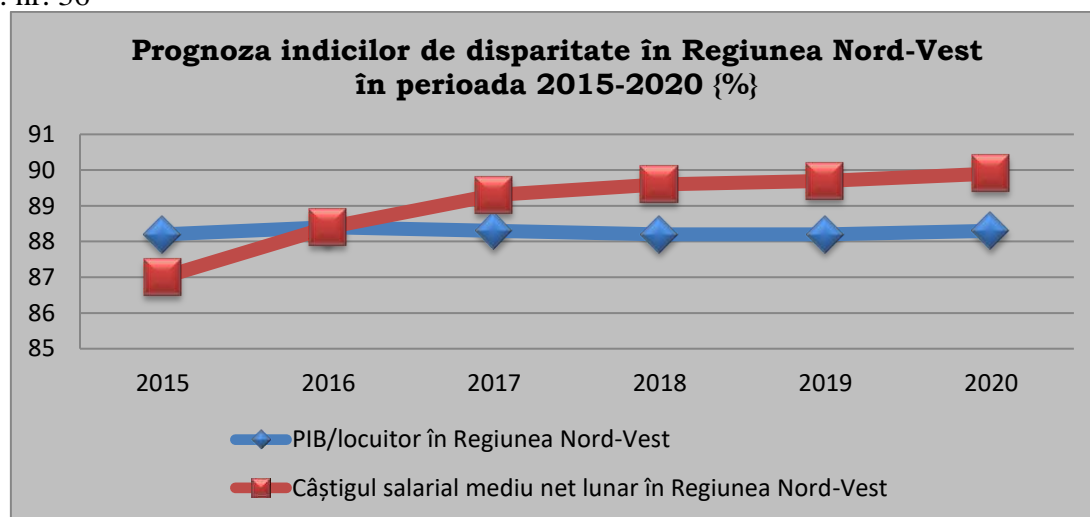

Sursa: Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în PROFIL TERITORIAL, până în 2020 – Comisia Națională de Prognoză, mai, 2017

Indicii de disparitate sunt calculați la nivel regional conform metodologiei Institutului Național de Statistică, prin raportarea nivelului regional la nivelul național. Acestea relevă faptul că se prognozează în medie o menținere a ponderii PIB/locuitor regional în PIB/locuitor național la o valoare în jurul a 88%, în perspectiva anului 2020.

Câștigul salarial mediu net lunar va înregistra o creștere de la 87% în 2015 la 90% în perspectiva anului 2020.

Fig. nr. 36

Sursa: Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în PROFIL TERITORIAL, până în 2020 – Comisia Națională de Prognoză, mai, 2017

Comisia Națională de Prognoză evidențiază și un studiu al decalajelor regionale față de a doua cea mai dezvoltată regiune din țară, Vestul. Astfel, se estimează că în 2020, PIB/locuitor al Regiunii Nord-Vest va fi la nivelul de 87,9% din cel regiunii Vest, iar câștigul salarial mediu net lunar 93,7%. Cele mai mici decalaje comparativ cu Regiunea Vest le va înregistra Regiunea Centru cu 92,4% PIB/locuitor și 94,1% câștigul salarial mediu net lunar. Cel mai mare decalaj comparativ cu Regiunea Vest îl va înregistra Regiunea Nord-Est cu un PIB/locuitor de 60,7%. Dat fiind dat fiind specificul său, nu a fost luată ca bază regiunea București - Ilfov.

4.3. Alte informații și informații parțiale

4.3.1. Cercetarea – dezvoltarea

(informații preluate din PDR NV 2014-2020 pag, 76-78 și selectate pentru județul Cluj)

Numărul de persoane antrenate în activitatea de cercetare-dezvoltare în regiunea Nord-Vest, precum și contribuția la cifra de afaceri națională, plasează regiunea pe locul al treilea la nivel național.

Personalul cheie din activitatea de CDI este concentrat în județul Cluj, iar 75% dintre entitățile publice și private din Regiunea Nord-Vest sunt localizate în **județul Cluj**. Jumătate dintre unități activează în domeniul științelor naturale și al ingineriei și toate sunt asimilate IMM-urilor.

În Regiunea Nord-Vest își desfășoară activitatea 15 CD, respectiv 8 institute de cercetare localizate toate la Cluj-Napoca și 7 universități de stat. Tot în categoria unităților de interes național se încadrează cele 7 filiale ale unor unități CD care își desfășoară activitatea în Cluj-Napoca, dar au sediul în capitală. De asemenea, activează la Cluj-Napoca 6 unități sanitare care desfășoară și au în obiectul de activitate activități de cercetare-dezvoltare, fără a reprezenta însă activitatea principală.

La nivelul regiunii Nord-Vest, numărul salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare echivalent normă întregă a crescut în perioada 2005-2008 de la 1.757 la 2.752, urmând o tendință de scădere începând cu anul 2009, ajungând în anul 2011 la un număr de 2.472 salariați. Reprezentând 9% din totalul salariaților CD din România în anul 2011, cei 3.809 salariați²⁷ CD din regiune se regăsesc în proporție de 89% în județul Cluj.

Județul Cluj se află pe podiumul național din prisma numărului de salariați din CD raportat la 10.000 de persoane ocupate civile, (104, după București și Ilfov, înaintea județelor Iași și Brașov), aspect ce poate fi corelat cu statutul de mare centru universitar pe care județul l-a dobândit (locul al doilea la nivel național).

Analiza în amănunt a direcțiilor de cercetare și a tematicii proiectelor implementate la nivelul entităților CDI din regiune indică 9 domenii regionale prioritare/de excelență, respectiv: materii prime și materiale, mașini și echipamente, energie și combustibili, nano și biotehnologii, sănătate, mediu, agricultură/industrie alimentară, ITC precum și industrii creative/artă și design.

Principala provocare o reprezintă accesul la fondurile destinate cercetării-dezvoltării, precum și sistarea unor surse de finanțare în perioada analizată. Finanțarea pe baza de proiecte continuă să rămână principalul motor de dezvoltare, contribuind atât la modernizarea echipamentelor CDI, cât și la perfecționarea resurselor umane implicate; la acestea se adaugă contractele cu agenții economici interesați de diferite tipuri de inovații, serviciu care se înscrie pe un trend ascendent, una dintre provocările identificate fiind lipsa vizibilității ofertei CDI precum și dificultățile aferente realizării transferului tehnologic.

Din cele 42 de entități din România acreditate pentru activități de inovare și transfer tehnologic, 6 se află în Regiunea Nord-Vest, reprezentate de 3 centre de transfer tehnologic și 3 centre de informare tehnologică. Din cele 16 structuri regionale ale Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM), 4 sunt localizate în Regiunea Nord-Vest.

În ce privește infrastructurile de cercetare, regiunea ocupă un merituos loc doi la nivel național datorită municipiului Cluj-Napoca care este cel de-al doilea centru universitar din România dispunând de o infrastructură de CDI bine dezvoltată și institute de cercetare. Distribuția teritorială a resurselor umane din cercetare nu este echilibrată: 89% din numărul de angajați din domeniul cercetării din regiune se găsesc în județul Cluj.

4.3.2. Industria

(informații preluate din PDR NV 2021-2027 pag. 63 și selectate pentru județul Cluj)

Analiza detaliată a distribuției firmelor pe sectoare în județele regiunii contribuie la identificarea discrepanțelor intra-regionale; în acest sens, sunt evidente următoarele aspecte:

- toate sectoarele de activitate din regiune se concentrează în proporție de peste 50% în județele Cluj și Bihor, în afară de cel agricol; astfel, în aceste județe se regăsesc 66,67% din firmele care activează în sectorul terțiar, peste jumătate din firmele din sectorul industrial (Cluj 34% și Bihor 21,94%), din sectorul Hoteluri și restaurante și din Construcții
- aproape jumătate din firmele din sectorul agricol al regiunii se regăsesc în județele Bihor (29,85% din firmele din sector) și Satu Mare (16,65% din firmele din sector), cele mai puține fiind în județul Sălaj (9,18%)
- în Județul Cluj se remarcă o concentrare semnificativă a sectoarelor: ITC (cu peste 70% din totalul firmelor de profil din regiune și 3,6% din totalul firmelor din județ), Activități profesionale, științifice și tehnice (cu 49,96% din totalul firmelor de profil din regiune și 13% din totalul firmelor din județ), Activități de spectacole, culturale și recreative (cu 49%) și Tranzacții imobiliare (cu 52%)

Specializarea industrială din regiune este întărită de performanțele economice ale întreprinderilor din regiune care concentrează importante resurse umane și financiare, relevante fiind câteva exemple:

- Industria articolelor de îmbrăcăminte: Jolidon Import-Export SRL, Magreb Knitwear East SA,
- Industria mijloacelor de transport (cu precădere componente de autovehicule): Remarul 16 Februarie, Trelleborg Automotive Dej Srl, DRM Draxlmaier Romania Sisteme Electrice Srl, Eckerle Automotive Srl, Fujikura Automotive Romania Srl,
- Industria metalurgică: Mechel Câmpia Turzii;
- Industria echipamentelor electrice: Electrolux Romania SA, Rombat SA, Energobit Prod Srl;
- Industria alimentară: Napolact SA;
- Industria mobilei: Sortilemn SA, Ecolor SRL;
- Industria cauciucului și a maselor plastice: Teraplast SA;
- Industria materialelor de construcții: Adeplast SA și Sanex SA.

Pe lângă acestea, s-au remarcat, de asemenea, câteva firme cu performanțe economice deosebite care nu activează în mod necesar în sectoare cu concentrare regională accentuată, precum Rondocarton Srl (Industria celulozei și hârtiei), Farmec SA (Industria chimică), Terapia SA (Industria farmaceutică). Teoretic în aceste sectoare se pot dezvolta firme mici și mijlocii care să deservească activitatea celor deja consacrate, având potențial de dezvoltare prin prisma motorului de dezvoltare asigurat de firmele mari.

Un domeniu aparte în care se remarcă o concentrare de natură economică (4.135 de companii) îl reprezintă Industriile Creative, care reprezintă 6,44% din totalul firmelor înregistrate în regiune. Se remarcă o concentrare semnificativă a acestora în județul Cluj, unde își au sediul 39,90% din totalul firmelor de profil din Regiunea Nord-Vest

La o analiză mai detaliată pe coduri C.A.E.N., cele mai multe firme aveau ca obiect de activitate arhitectura (40,67% din totalul celor din sector), publicitatea (27,67%) și realizarea de soft orientat către client (14,84%). Totalizând 2,1% din totalul salariaților din regiune (cu 36% provenind din sectorul ITC), cifra de afaceri a firmelor din Industriile creative a fost de 331,69 mil. Euro în 2009, în scădere cu 16% față de 2008, pe fondul contextului economic dificil.

În ultimii 5 ani, la nivelul României, urmând o anumită specializare funcțională și sectorială, se delimitează un alt tip de inițiativă antreprenorială de tip colaborativ, denumită cluster. **Clusterul** este o structura asociativă definită ca o concentrare geografică de companii și instituții interconectate într-un anumit domeniu (Michael Porter), cu potențial de stimulare a inovării și de îmbunătățire a productivității prin mecanismele de cooperare dezvoltate în interiorul și în afara structurii.

În perioada 2011-2013, în Regiunea Nord-Vest 5 astfel de inițiativă sunt înregistrate la Ministerul Economiei (dintr-un total de 40 la nivel național), care pe lângă susținerea sectorului în care activează, îndeplinesc și rolul de promotori regionali. Dintre acestea, doar 3 sunt active

și vizează următoarele sectoare: mobilă (Cluster Mobilier Transilvan), IT&C (Cluj IT Cluster) și industria energiilor verzi (TREC) - toate inițiative ale ADR Nord-Vest rezultate prin schimb de experiență și transfer de know-how în proiecte europene de cooperare.

De asemenea, la începutul anului 2013 a fost constituit clusterul Agro-Food-Ind Napoca (inițiativă CJ Cluj), care reunește cei mai importanți actori ai sectorului agroindustrial clujean; clusterul este recent, dar activ. Există preocupări și demersuri pentru constituirea de clustere în domeniul Transportului ecologic, Industriilor creative (inițiative ADR Nord-Vest) și Științelor Vieții (inițiativă UBB Cluj). Toate cele 4 clustere care funcționează au fost create pe modelul clasic de triple-helix, nucleul fiind reprezentat de asocierea de companii la care s-au raliat organisme de cercetare și educație, precum și autorități publice care vin să sprijine aceste structuri și să aducă un plus de vizibilitate și de lobby.

Structuri de sprijinire a afacerilor

Cele mai vizibile structuri de sprijinire a afacerilor 58 sunt parcurile industriale, acestea putând fi rezultatul inițiativelor publice, private sau chiar public-private. Conform datelor MDLPA din 2019, din cele 89 de astfel de structuri existente la nivel național care au dobândit titlul de parc industrial prin Hotărâri de Guvern sau Ordin de Ministru, un număr de 23 se regăseau în Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest, primul - TETAROM 1 - înființat în anul 2002 fiind cel de-al patrulea parc industrial la nivel național. Parcurile industriale sunt situate în următoarele localități: Bistrița, Carei, Câmpia Turzii, Cluj- Napoca, Dej, Feleacu, Jibou, Jucu, Oradea, Petrești, Săcuieni, Tileagd și Turda.

Cele 21 parcuri industriale se întind pe o suprafață totală de peste 764,57 hectare și găzduiesc 178 de operatori economici. Dintre acestea la mijlocul anului 2019 un număr de cinci erau încă în curs de amenajare fără a găzdui firme la momentul respectiv. Din cele 21 parcuri industriale menționate, 6 se află în mediul rural, restul fiind situate în mediul urban. În perioada 2007-2013 cinci parcuri au beneficiat de ajutor financiar nerambursabil (patru prin POR și unul prin PO de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România). Trei dintre aceste proiecte (TETAROM 1 Cluj, ARC Parc Industrial Dej și Eurobusiness Parc Oradea) au fost proiecte de extindere a infrastructurii existente și două au vizat crearea unor parcuri industriale noi (Bistrița și Satu Mare).

În Regiunea Nord-Vest, în anul 2010 există mai multe tipuri de structuri de sprijinire a afacerilor, respectiv 10 parcuri industriale, 3 incubatoare de afaceri, 3 parcuri logistice, o serie de centre de afaceri și centre expoziționale și la stadiul incipient, ideea dezvoltării unui parc științific și tehnologic prin aportul autorităților și al universităților din regiune.

În anul 2012, în Regiunea Nord-Vest există zece parcuri industriale care funcționează cu titlul acordat prin Ordin de Ministru sau declarate prin Hotărâre a Guvernului, care găzduiesc 86 de firme cu 2.661 de salariați. Din cele 10 parcuri industriale, șase dintre ele sunt localizate în județul Cluj, după cum urmează:

- Tetarom 1 Cluj Napoca (31,93 ha) ,în Cluj-Napoca, Administrator: SC „Tetarom” SA, înființat în anul 2002;
- Tetarom 2 Cluj Napoca (12 ha, în Cluj-Napoca, Administrator SC „Tetarom” S.A.), înființat în anul 2006;
- Tetarom 3 Cluj Napoca (154,562 ha, localitatea Jucu, Administrator SC „Tetarom” S.A.), înființat în anul 2008;
 - Parcul Industrial Dej (40,185 ha, în Dej, Administrator SC „Arc Parc Industrial” SRL.), înființat în anul 2005.
 - Parcul Industrial Turda1 (29,3 ha) și Turda2 (20,5 ha) – în localitatea Turda, administrat de către SC Graells & Llonch Administrare Parc Logistic Industrial SRL, înființate și declarate prin HG în 2012

Cu excepția Parcului Industrial Dej și a celor din Turda care sunt inițiative private, restul parcurilor din regiune sunt în proprietate publică.

Pe lângă parcurile industriale existente, se află în construcție și alte astfel de infrastructuri, precum: TETAROM IV, Mădăraș, Turda. Turda Industrial Park este situat în orașul Turda,

județul Cluj și are o suprafață construită de 120.000 mp, fiind compusă din mai multe construcții de tip hală. Parcul Industrial TETAROM IV este construit cu scopul de a îndeplini funcții multiple: parc fotovoltaic, logistic și industrial. Proiectul are ca termen de finalizare anul 2015 și va avea o suprafață de 850.000 mp în comuna Feleacu.

Alături de parcurile industriale, în Regiunea Nord-Vest funcționează câteva zone industriale (REIF – Câmpia Turzii), centre de afaceri și incubatoare de afaceri, dezvoltate prin inițiative publice sau private.

În Regiunea Nord-Vest se regăsesc 2 dintre cele 21 de incubatoare de afaceri existente în România: la Vetiș, județul Satu Mare și la Câmpia Turzii, în județul Cluj. În prima parte a anului 2012, la Câmpia Turzii, a fost inaugurat cel de-al doilea incubator de afaceri la nivelul județului Cluj, care va găzdui pentru următorii trei ani, 24 de întreprinderi mici și mijlocii aflate în primii ani de activitate. Pe lângă cele menționate, în Regiunea Nord-Vest mai există și incubatorul de afaceri TETAROM.

Centrele și parcurile logistice reprezintă la rândul lor structuri de sprijinire a afacerilor, iar la nivelul Regiunii Nord-Vest se pot aminti: centrul logistic Kaufland din Turda (40 ha), centrul logistic Coratim din municipiul Cluj-Napoca și Florești (20.000 mp), precum și Parcul Logistic Transilvania, din municipiul Cluj-Napoca (cu o capacitate de 15 ha). Toate sunt inițiative private, fără nici o legătură cu centrele intermodale (care nu au fost încă proiectate).

4.3.3. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de medii (informații preluate din PDR NV 2021-2027 pag. 63 și selectate pentru județul Cluj)

Pe teritoriul Regiunii Nord-Vest (Transilvania de Nord) nu trece nici unul din culoarele inițiale paneuropene IV (Berlin - Praga - Budapesta - Arad - Constanța - Istanbul), V (Venice - Trieste/Koper - Ljubljana - Maribor - Budapesta - Uzhorod - Lviv - Kiev) și IX (Helsinki - Vyborg - St. Petersburg - Pskov

- Gomel - Kiev - Ljubashevka - Chișinău - București - Dimitrovgrad – Alexandroupolis). Proiectul Uniunii Europene TEN-T a definit ulterior 30 de axe prioritare, dintre care axele 7 – rutieră și 22 – feroviară sunt cele care ar putea să racordeze regiunea în mod corespunzător la rețelele europene de transport cu mențiunea că din rețeaua centrală de transport paneuropean doar axa feroviară 22 traversează teritoriul regiunii.

Accesibilitatea insuficientă este suplinită temporar prin patru aeroporturi (din care trei sunt în rețeaua globală TEN-T) care necesită investiții semnificative pentru operare.

O analiză în profil teritorial a infrastructurii rutiere relevă faptul că, în anul 2018, lungimea totală a drumurilor din Regiunea Nord-Vest a fost de 12.738 km, respectiv 14,8% din totalul drumurilor la nivel național. Se remarcă o creștere a infrastructurii rutiere în anul 2018 față de anul 2012 cu 1,47%, puțin sub media de 2,43% înregistrată la nivel național. Cea mai mare creștere s-a înregistrat în județul Cluj (3,97%).

Investiții importante în infrastructura feroviară, precum și în cea inter-modală ar putea contribui semnificativ la coeziunea teritorială între partea de Est și cea de Vest a regiunii. De asemenea, un rol important l-ar putea avea concentrarea investițiilor alocate modernizării drumurilor naționale și județene pe rute care să faciliteze accesul facil al tuturor locuitorilor la rețelele (globale) TEN-T rutiere și feroviare.

Existența sau inexistența și starea infrastructurilor edilitare cu excepția celor sociale (de comunicații, pentru educație, sănătate, intervenții de urgență și chiar diferențele din punct de vedere al fondului de locuințe) explică disparitățile majore de dezvoltare dintre mediul urban și cel rural, precum și dintre marile centre urbane și cele mici și mijlocii.

Dacă din punct de vedere al infrastructurilor de afaceri sau chiar de cercetare regiunea are o ofertă variată, dar dezechilibrată teritorial infrastructurile pentru inovare sunt insuficiente, iar cele destinate dezvoltării antreprenoriatului sunt practic inexistente.

3.3.4. Agricultură

(informații preluate din PDR NV 2021-2027 pag. 167 și selectate pentru județul Cluj)

Ponderea agriculturii în valoarea adăugată brută în Regiunea Nord-Vest (4,58 % în 2016) este depășită de media națională (4,8 % din 2017) totuși este mai mare decât media UE28 (1,6% în 2017) iar ponderea forței de muncă ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit în anul 2018 (22,35%), se situează puțin peste media națională (20.93 % în 2018), doar județul Cluj se află sub media națională cu 14,5 % însă este mult peste media UE28 (4,2% în anul 2016). Aceste date ne arată importanța economică și socială a acestui sector pentru Regiunea Nord-Vest.

Din cele 3.416.046 ha cât reprezintă suprafața totală a Regiunii Nord Vest, aproximativ 2.079.500 ha (60,8%) erau în anul 2014 destinate agriculturii (teren arabil; pășuni și fânețe; pomicultură și viticultură). Județele care dețin cea mai mare pondere a suprafeței agricole utilizate în total suprafață sunt Satu Mare (71,9), Cluj (64,9%) și Bihor (64,6%), în timp ce Maramureș (48,5%) și Bistrița Năsăud (55,6%) dețin ponderi mai mici.

Agricultura ecologică este un sector dinamic în România, care a cunoscut în ultimii ani o evoluție ascendentă, atât în sectorul vegetal cât și în sectorul de producție animalieră, aliniat cu creșterea exponențială a sectorului în Europa și în lume, pe fondul creșterii preocupărilor pentru alimentație sănătoasă.

Provocările principale în sectorul agricol sunt legate de potențialul nevalorificat al regiunii în creșterea animalelor, pomicultură și legumicultură, gradul redus de prelucrare și valoarea adăugată redusă, precum și dificultățile de valorificare a producției agricole, dar și practicile agricole poluante.

Mediul rural se confruntă, pe lângă provocările legate de agricultură, cu o serie de alte provocări, cum ar fi amplificarea fenomenelor de sărăcie și excluziune socială (mai ales în comunitățile de romi), nivelul de educație scăzut al populației adulte, accesul dificil la servicii de educație și de sănătate de calitate, slaba dezvoltare a IMM-urilor rurale, regimul de exploatare nedurabil al pădurilor, infrastructura deficientă de drumuri și de utilități publice, precum și degradarea patrimoniului cultural și pierderea tradițiilor locale.

Măsurile propuse pentru îmbunătățirea situației ocupaționale în mediul rural sunt orientate către eliminarea problemelor și barierele identificate. Cele mai importante măsuri sunt: investițiile în sistemul de educație rural la toate nivelele, modernizarea satelor, sprijinirea modernizării agriculturii și a dezvoltării întreprinderilor ne-agricole în mediul rural.

4.3.5. Turismul

(informații preluate din PDR NV 2021-2027 pag. 147)

Regiunea Nord-Vest are un potențial ridicat și diversificat pentru turism – balnear, cultural (datorită marilor orașe și datorită bogăției de monumente istorice), montan, rural, religios (regiunea este impregnată de tradiții religioase), sportiv și de agrement, de afaceri etc., un număr mare de localități din regiune având potențial turistic acreditat.

. În regiune cea mai mare capacitate de cazare turistică în funcțiune se întâlnește în județele Cluj, Bihor și Maramureș. Străinii preferă mai ales aceste trei județe, dar numărul lor este mic, iar pachetele turistice nu sunt integrate și diversificate. În ciuda faptului că nevoia unei promovări a ofertei turistice este conștientizată nu există suficiente instrumente de informare și de promovare a turismului regional, iar lipsa informațiilor ce vizează legătura dintre circulația turistică și formele de turism, nu sprijină dezvoltarea armonioasă a specificului turismului regional. Analiza situației existente a indicat faptul că structurile de cazare care tradițional țin de eco-turism sau de turismul de aventură (cabane turistice, căsuțe, popasuri, campinguri etc.) au înregistrat cifre ale sosirilor de turiști absolut neglijabile, doar de ordinul miilor pe an. Analiza duratei medii a sejurului la nivel regional arată scăderi constante, de asemenea indicele de utilizare a capacității turistice a scăzut dramatic sub o pătrime, mai ales în ultimii ani, în regiune. Există totuși anumite stațiuni montane sau balneare unde durata

sejurului este considerabil mai mare decât media unde ar trebui concentrate investițiile în promovare și servicii de agrement.

Provocările pentru 2030 sunt în domeniul dezvoltării durabile a turismului balnear, cultural și montan ale regiunii. Pentru a realiza acest lucru sunt necesare resurse financiare atât pentru explorarea și studierea potențialului resurselor naturale (în special ape), precum și pentru conservarea și valorificarea patrimoniului cultural, precum și dezvoltarea serviciilor de agrement. Nu în ultimul rând ar fi necesară concentrarea resurselor (limitate) financiare pentru promovarea în principal a Transilvaniei de Nord ca destinație turistică pe piețele străine conform unei strategii coerente (investiția în brandul Transilvania de Nord este incomparabil mai mică și mai eficientă decât suma investițiilor în branduri județene sau locale, existând deja notorietatea internațională dovedită a brandului Transilvania). Activitățile de marketing regional ar trebui să includă și promovarea unor branduri regionale specifice.

4.3.6. Dezvoltarea durabilă

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030)

Elementul definitoriu al acestei Strategii Naționale este racordarea deplină a României la o nouă filosofie a dezvoltării, proprie Uniunii Europene și larg împărtășită pe plan mondial – cea a dezvoltării durabile.

Strategia stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Întregul sistem de educație și formare profesională va asimila principiile și obiectivele dezvoltării durabile ca element integrator al ansamblului de cunoștințe, aptitudini și deprinderi necesare existenței și performanței personale și socio-culturale în lumea modernă. Educația pentru dezvoltare durabilă va fi integrată transversal în toate programele de pregătire, proiectate și organizate prin câmpuri disciplinare sau module, de la științele naturii la practicile responsabile ale civismului, de la sustenabilitatea producției și consumului în raport cu resursele la însușirea principiilor diversității culturale, ale buneii guvernări și ale statului de drept. De asemenea, abordarea educațională a dezvoltării durabile traversează paradigma formală, informală și nonformală.

Educația pentru dezvoltare durabilă necesită cooperare și parteneriat între mulți factori de decizie: autoritățile centrale și locale, sectorul educațional și cel științific, sectorul sănătății, sectorul privat, industria, transportul și agricultura, comerțul, sindicatele, mass-media, organizațiile non-guvernamentale, comunitatea locală, cetățenii și organizațiile internaționale.

Educația pentru dezvoltare durabilă nu trebuie să se rezume la un punct de vedere ecologist. Ea se dezvoltă ca un concept larg și cuprinzător, reunind aspecte interconectate referitoare la mediu, ca și la problemele economice și sociale. Raportarea la gama extinsă și diversificată de teme care se asociază principiilor dezvoltării durabile necesită o abordare inter-și trans-disciplinară în formule educaționale integrate, cross-curriculare și complementare, care țin seama totodată de specificitatea condițiilor locale, naționale și regionale, ca și de contextul global. Sistemul de educație și formare profesională va valorifica participarea proactivă, și va promova voluntariatul ca expresie a spiritului civic dobândit cu sprijinul școlii.

4.4. Principalele concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru ÎPT

- Necesarul de investiții în resursa umană și formarea profesională a cadrelor didactice în noile tehnologii pentru dobândirea de noi competențe și abilități cerute de piața muncii. Un rol important, în acest sens, îi va reveni educației inițiale (prin sistemele ÎPT și universitar) și educației continue, pentru dobândirea de noi competențe: mediu, calitate, comunicare, managementul riscului, conducerea afacerilor, pentru o activitate

mai eficientă și adaptată la condițiile pieței în continuă schimbare, precum și pentru asigurarea competitivității;

- Planurile de școlarizare vor trebui să reflecte prioritățile economice pe cele două componente de bază ale pieței muncii: dezvoltarea antreprenoriatului și dezvoltarea calificărilor (pregătirea tehnologică modernă/meseriile viitorului);
- Necesitatea creșterii nivelului de calificare și asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale, solide;
- Eficientizarea parteneriatelor școală agent economic, inclusiv prin creșterea numărului de clase de învățământ dual;
- Realizarea de CDL conform cerințelor agenților economici;

Piața muncii

5.1. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform anchetei forței de muncă în gospodării (AMIGO)

Pentru caracterizarea fenomenelor de pe piața forței de muncă din România se utilizează două serii de date statistice diferite: **Balanța forței de muncă (BFM)** și **Ancheta asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)**. Indicatorii statistici din cele două serii de date nu sunt comparabili deoarece metodele de colectare, unele definiții⁷⁾ și metode de calcul sunt diferite. Pe de altă parte, doar analiza datelor din ambele serii poate oferi o imagine completă și reală asupra pieței muncii din România. BFM permite comparabilitatea teritorială, la nivel național, pe regiuni și pe județe. AMIGO asigură comparabilitatea la nivel național între regiunile de dezvoltare și compatibilitatea cu statistica europeană (EUROSTAT).

5.1.1. Structura populației, după participarea la activitatea economică, pe grupe de vârstă, sexe și medii⁵

Evoluția principalilor indicatori ai pieței muncii, conform datelor din AMIGO, este prezentată detaliat în Anexele 3a Amigo, 3a Amigo nivel de educație și 3b Amigo detalieri vârstă. În anul 2017, în Regiunea Nord-Vest rata de ocupare a populației cu vârsta de muncă (15-24 ani) a fost de 22,6 %, în creștere față de anul școlar 2016 (20,3%). Rata de activitate la nivelul regiunii era în 2017 de 68,9%, mai mare la populația de sex masculin și în mediul urban.

Anexele nu conțin date referitoare la județe, informațiile privind rata de activitate, rata de ocupare, rata șomajului BIM, evoluția structurii populației ocupate pe nivel de educație, șomajul de lungă durată sunt compilate numai la nivel regional.

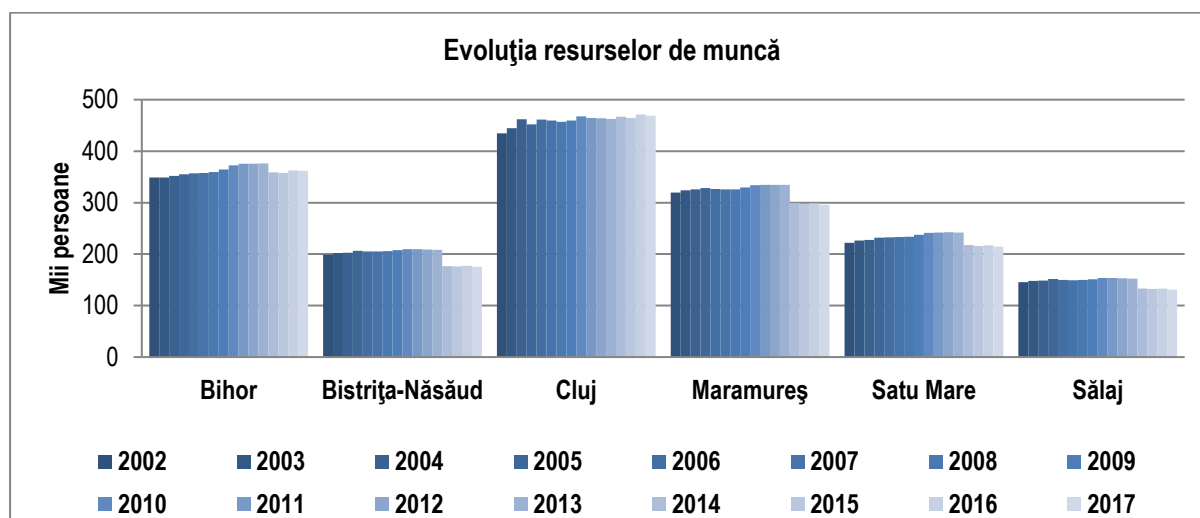
5.2. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform balanței forței de muncă (BFM) se află în anexa 3 a,b Piața muncii, pentru care există date și la nivelul județelor regiunii.

5.2.1. Structura populației după participarea la activitatea economică

Analizând evoluția resurselor de muncă în perioada 2002-2017, rezultă că în județul Cluj evoluția resurselor a fost ascendentă, ajungând în anul 2017 la 468,8 mii persoane, în ușoară scădere față de 2016 (471 mii persoane), cea mai mare din toate județele regiunii, așa cum rezultă din figura de mai jos.

⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 a,b PIATA MUNCII”

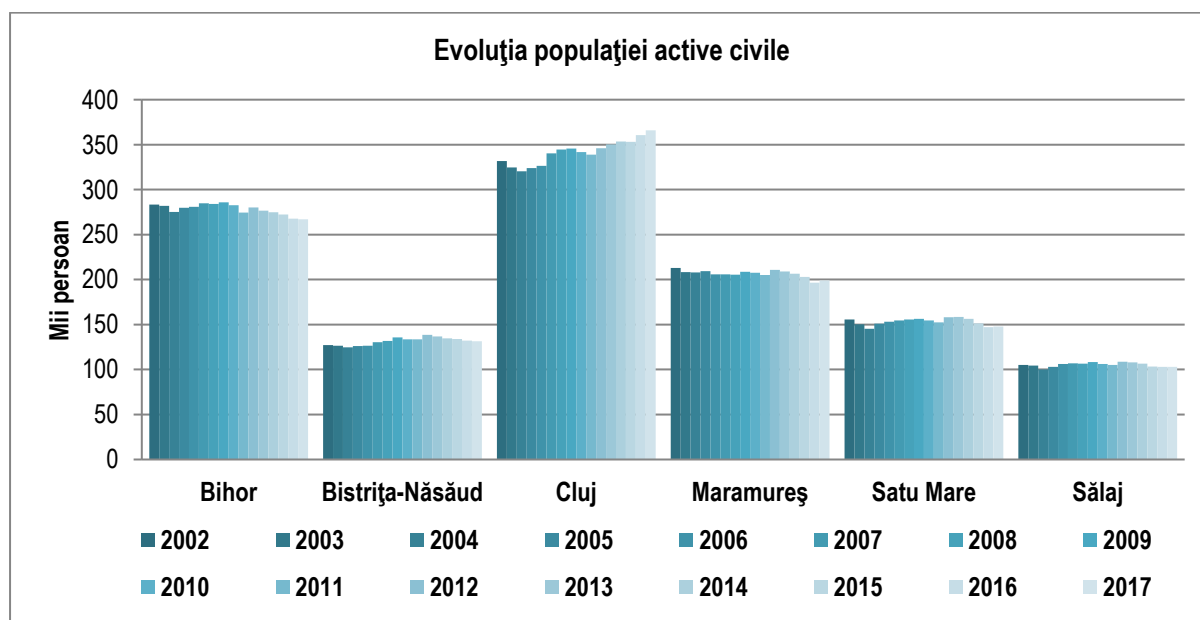
Fig. nr.37

Sursa: INS. "Balanta fortei de munca" INS Baza de date TEMPO ON LINE

În ceea ce privește evoluția indicatorilor furnizați de BFM pentru perioada 2002-2017 privind **populația activă civilă și populația ocupată civilă**, rezultă că în județul Cluj acestea au avut evoluții ascendente aproape pe toată perioada analizată, în 2017 populația activă ajungând la 365,9 mii persoane, în ușoară creștere față de 2016, iar populația ocupată la 358,4 mii persoane, cele mai mari valori în intervalul analizat.

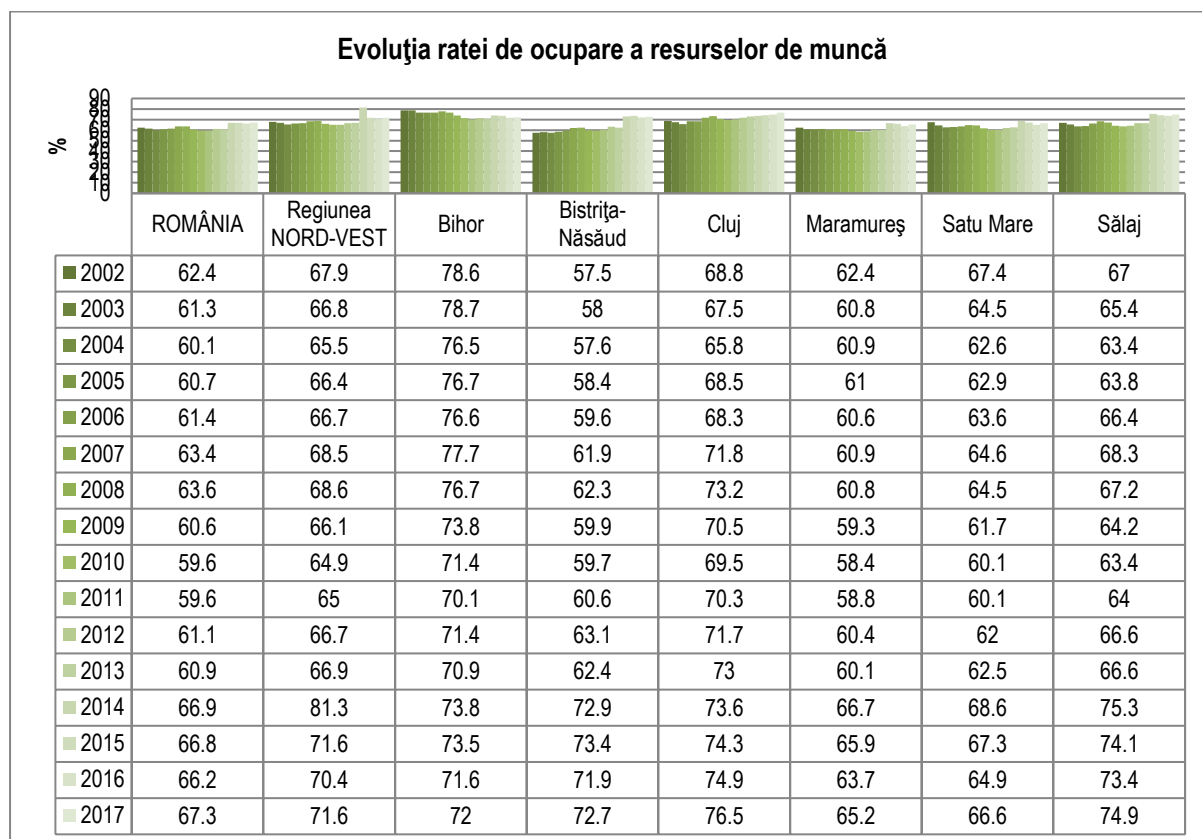
Fig. nr.38

Sursa: INS. "Balanta fortei de munca" INS Baza de date TEMPO ON LINE

În ceea ce privește **rata de ocupare a resurselor de muncă**, în 2017 în județul Cluj se înregistrează cea mai mare rata de ocupare (76,5%) din toate județele, peste media regională și națională. Pe tot intervalul analizat, Balanta Fortei de Munca evidentiază atât rate de activitate, cât și rate de ocupare a populației civile din totalul resurselor de muncă, mai ridicate în județul Cluj, comparativ cu celelalte județe ale regiunii, dar și decât cele la nivel regional și național.

Fig. nr.39

Sursa: INS. "Balanta fortei de muncă"

Numărul de șomeri înregistrați a avut fluctuații în intervalul 2002-2017, cel mai mare număr s-a înregistrat în 2002 (33157), a avut un trend descrescător până în 2008, când pe fondul crizei economice numărul de șomeri a ajuns la nivelul din 21725, după care a scăzut până la 7460 în anul 2017.

Evoluția ratei șomajului înregistrat, este ilustrată în figura de mai jos și arată că cel mai mare șomaj s-a înregistrat în 2002 – 10% , peste media națională și regională, în anul 2017 rata șomajului fiind de 2%, cea mai mică dintre județele regiunii, sub media națională și regională.

Fig.nr.40

Evoluți ratei șomajului înregistrat

%	ROMÂNIA	Regiunea NORD-VEST	Bihor	Bistrița-Năsăud	Cluj	Maramureș	Satu Mare	Sălaj
2002	8.4	6.8	3.2	10	10	6.5	4	7.3
2003	7.4	5.4	2.5	7.5	7.6	5.4	2.8	7.3
2004	6.3	4.2	2.1	6.4	5.1	4.6	2	6.2
2005	5.9	4	2.7	4.3	4.4	4.5	3.4	6.1
2006	5.2	3.6	2.7	3.2	3.4	4	3.4	6.3
2007	4	2.9	2.4	2.4	3	3.4	2.6	4.4
2008	4.4	3.3	3	2.7	2.9	3.7	3	5.5
2009	7.8	6.8	5.8	8.2	6.3	6.4	6.5	10.3
2010	7	5.9	5.9	6.4	4.9	6	6.1	8.4
2011	5.2	4.4	4.2	4.9	3.8	4.1	4.6	6.5
2012	5.4	4.4	4.2	4.8	3.8	4.1	4.8	6.2
2013	5.7	4.1	3.7	4.9	3.5	3.9	4.6	6.2
2014	5.4	3.8	3.7	4.5	2.8	3.5	4.4	5.9
2015	5	3.4	3.5	3.5	2.3	3.5	4	5.4
2016	4.8	3.2	3.1	3.7	2.2	3.3	4.2	5.3
2017	4	2.8	2.4	3.1	2	3.1	3.2	4.7

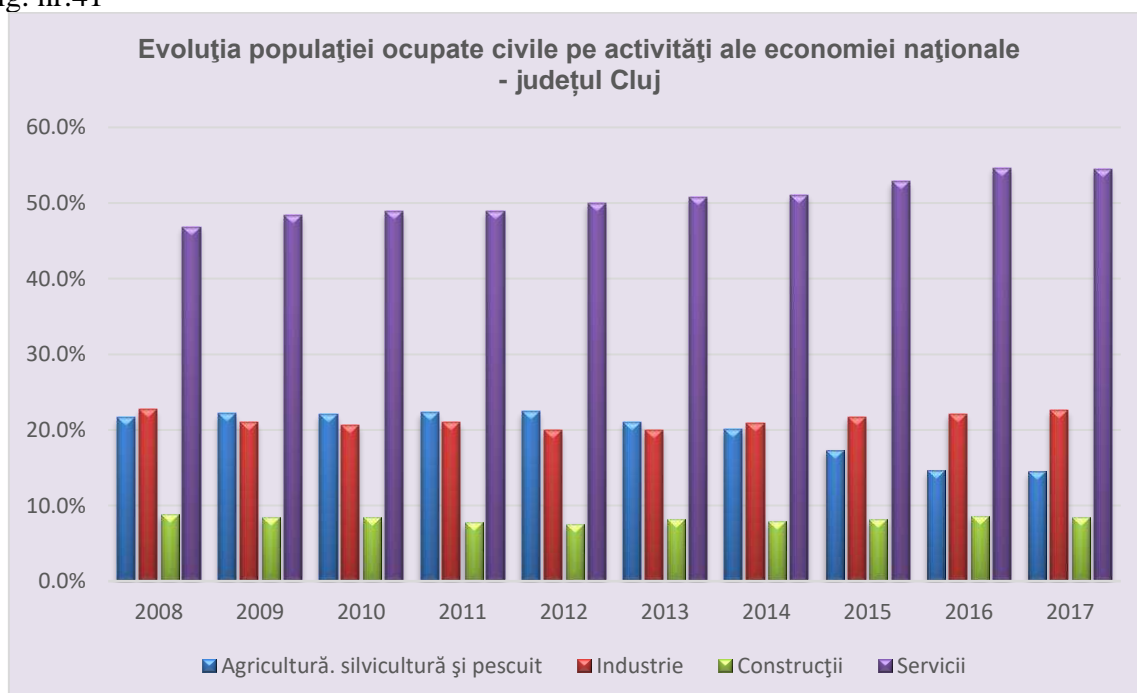
Sursa: INS. "Balanta fortei de muncă"

5.2.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei naționale

Din analiza evoluției ponderii populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale în perioada 2008-2017, rezultă că ponderea cea mai mare în economia județului o au serviciile (54,5% în 2017), urmate de industrie (22,6%) agricultură (14,5%) și construcții (8,5%)

În cadrul **industrii** ponderea cea mai mare în județ, ca de altfel și în regiune o are industria prelucrătoare (20,3% în anul 2017), celelalte ramuri înregistrând valori foarte mici în raport cu aceasta, așa cum rezultă din Anexa 3dBFM. În cadrul sectorului **servicii**, ponderea cea mai mare o are Comerțul (15,5%), urmat de Transport și depozitare, învățământ, informații și comunicare și sănătate.

Fig. nr.41

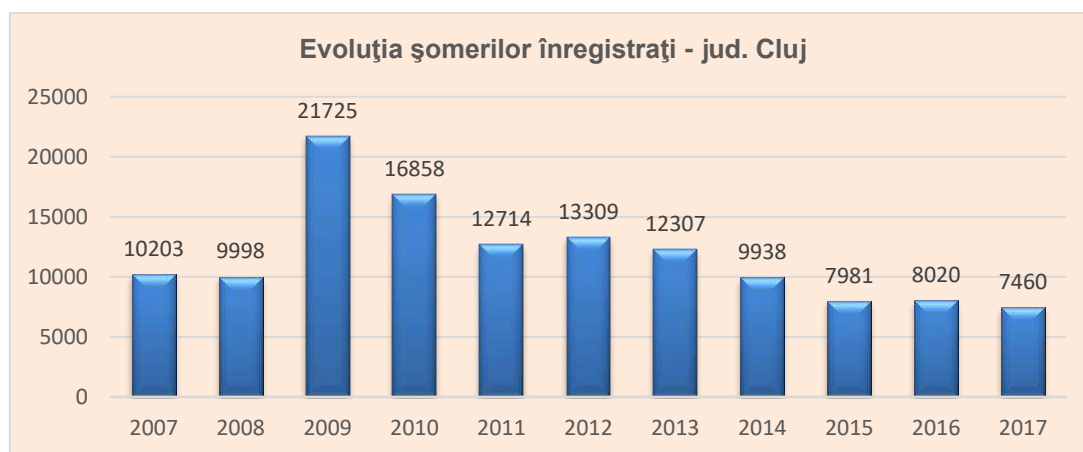
Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-Online

Analiza realizată pe județele regiunii Nord-Vest arată că ponderea cea mai mare în toate județele o dețin serviciile. Trendul regional se respectă în cadrul județelor, existând totuși unele particularități legate de ponderea rural/urban în cadrul județelor.

5.3. Evoluții și situația curentă privind șomerii înregistrați

Evoluția șomerilor înregistrați s-a analizat pe perioada 2007-2017; din figura de mai jos se remarcă faptul că cel mai mare număr de șomeri s-a înregistrat în anii 2009 și 2010, explicabil prin criza economică, după care în 2017 numărul șomerilor scade, ajungând la 7460, în scădere față de anul 2016, când erau înregistrați 8020 șomeri.

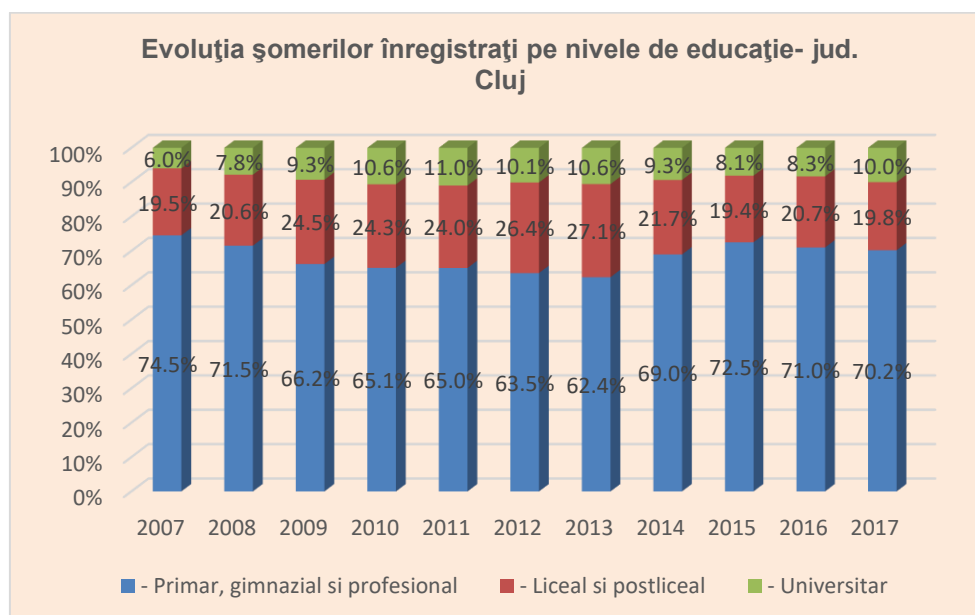
Fig. nr. 42

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

Analiza din cadrul Anexei 3 e cu privire la evoluția șomerilor înregistrați pe nivele de educație relevă faptul că nivelul de educație influențează direct ocuparea unui loc de muncă. Astfel, ponderea cea mai mare a șomerilor înregistrați este cea a persoanelor cu nivel scăzut de studii (primar, gimnazial, profesional), în timp persoanele cu studii superioare au cea mai mică pondere, cu trend crescător până în 2013 și ajungând la 10 % în anul 2017, așa cum rezultă din figura de mai jos.

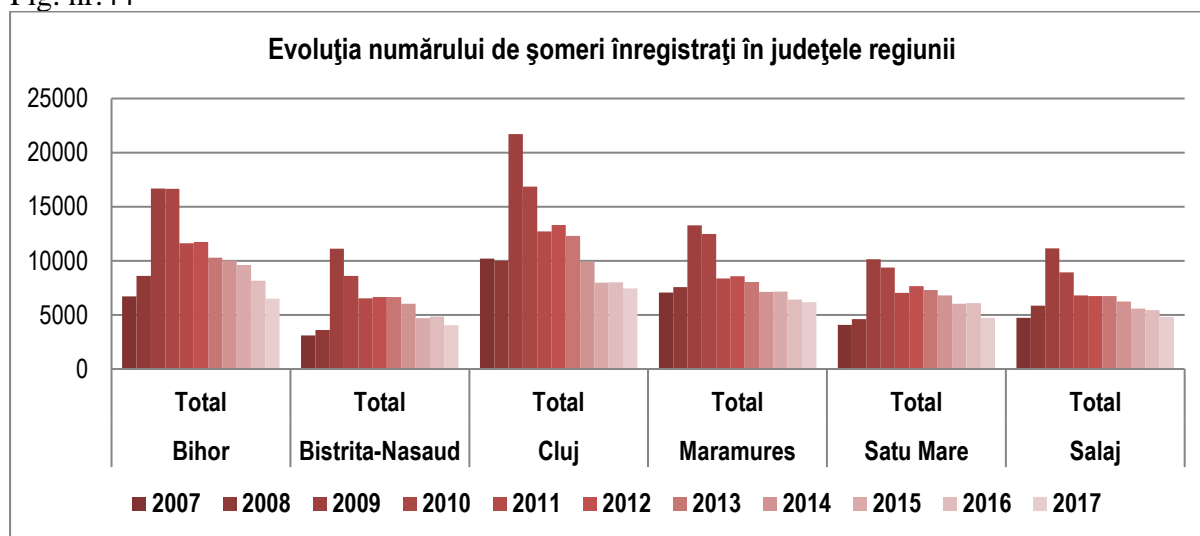
Fig. nr.43

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

Din analiza realizată rezultă că numărul cel mai mare de șomeri s-a înregistrat în perioada crizei economice, în anul 2017 numărul de șomeri a scăzut în toate județele regiunii. De remarcat faptul că în județul Cluj (anul 2017) există cea mai mare pondere a persoanelor cu studii universitare (10%) înregistrați ca șomeri, comparativ cu Satu Mare unde ponderea este de doar 1,4 % în anul 2017, peste media regională și națională.

Fig. nr.44

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

5.4. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante

5.4.1. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe activități ale economiei naționale⁶

Pentru analiza evoluției locurilor de muncă vacante (CAEN) nu există date statistice oficiale la nivelul județului, numai la nivelul Regiunii Nord-Vest.

În anul 2017, la nivelul regiunii Nord-Vest se aflau 9281 locuri de muncă vacante.

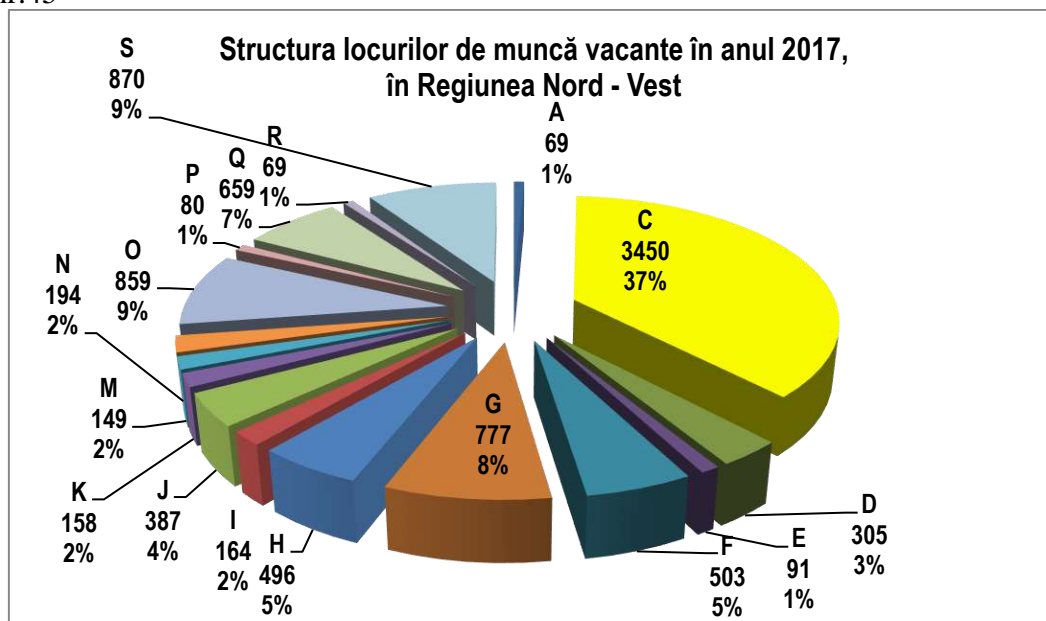
Dintre sectoarele economice care au înregistrat în 2017 cel mai mare număr de locuri de muncă vacante la nivelul regiunii se numără:

- Industria prelucrătoare C – 3450 locuri de muncă,
- Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public O– 859 de locuri de muncă;
- Alte activități de servicii S – 870 de locuri de muncă;
- Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor G – 777 locuri de muncă;
- Sănătate și asistență socială Q– 659 locuri de muncă;
- Transport și depozitare H-496 locuri de muncă
- Construcții F – 503 locuri de muncă;

Din analiza realizată comparativ cu anul 2016, rezultă că în aproape toate sectoarele de activitate a crescut numărul de locuri de muncă vacante.

⁶Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 f PIATA MUNCII”

Fig. nr.45

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

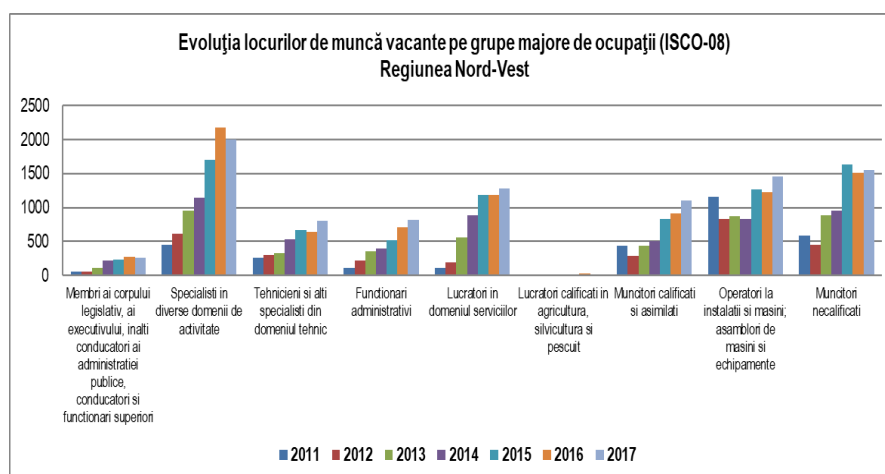
5.4.2. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe grupe majore de ocupații⁷

Perioada analizată se referă la anii 2011-2017, dar datele statistice sunt regionale, nu există date la nivelul județului (Anexa 3f Piața muncii). Din analiza datelor INS privind locurile de muncă vacante pe grupe majore de ocupații, se constată că cel mai mare număr de locuri de muncă vacante în 2016, sunt pentru specialiști din diverse domenii de activitate, iar cele mai puține pentru lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit.

Un număr semnificativ de locuri de muncă vacante înregistrate în regiune se adresează operatorilor la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente și muncitorilor calificați și asimilați. De asemenea domeniul serviciilor are un număr semnificativ de locuri de muncă vacante.

În contextul dezvoltării puternice în regiune a industriei prelucrătoare care oferă cele mai multe locuri de muncă, se menține ridicată oferta de locuri de muncă pentru muncitorii necalificați.

Fig. nr.46

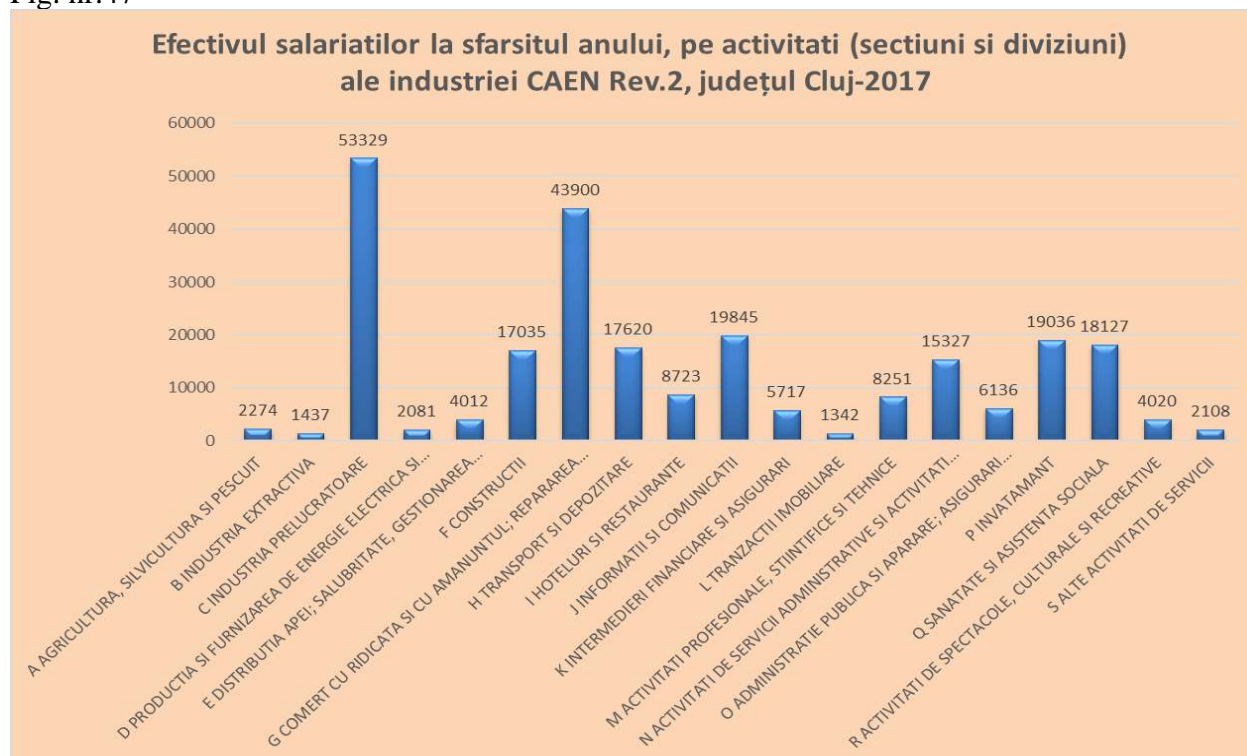
⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 f PIATA MUNCII”

5.5. Evoluții și situația curentă - efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități (secțiuni și diviziuni) ale industriei⁸

Cel mai mare număr de salariați în județul Cluj lucrează în sectorul *Industrie* (24%), din care 21% lucrează în industria prelucrătoare (în anul 2017). Celelalte ramuri industriale sunt mai puțin reprezentate: Industria extractivă 1 %, Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat 1%, iar Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare 1 %.

Analiza numărului de salariați în perioada 2008-2016 scoate în evidență o creștere cu 37517 de locuri de muncă la nivelul județului în intervalul 2008-2017.

Fig. nr.47

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-Online

Din graficul de mai jos, rezultă că cel mai mare număr de salariați în anul 2017 se aflau în Industria prelucrătoare (53329), urmată de Comerț cu 43900 salariați, Informații și comunicații, Învățământ cu peste 19036 salariați. Cu cel mai mare număr de salariați în 2017 la nivelul județului, amintim:

- Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor cu 10190 salariați în anul 2017, în creștere cu 6999 față de anul 2008;
- Industria alimentară cu 6082 salariați în anul 2017;
- Fabricarea de mobilă cu 3215 salariați, dar în scădere față de 2008 cu 295 salariați

Evoluția numărului de salariați în județul Cluj, în celelalte sectoare ale economiei și a subramurilor acestora este detaliat prezentată în Anexa 3g- efectiv salariați.

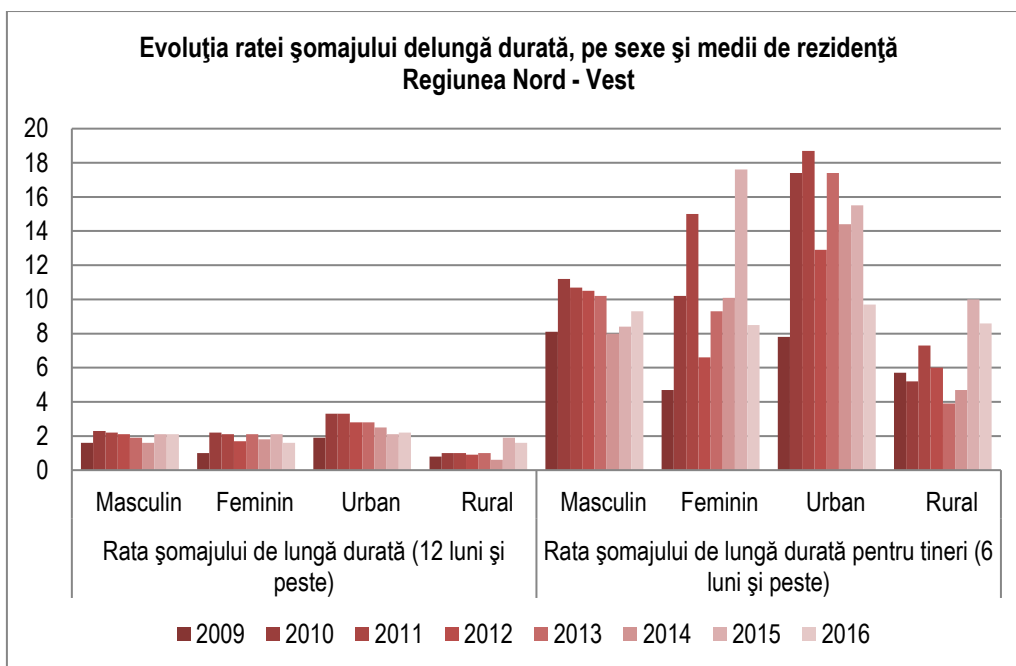
5.5.1 Șomajul de lungă durată (12 luni și peste)

Pentru șomajul de lungă durată sunt disponibile date numai la nivel regional; în figura de mai jos este arătată evoluția ratei șomajului de lungă durată în regiunea Nord-Vest.

Se observă că cele mai mari rate ale șomajului se înregistrează la tineri (6 luni și peste), de 9% mai mari la populația de sex feminin și în mediul urban, în timp ce rata șomajului la 12 luni și peste are valori de 1,9%. Datele sunt pentru anul 2016.

Fig. nr. 48

⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 g PIATA MUNCII”

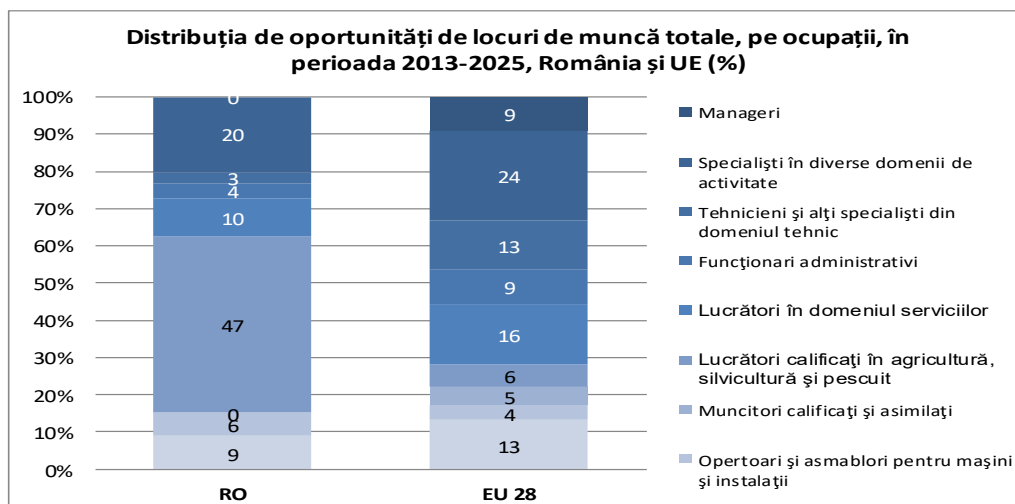
Sursa: Anuarul Statistic al României, 2017/Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodărie (AMIGO).

5.6. Prognoze privind cererea și oferta de locuri de muncă

5.6.1. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studii previzionale la nivel European – CEDEFOP

Prognozele CEDEFOP oferă o perspectivă despre posibilitățile de angajare între 2015 și 2025. Totalul de locuri de muncă reprezintă suma de locuri de muncă nou create - cerere expandată - și de locuri de muncă care rezultă din necesitatea de a înlocui oameni care fie ocupă alte locuri de muncă, fie ies de pe piața muncii, de exemplu, ca urmare a pensionării - cerere de înlocuire. De multe ori, cererea de înlocuire oferă mai multe oportunități de angajare decât cererea expandată, ceea ce înseamnă că vor fi în continuare oportunități de angajare, chiar dacă nivelul global al ocupării forței de muncă scade.

Fig.nr.49

Sursa datelor: CEDEFOP - Romania Country forecasts - Skill supply and demand up to 2025

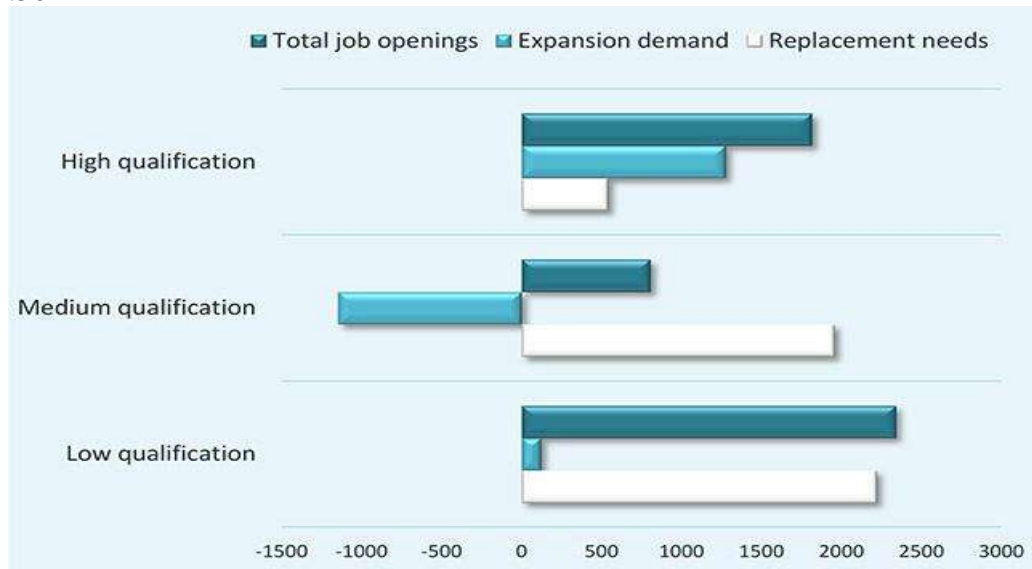
În România, ca urmare a **cererii de înlocuire ridicate**, cele mai multe posibilități de angajare, în jurul valorii de 47%, vor fi pentru calificări în agricultură, silvicultură și pescuit, de aproape opt ori mai mare decât prognoza de 6% pentru aceste ocupații pentru statele Uniunii Europene.

În schimb, oportunitățile de angajare pentru muncitori calificați și asimilați, în România, în jurul valorii de 0%, este semnificativ sub prognoza de 5% pentru Uniunea Europeană în ansamblul său.

Cele mai multe oportunități de angajare în România vor necesita calificări de nivel inferior, adică ISCED 97 niveluri 1 și 2. Cu toate acestea, va exista și un număr semnificativ de oportunități de angajare care necesită calificări de nivel înalt, adică ISCED 97 niveluri 5 și 6.

Prognoza oportunităților de angajare – (în mii de locuri)

Fig. nr.50

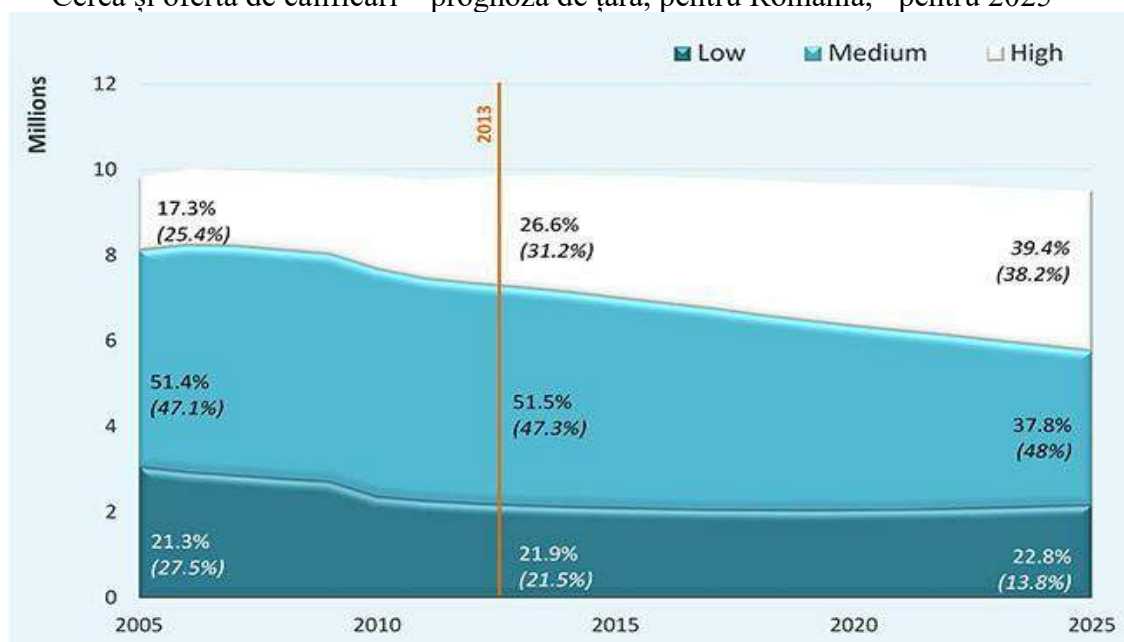

Sursa datelor: Cedefop - Romania Country forecasts - Skill supply and demand up to 2025

Forța de muncă din România este din ce în ce mai înalt calificată. Aceasta se explică prin faptul că mai multe persoane în vârstă, mai puțin calificate, părăsesc piața forței de muncă și mai mulți oameni tineri, cu studii superioare, intră pe piața forței de muncă.

Fig.nr.51

Cerea și oferta de calificări – prognoza de țară, pentru România, pentru 2025

Până în 2025, ponderea forței de muncă din România cu nivel înalt de calificare ar trebui să crească până la 39,4%, comparativ cu 26,6% în 2013 și 17,3% în 2005. Persoanele cu nivel mediu de calificare în 2025 vor reprezenta 37,8% din forța de muncă, comparativ cu 51,5 % în 2013. Ponderea celor cu nivel scăzut sau fără calificări este previzionat să rămână la aproximativ 22% în anul 2025. Conform previziunilor CEDEFOP, până în 2020, în România, în jur de 50% din forța de muncă cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani va avea calificări înalte, valoare superioară țintei UE 28 de 40%. Pe baza tendințelor actuale în jur de 60% din forța de muncă cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani în România va avea calificări de nivel înalt, până în 2025.

5.6.2. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studii previzionale naționale

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată pe baza unei metodologii elaborată de către INCMPS.

Metodologia de realizare a „**Proiecției cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung**”, de către Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale, s-a bazat pe o combinație de metode și tehnici de proiecție bazate pe modele econometrice de tip panel și metode analitice. S-au avut în vedere trei scenarii de evoluție: **moderat, optimist și pesimist**

Menționăm că metodologia de previzionare este una similară cu cea utilizată de Cambridge Econometrics în modelul de prognoză utilizat de CEDEFOP, dar prezintă unele abordări inovative generate de gradul mult mai mare de detaliere a informațiilor dorite.

În cadrul metodologiei, s-a realizat o proiecție a **cererii potențiale** de forță de muncă (definită ca populația ocupată estimată, rezultată din modelarea econometrică pe date tip panel a dinamicii economice - descrisă prin indicatori ai investițiilor brute interne și extreme și ai valorii adăugate brute, precum și a ocupării forței de muncă) de-a lungul orizontului de prognoză

A fost estimată și **cererea înlocuită** pentru orizontul de prognoză (definită ca număr de locuri de muncă rezultate din retragerea participanților la activitatea economică ca urmare a pensionărilor și a altor pierderi naturale). Este de menționat că valorile acestui indicator au fost calculate pe baza datelor disponibile care descriu evoluții anterioare ale unor structuri economice cu privire la populația ocupată și ieșirile din activitatea economică prin pensionare. În plus, lipsa informațiilor detaliate cu privire la structura pe vârste a populației ocupate a făcut ca estimarea să fie făcută pe grupe de vârstă și în ipoteze care induc un anumit grad de eroare al estimării. Prin urmare, aceste estimări trebuie privite cu rezerve.

Din însumarea algebrică dintre modificarea cererii potențiale de forță de muncă față de începutul intervalului analizat și cererea înlocuită s-a estimat indicatorul **locuri de muncă disponibile**. Acest indicator poate lua valori pozitive dacă în cadrul intervalului analizat populația ocupată este în creștere sau dacă se prognozează o scădere a populației ocupate dar scăderea este mai mică în valoare absolută decât nivelul cererii înlocuite.

Principalii pași metodologici descriși sumar au fost următorii (a se vedea anexa nr.1 pentru o descriere detaliată):

1. Construirea bazei de proiecție. Colectarea datelor necesare estimării econometrice. Prelucrarea preliminară a datelor necesare estimării econometrice
2. Proiectarea modelului econometric macroeconomic pentru estimarea cererii potențiale de forță de muncă la nivel național
3. Testarea modelului econometric macroeconomic pe date panel pentru estimarea cererii potențiale de forță de muncă la nivel național

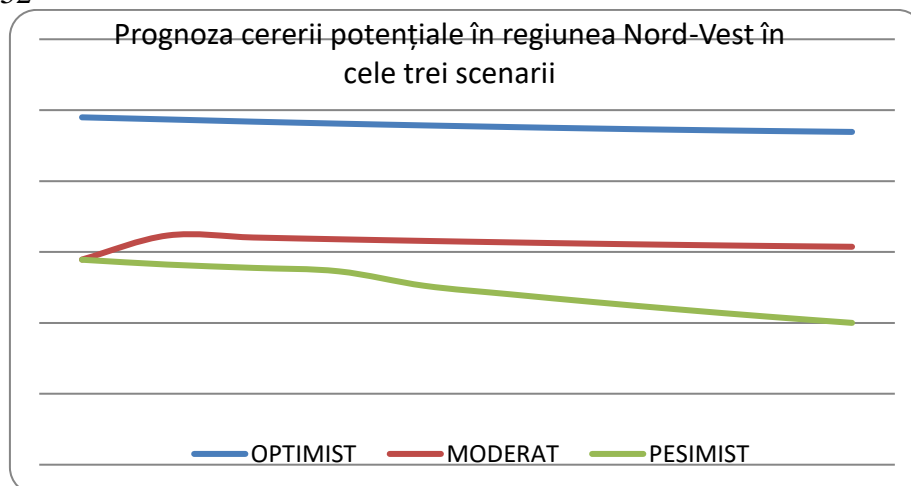
4. Formularea scenariilor de evoluție a variabilelor explicative cu scopul prognozei cererii potențiale de forță de muncă la nivel național la orizontul anului 2020.

În vederea formulării scenariilor de evoluție s-au avut în vedere trei tipuri de scenarii de evoluție a variabilelor ce au fost incluse în model și care au dovedit că exercită influențe semnificative asupra populației ocupate la nivel național: pesimist, moderat și optimist.

Prognoza cererii potențiale și a cererii înlocuite

Proiecțiile obținute pe baza ipotezele celor trei scenarii pentru **cererea potențială** prezintă o tendință ușor descendentă. Cel mai semnificativ trend descendent este cel prezentat de seria proiecțiilor cererii potențiale pe scenariul pesimist (ritmul mediu de descreștere anuală fiind însă aproximativ (0.64%).

Figura nr. 52

Sursa: Studiul previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020. Componenta -Anchetă în firme privind cererea de forță de muncă pe termen scurt (6-12 luni) *Regiunea Nord Vest* -

Proiecțiile cererii potențiale indică un trend descendent pe întreg orizontul de previziune, în **scenariul pesimist**. Astfel, proiecțiile cererii înlocuite se previzionează că vor scădea cu cca 5%, iar cele pentru cererea potențială cu 6%.

Proiecțiile în cazul **scenariului moderat** pun în evidență creșteri ale cererii potențiale în special începând cu anul 2013, astfel că la sfârșitul perioadei de proiecție cererea potențială va fi cu 1,8% mai mare decât în 2011. În schimb, prognozele cererii înlocuite indică trenduri de scădere de circa 5,2%.

Proiecțiile obținute pentru cererea potențială și înlocuită, în cadrul **scenariului optimist**, indică deopotrivă tendințe de reducere a cererii potențiale cu circa 1% și a celei înlocuite cu cca 2,7%, în special ca urmare a ipotezelor de ajustare structurală a populației ocupate în agricultură în vederea însănătoșirii structurii de ocupare.

Prognoza locurilor de muncă disponibile

În regiunea Nord-Vest, în ipotezele scenariului moderat, per total, proiecțiile indică o creștere a cererii potențiale la orizontul anului 2020, creșteri mai semnificative observăm în *comerț, în industria prelucrătoare și în industria extractivă, iar după 2013 în transporturi, depozitare și comunicații*. Cererea potențială de forță de muncă scade în sectoarele *agricultură, energie electrică și termică, gaze și apă, construcții*, dar și *administrație publică și apărare, învățământ și sănătate și asistență socială*.

În **regiunea Nord-Vest**, domeniul *Mecanic* se plasează pe primul loc în cererea potențială de forță de muncă din cadrul regiunii, deși ponderea sa este mai mică decât media la nivel național. Alte domenii cu o cerere semnificativă sunt: *Economic, Comerț, Industrie textilă și pielărie*.

Prognoza cererii de formare profesională

Structura cererii potențiale, pe domenii de formare ale IPT, în ipotezele scenariului moderat în regiunea Nord-Vest în perspectiva 2017-2020:

Fig.nr.53

Domenii de formare	%
Agricultură	2,6
Chimie industrială	1,2
Construcții instalații și lucrări publice	8,6
Comerț	13,9
Economic	14,4
Electric	3,7
Electromecanică	3,0
Electronică automatizări	3,7
Fabricarea produselor din lemn	2,3
Industrie alimentară	0,9
Industrie textilă și pielărie	13,9
Materiale de construcții	0,9
Mecanică	21,5
Turism și alimentație	7,4
Resurse naturale și protecția mediului	1,9
Tehnici poligrafice	0,1
Total	100,0

Sursa: Studiul previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020. Componenta -Anchetă în firme privind cererea de forță de muncă pe termen scurt (6-12 luni) *Regiunea Nord Vest*

Referitor la cererea de pregătire profesională trebuie privită doar ca un element de ghidare, atât timp cât informațiile statistice nu oferă un grad de detaliere care să permită o estimare mai corectă, iar pentru estimarea cererii de formare profesională pe domeniile de calificare ale învățământului profesional și tehnic ar fi fost necesară existența unor informații cu privire la inserția profesională a absolvenților la nivelul fiecărui județ și la nivel național.

Structura cererii potențiale pe domenii în perspectiva anului 2020 realizată în cadrul studiilor realizate de Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale reprezintă o bază de plecare în stabilirea ponderilor domeniilor la nivel regional și local.

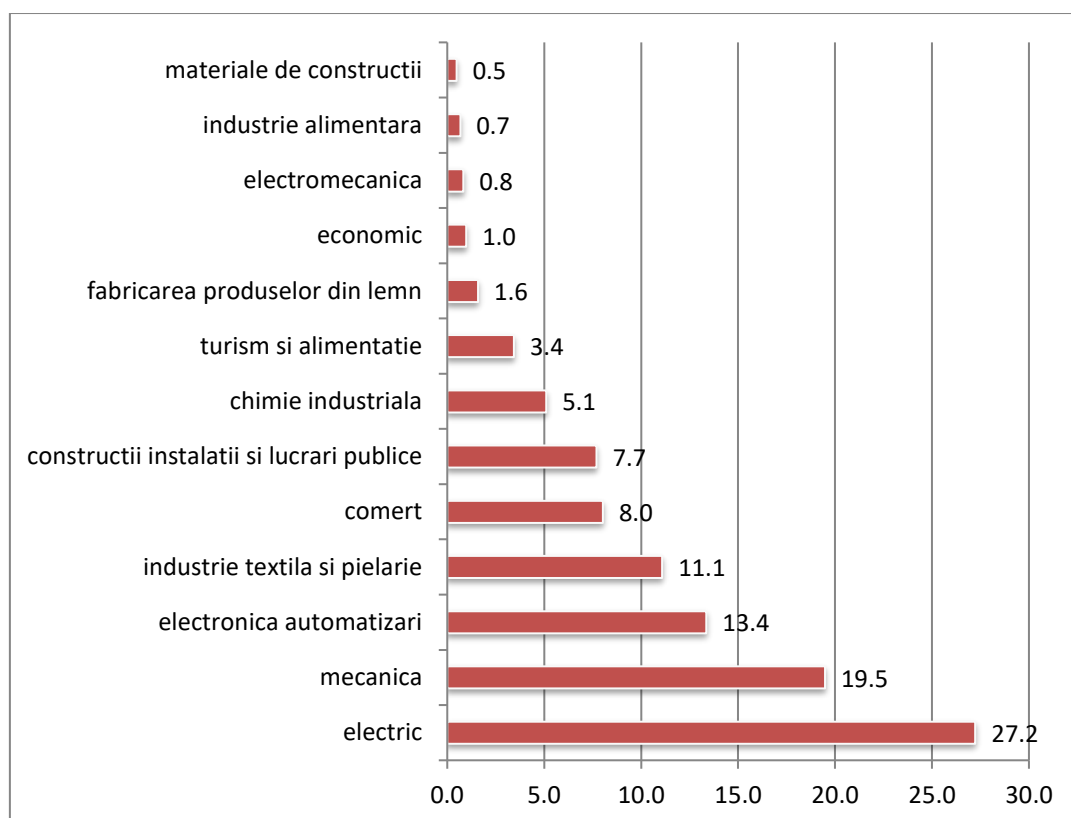
5.6.3. Anchete în firme

Ancheta în firme privind cererea de forță de muncă pe termen scurt reprezintă componenta “Investigații de teren în rândul angajatorilor” a „Studiului previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013” realizat de Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale.

Având în vedere perioada investigată studiul este mai puțin relevant pentru orizontul 2025, dar este interesant de observat că unele evoluții privind cererea de forță de muncă sunt similare cu trendurile stabilite de Comisia Națională de Prognoză.

Fig. nr.54

Distribuția locurilor de muncă pentru care se estimează creșteri, după domeniul de calificare – ocupații relevante pentru liceul tehnologic sau învățământul profesional

Sursa: Studiul previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020. Componenta -Anchetă în firme privind cererea de forță de muncă pe termen scurt (6-12 luni) *Regiunea Nord Vest* -

Conform figurii nr.73 la nivel regional, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele estimează că vor crește cererea la orizontul următoarelor 12 luni și care necesită calificări relevante pentru liceul tehnologic și învățământul profesional aparțin domeniilor *electric* (27,2%), *mecanică* (19,5%), *electronică automatizări* (13,4%), *industrie textilă și pielărie* (11,1%), urmate de *comerț* (8%), *construcții, instalații și lucrări publice* (7,7%), *chimie industrială* (5,1%) și *turism și alimentație* (3,4%).

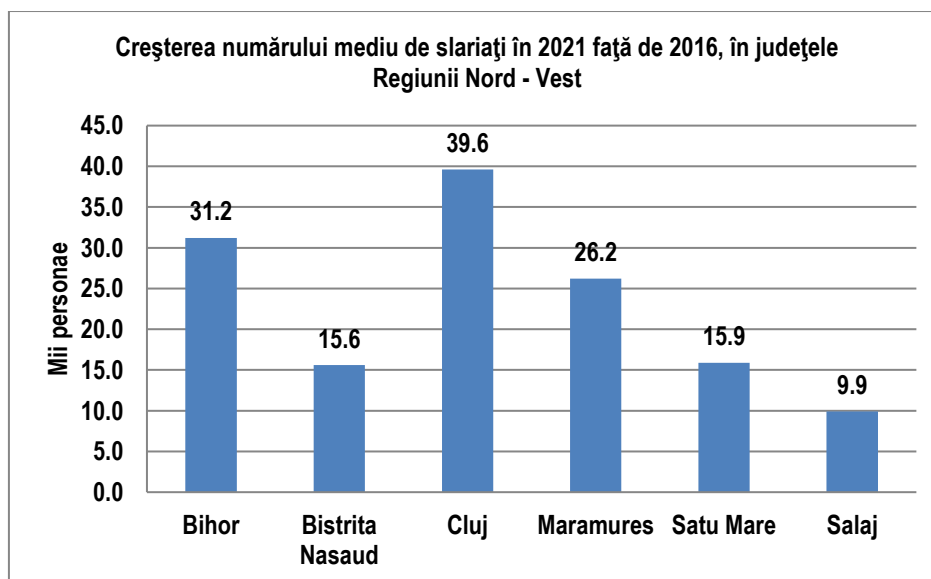
5.6.2 Proiecția principalilor indicatori economici ⁹

Comisia Națională de Prognoză elaborează periodic o proiecție a principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial, aceasta având ca atribuție principală elaborarea de prognoze privind dezvoltarea economico-socială a României pe termen scurt, mediu și lung pe baza tendințelor din economia națională și cea mondială, Cea mai recentă lucrare (mai 2018) furnizează informații referitoare la acești indicatori în perspectiva anului 2021. Prognoza în profil teritorial s-a realizat pe baza prognozei pe termen mediu 2016 – 2021, varianta de primăvară 2018, pentru Programul de Convergență.

Creșterea numărului de salariați este ilustrată în figura de mai jos și relevă faptul că în toate județele regiunii va crește numărul de salariați până în anul 2021, în județul Cluj înregistrându-se cea mai mare creștere a numărului de salariați.

Fig.nr. 55

⁹Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „05 Prognoza _profil_ teritorial _mai_ 2018”

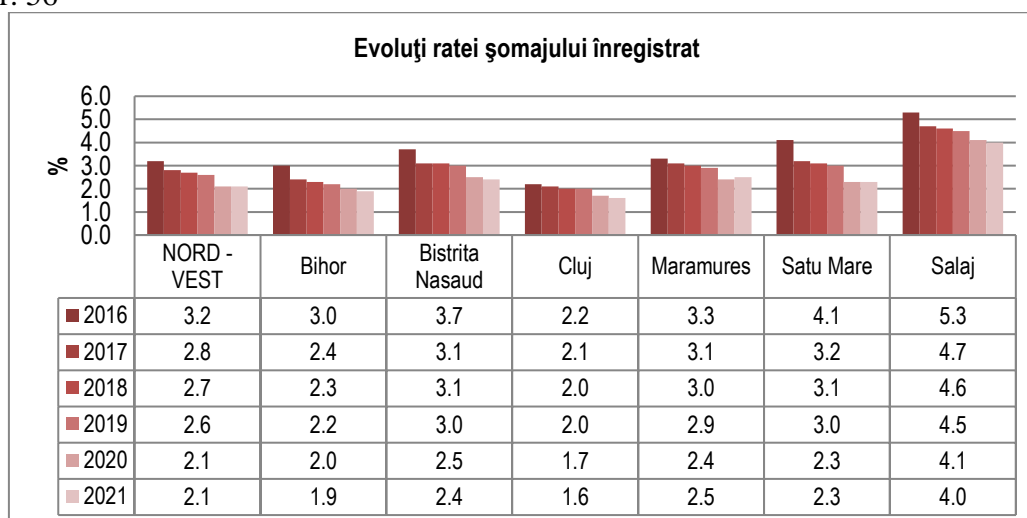

Sursa: Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în PROFIL TERITORIAL, până în 2020 – Comisia Națională de Prognoză, mai, 2018

Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului, arată că șomajul înregistrat va scădea în perioada prognozată, atât la nivel regional cât și la nivelul județului. Raportat la evoluția indicatorului la nivel național, Regiunea Nord-Vest se situează mult sub valoarea națională.

Județul Cluj va avea cea mai mică rată a șomajului din regiune în perioada analizată, de la 2,2% în anul 2016 la 1,6% în anul 2021.

Fig. nr. 56

Sursa: Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în PROFIL TERITORIAL, până în 2020 – Comisia Națională de Prognoză, mai, 2018

5.7. Principalele concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru ÎPT

Creșterea ratei de ocupare și a ratei de activitate la nivelul județului presupune dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, cu precădere a învățământului profesional după

reînființare, începând cu anul școlar 2014/2015. Domeniile și calificările vor fi stabilite în funcție de cerințele angajatorilor.

Creșterea relevanței ÎPT în raport cu cerințele pieței muncii pentru creșterea ratei de ocupare în rândul absolvenților. Necesitatea monitorizării inserției absolvenților de învățământul profesional și tehnic.

Realizarea unor parteneriate eficiente între unitățile de învățământ și operatorii economici, astfel încât numărul de elevi angajați la operatorii economici unde au efectuat instruirea practică să crească.

Sprijinirea elevilor din mediul rural de către comunitate și operatori economici pentru finalizarea studiilor.

Asigurarea în proiectele planurilor de școlarizare a claselor pentru continuarea studiilor de către absolvenții învățământului profesional la învățământ liceal (zi, seral, frecvență redusă), iar pentru absolvenții de liceu, continuarea studiilor în învățământul postliceal, pentru creșterea șanselor de ocupare pe piața muncii.

Creșterea ponderii calificărilor din domeniul servicii la nivel regional, pe nivelurile de calificare 3, 4 și 5. Menținerea trendurilor la calificările din industrie, servicii și construcții.

Prin proiectele planurilor de școlarizare ale ISJ-urilor din regiune se vor prevedea cu prioritate clase/grupe de studiu pentru domeniile: mecanică, electric, electronică și automatizări, construcții, servicii, comerț, sănătate și asistență socială.

Raportat la nivelul de calificare solicitat pentru locurile de muncă vacante la nivelul județului, se constată că piața muncii din județ are nevoie de calificări de nivel 3, dobândite prin învățământ profesional și dual. Structura planului de școlarizare pentru învățământul profesional și dual va cuprinde clase/grupe de studiu în funcție de cele mai solicitate calificări.

În funcție de particularitățile de dezvoltare a subramurilor industriei prelucrătoare din județ al regiunii, la stabilirea planului de școlarizare pentru învățământul profesional și tehnic se va ține cont de solicitările agenților economici locali, în parteneriat cu unitățile de învățământ profesional și tehnic.

6. Învățământul profesional și tehnic din județul Cluj

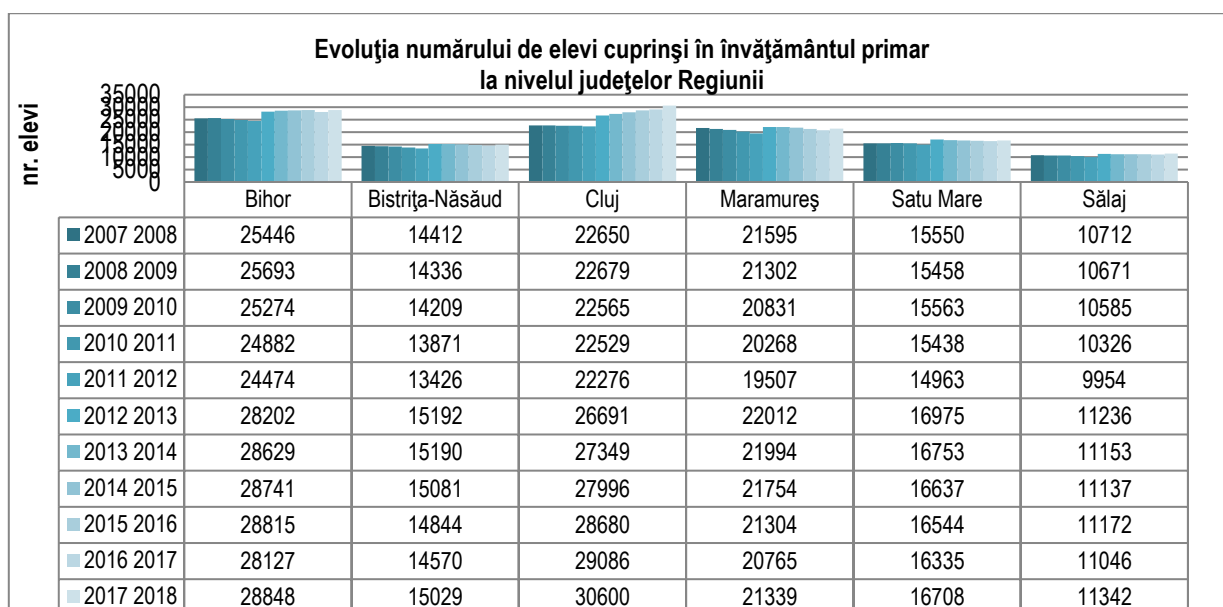
6.1. Indicatori de intrare în IPT

6.1.1. Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență¹⁰

Din datele statistice analizate se constată o creștere semnificativă a numărului de elevi din ciclul primar aproape în toate județele Regiunii Nord-Vest. Județul Cluj a înregistrat cea mai mare creștere a numărului de elevi în cei zece ani școlari analizați (7950 elevi), fiind pe primul loc a număr de elevi cuprinși în ciclul primar, 30600, în anul școlar 2017-2018. Evoluția este exemplificată în figura de mai jos.

Fig.nr.57

¹⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„01 Populația școlară \(INS\)” – pentru vizualizare clic aici](#)

Sursa: INS

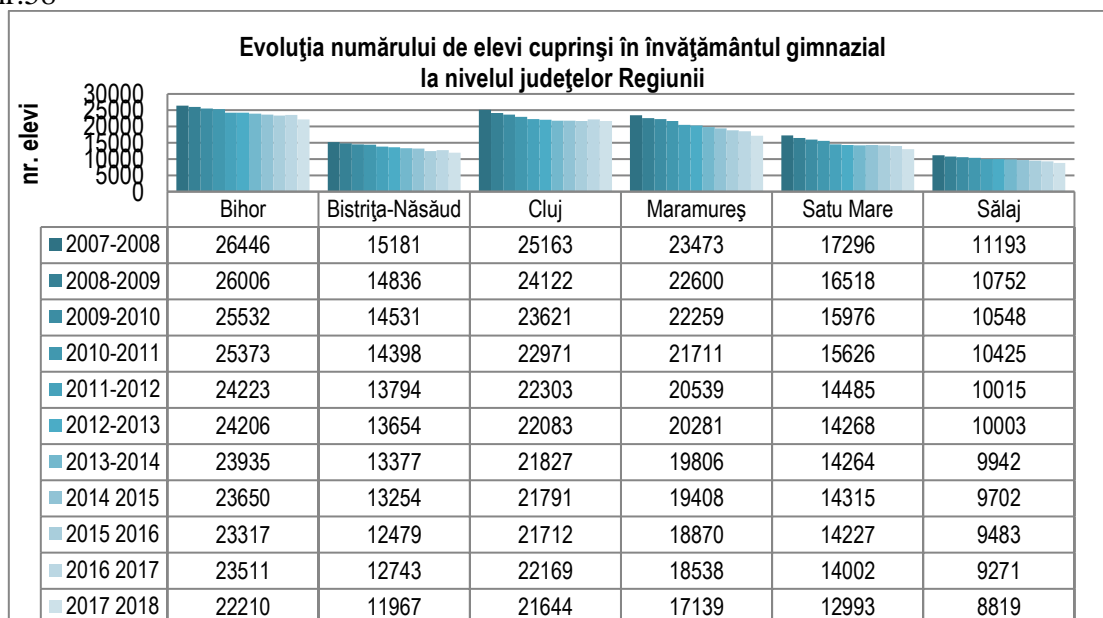
Evoluția ponderii pe sexe a elevilor din ciclul primar a evidențiat o evoluție liniară a numărului de elevi. Astfel elevii de sex masculin reprezentau 51,7% în 2018, iar ponderile pentru cei de sex feminin reprezentau 48,3% în 2018.

Referitor la ponderea elevilor după mediul de rezidență (locația școlii), în județul Cluj a crescut ponderea în mediul urban 71,3% în perioada analizată, concomitent cu scăderea ponderii în mediul rural de la 28,7%.

Județul Cluj are cea mai mare pondere a elevilor din ciclul primar în mediul urban din regiunea Nord-Vest, respectiv cea mai mică pondere în mediul rural.

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial

Fig.nr.58

Sursa: INS

Analiza evoluției numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial a evidențiat o scădere importantă la nivelul tuturor județelor regiunii Nord-Vest în perioada 2007-2018. În județul Cluj scăderea numărului de elevi în ciclul gimnazial a fost de 3519 de elevi, în perioada 2007-2018.

Evoluția ponderii elevilor din ciclul gimnazial pe sexe respectă tendința identificată la nivelul ciclului primar, astfel că în 2018, populația de sex masculin reprezintă peste 51,8% din totalul elevilor de gimnaziu, cea feminină ajungând la 48,2 %.

Evoluția ponderii elevilor pe medii de rezidență la nivelul județului Cluj (locația școlii) respectă tendința ponderilor ciclului primar, respectiv creșterea ponderii în mediul urban la 71,5% în perioada analizată, concomitent cu scăderea ponderii în mediul rural la 28,5%.

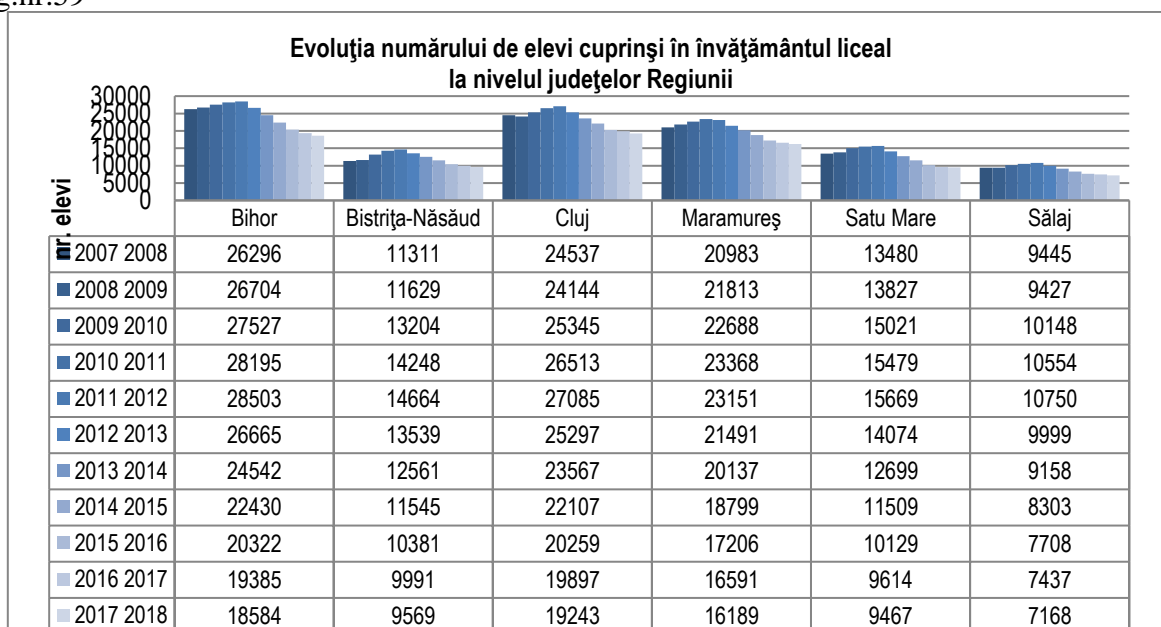
Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal

Analiza evoluției numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal la nivelul județelor regiunii Nord-Vest a scos în evidență o scădere a numărului de elevi în toate județele regiunii, în județul Cluj scăderea a fost de 5294 de elevi, în perioada 2007-2018.

Evoluția ponderii elevilor din ciclul liceal pe sexe a scos în evidență faptul că populația feminină la nivelul județului Cluj reprezintă o pondere de 52,4% la nivelul anului 2018. Populația de sex masculin reprezenta 47,6% în 2018.

Evoluția ponderii elevilor pe medii de rezidență la nivelul regiunii (locația școlii) este de 99,4% pentru mediul urban și 0,6% pentru mediul rural, pentru județul Cluj.

Fig.nr.59

Sursa: INS

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional

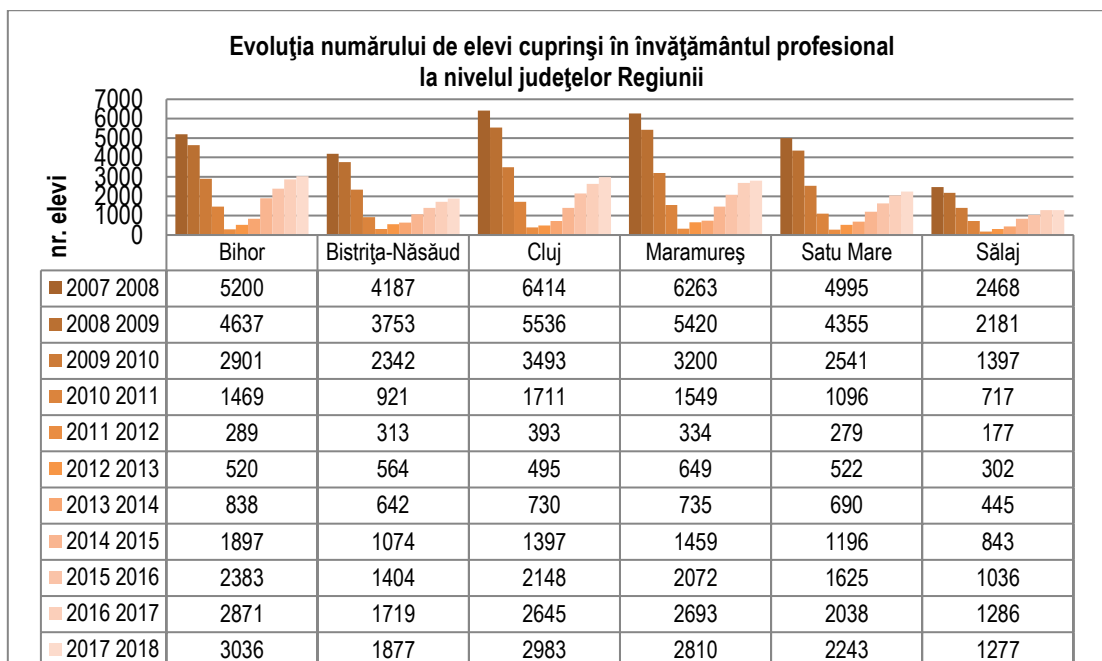
Din datele statistice analizate în perioada 2007-2018, s-a constatat că în toate regiunile de dezvoltare numărul elevilor înscriși în învățământul profesional a fost ridicat în perioada 2007-2010, a scăzut apoi dramatic în perioada 2010-2012, după care a înregistrat o creștere anuală care a devenit semnificativă în 2018.

Analiza datelor statistice privind evoluția numărului de elevi din învățământul profesional pe județele regiunii situează în anul 2018, județul Bihor pe primul loc cu 3036 elevi, urmat de județul Cluj cu 2983 de elevi.

Evoluția ponderii pe sexe a elevilor din învățământul profesional în județul Cluj este de 66,9% pentru populația școlară de sex masculin și 33,1% pentru cea de sex feminin, în anul 2018.

Ponderea pe medii de rezidență este 98% pentru mediul urban și 2% pentru mediul rural, la nivelul anului 2018. Județul Cluj are cea mai ridicată pondere a elevilor din învățământul profesional din mediul urban, iar județul Bistrița-Năsăud cea mai ridicată din mediul rural (35,1%).

Fig.nr.60

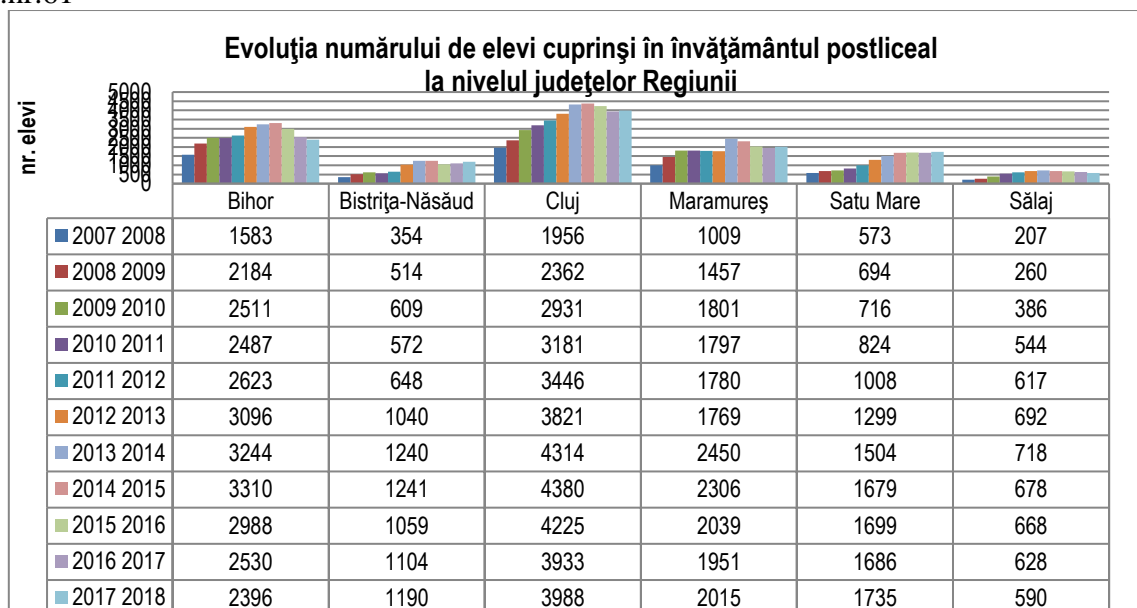

Sursa: INS

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul postliceal

Pentru învățământul postliceal datele statistice arată că numărul elevilor a crescut simțitor în toate județele regiunii de dezvoltare, comparativ cu anul școlar 2007-2008.

Fig.nr.61

Sursa: INS

Analiza pe județe arată că în anul 2015, județul Cluj a avut cel mai mare număr de elevi din învățământul postliceal, 4380 de elevi, urmat de către județul Bihor cu 3310 de elevi și județul Maramureș cu 2306 de elevi. Începând din 2016 și 2017 numărul elevilor din învățământul postliceal a început să scadă, astfel că în 2018, județul Cluj avea 3988 elevi în învățământul postliceal.

Ponderea pe sexe arată că elevii de sex feminin ocupă 71%, iar cei de sex masculin de 29%, la nivelul județului Cluj în anul 2018.

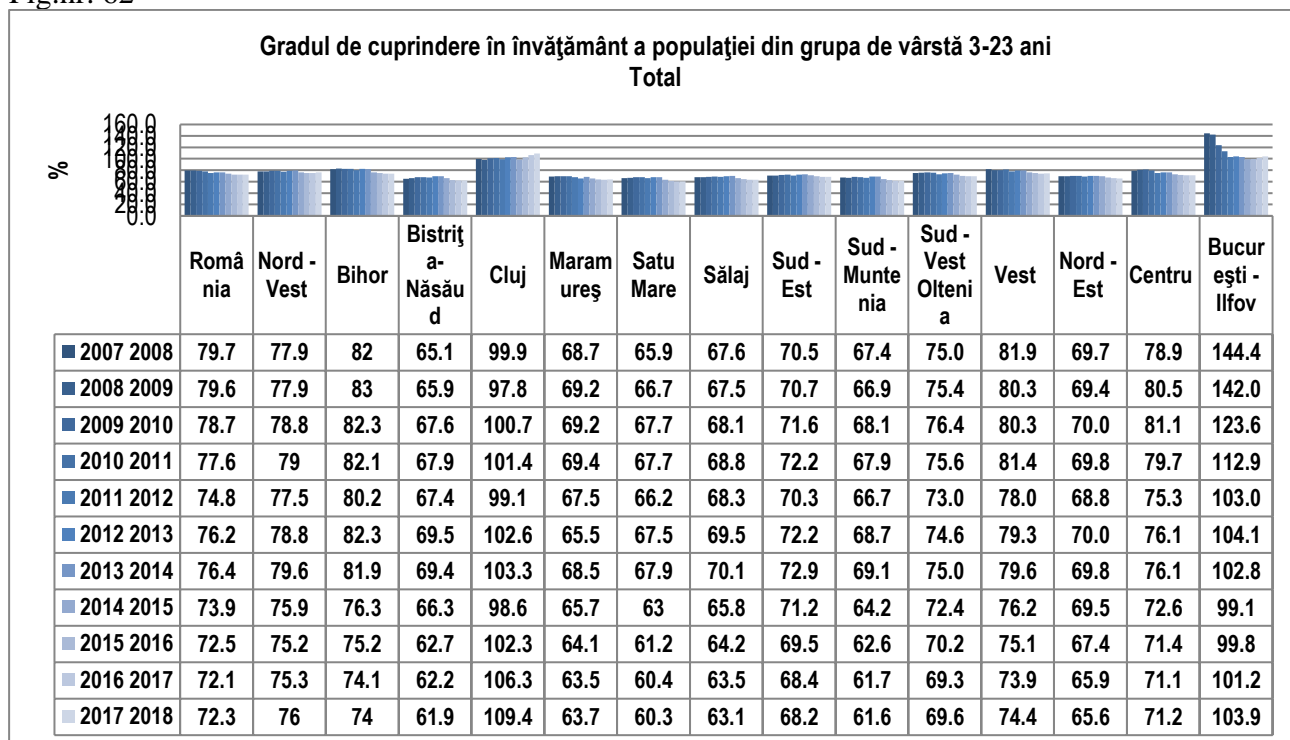
Ponderea pe medii de rezidență este 100% pentru mediul urban în județul Cluj, în perioada analizată 2007-2018.

6.1.2. Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste)¹¹

Începând din anul școlar 2010-2011, Regiunea NORD VEST înregistrează valori mai mari decât media națională, pentru gradul de cuprindere în învățământ a populației din grupa de vârstă 3-23 de ani, aceste valori depășind cu aprox. 3 procente media națională.

Dintre județele Regiunii Nord-Vest județul Cluj a înregistrat cel mai ridicat grad de cuprindere situându-se mult deasupra celorlalte județe ale regiunii cu o medie a gradului de cuprindere de 101,9%.

Fig.nr. 62

Sursa: INS

Din analiza gradului de cuprindere în învățământ a grupei de vârstă 3-23 de ani, pe medii de rezidență se constată același trend, cu precizarea că județul Cluj fiind cel mai urbanizat județ al regiunii Nord-Vest, a înregistrat în perioada analizată cel mai mare grad de cuprindere la nivel național, pentru mediul urban, cu o medie de 151,9%.

Referitor la gradul de cuprindere pe sexe, județul Cluj a înregistrat cel mai mare grad de cuprindere atât pentru sexul feminin (115,4%) cât și pentru cel masculin 103,7%.

Pentru învățământul profesional și tehnic analiza gradului de cuprindere în învățământ prezintă importanță pentru grupa de vârstă 15-18 ani.

Fig.nr.63

¹¹Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „02 Gradul de cuprindere (INS)” – pentru vizualizare clic aici